

1. İstehsal vasitələri istehsal edən sənaye müəssisələrinə aid deyil

- maşınqayırma
- ✓ nəqliyyat
- metallurgiya
- energetika
- kimya

2. Buraxılan məhsulun iqtisadi təyinatına görə bütün sənaye müəssisələri necə qruplaşdırılır

- ✓ istehsal vasitələri və istehlak malları istehsal edən sənaye müəssisələri
- sənaye və qeyri-ərzaq məhsulları istehsal edən müəssisələr
- heç biri doğru deyil
- köməkçi məhsullar, hərbi və kənd təsərrüfatı məhsulları istehsal edən müəssisələr
- bütün yarımfabrikatlar istehsal edən müəssisələr

3. Fərdi müəssisə nədir

- ✓ sahibkarlıq fəaliyyətinin ən klassik formalarından biri olub, bir şəxsin mülkiyyəti əsasında təşkil olunur
- fərdi müəssisələr əsas infrastruktur elementi olub ailə şirkətləridir
- heç biri doğru deyil
- sahibkarlıq fəaliyyətinin sadə forması olaraq bir neçə şəxsin fərdi mülkiyyəti əsasında yaradılır
- bir şəxsin mülkiyyəti altında təşkil olunan ailə müəssisədi

4. İstehsalın təşkili tipinə görə necə qruplaşdırılır

- fərdi, ixtisaslaşmış, şəxsi
- heç biri doğru deyil
- ✓ kütləvi, seriyalı, fərdi
- kütləvi, tam, ixtisaslaşmış
- seriyalı, ixtisaslaşmış, fərdi

5. İstehsal xarici amillərə hansı aid deyil

- ✓ təbii, texnoloji, mədəni, elmi-texniki amillər
- ekoloji vəziyyət, vaxt amili
- iqtisadi coğrafi amillər
- demoqrafik vəziyyət
- xammal, nəqliyyat amilləri

6. İstehsal daxili amillərə hansı aid deyil

- ✓ qloballaşma amilləri
- fəhlələrin mədəni texniki səviyyəsi
- istehsalın təşkili vəziyyəti
- texnoloji istehsal üsulunun özünəxaslığı
- texnikanın inkişaf səviyyəsi

7. Yüksək səviyyəli kommersant-sahibkar necə olmalıdır

- ✓ öz işinə, onun faydalılığına, ticarət biznesinə inanmalı, rəqabətin vacibliyini qəbul etməli, bir şəxsiyyət kimi özünə və başqalarına hörmət etməli, elmi texnikanı, təhsili qiymətləndirməlidir
- texnikanı, təhsili qiymətləndirən, kommersiya vərdisləri olan şəxslərdir
- rəqabəti öyrənən, bazar imkanlarını təhlil edən, bacarıqlı mütəxəsis olmalıdır
- öz işinin son nəticəsini tam mənası ilə anlamalı, mənfəət əldə etmək üçün çalışmalıdır
- öz işinə inamlı, bacarıqlı, sərvəti meylli olmalıdır

8. Sənaye şpionacı nədir

- səlahiyyəti olmayan şəxslərin və ya müəssisələrin qeyri-qanuni yolla əliyəri satıcılar tərəfindən məlumatların toplanmasıdır
- səlahiyyəti olmayan şəxslərin və ya müəssisələrin kommersiya sirrini təşkil edən məxfi məlumatların toplanmasıdır
- ✓ səlahiyyəti olmayan şəxslərin və ya müəssisələrin qeyri-qanuni yolla insafsız satıcılar tərəfindən məlumatların toplanmasıdır
- müəssisə rəhbərliyi tərəfindən qəbul olunan normalardır.(əmrələr, sərəncamlar, təlimatlar)
- səlahiyyəti olmayan şəxslərin və ya müəssisələrin qeyri-qanuni yolla kommersiya sirrini təşkil edən məlumatları toplayan satıcılarıdır

9. Aşağıdakılardan hansı kommersiya məxfiliklərini fərqləndirən amillərə aid deyil?

- ✓ siyasi xüsusiyyətlərinə görə
- mülkiyyət mənsubiyyətinə görə
- təyinatına görə
- texnoloji, istehsal, təşkilati, marketinq xüsusiyyətlərinə görə
- kommersiya sirrinin təbiətinə görə

10. Katastrofik risk nədir

- ✓ gəlirlər itirilir
- müflisləşmə ilə bağlı riskdir
- ikinci dərəcəli mənfəətlərin itirilməsidir
- gəlirlərin bir hissəsinin geri qaytarılmasıdır
- mənfəət itirilir

11. Mümkün risk nədir

- ✓ mənfəətin itirilməsi ehtimal olunur
- mənfəətlə bərabər, müəssisənin ləğv olunması nəzərdə tutulub
- müflisləşmə, tamamilə müəssisənin dağılması ilə bağlı riskdir
- mənfəətin bir hissəsinin itirilməsi, 2-ci dərəcəli gəlirlərin artması ilə əlaqədar riskdir
- mənfəətin artması ehtimal olunur

12. Risk nədir

- ✓ kommersiya fəaliyyəti nəticəsində mümkün ziyana məruz qalmaq və ya itkilərin olmasıdır
- mal alınması zamanı yükün korlanması və itirilməsidir
- mənfəətin itirilməsi ehtimalıdır
- mənfəətin itirilməsi və gəlirlərin bir hissəsinin geri alınmaması ehtimalıdır
- mümkün xeyirli xüsusiyyətlərə malik mənfəətə nail olmaq üçün atılan addımdır

13. Heçləşmə nədir

- ✓ riskin azaldılması üsuludur
- riskin artırılması üsuludur
- katastrofik riskdir
- mümkün riskdir
- minimal riskdir

14. İşgüzar adamın etiketinə nələr daxildir

- ✓ özünü təqdim etmə, tanışlıq, işgüzar danışığların aparılması qaydaları, işgüzar yazışmalar və telefon danışığı, xarici görünüşə, geyimə, maneralara diqqət etmək, nitqə tələblər, işgüzar protokol bilikləri
- özünü təqdim etmə, tanışlıq, işgüzar danışığların aparılması qaydaları, işgüzar yazışmalar və telefon danışığı, xarici görünüşə, geyimə fikir vermək, kargüzarlıq qabiliyyəti, sac düzüümü
- özünü təqdim etmə, tanışlıq, işgüzar danışığların aparılması qaydaları, işgüzar yazışmalar və telefon danışığı, xarici görünüşə, geyimə diqqət etmək, texniki biliklər
- özünü təqdim etmə, tanışlıq, işgüzar yazışmalar və telefon danışığı, xarici görünüşə, geyimə, maneralara diqqət etmək, nitqə tələblər, iqtisadi ,siyasi biliklər
- özünü təqdim etmə, işgüzar danışığların aparılması qaydaları, işgüzar yazışmalar və telefon danışığı, xarici görünüşünə, geyimə, saç düzüümünə diqqət etmək, nitqə tələblər, marka və əmtəə nişanlarını mənimsəmək

15. Kommersiya sirrini qorumaqdan ötrü nədən istifadə etmək lazımdır

- ✓ müəssisə rəhbərliyi tərəfindən qəbul olunan lokal qərarlar
- müəssisə rəhbərliyi tərəfindən qəbul olunan işgüzar müqavilələr
- müəssisə rəhbərliyi tərəfindən qəbul olunan birbaşa sazişlər
- müəssisə rəhbərliyi tərəfindən qəbul olunan qarşılıqlı anlaşmalar
- müəssisə rəhbərliyi tərəfindən qəbul olunan normalar (əmərlər, sərəncamlar, təlimatlar)

16. Kommersiya sirrinin daşıyıcısı kimdir

- ✓ müəssisənin və ya firmanın kommersiya sirləri haqqında xəbərdar olan şəxsdir
- kommersiyaya aid olan məxfiliyi qoruyan şəxsdir
- kommersiyaya aid olan bilgiləri bilən nou-xau daşıyıcıları
- kommersiyaya aid olan bilgiləri bilən podratçılardır
- müəssisənin və ya firmanın kommersiya sirlərini bilən və istehsala tətbiq edən şəxs

17. Kommersiya sirri nədir

- ✓ kommersiya nöqteyi nəzərindən bilərəkdən gizli saxlanan məlumatlardır
- yalnız mal istehsalçılarına məlum olan məlumat
- həm istehsalçıya, həm satıcıya məlum olan məlumat
- yalnız alıcıya məlum olmayan məlumatlar
- yalnız sövdə iştirakçılarına məlum olan, qalanlara isə elan edilməyən məlumatların ifadəsi

18. Kontragentlər kimdir

- ✓ Müqavilə münasibətlərində olan tərəflərdir
- Hər hansı bir ölkədən mal alan xarici firmalardır
- Əmtəə istehsal edənlər və xidmət göstərənlərdir
- Dövlət müəssisələridir
- Malgöndərənlərdir

19. Sahibkarlıq nədir

- ✓ sahibkara gəlir gətirən iqtisadi, istehsal və digər fəaliyyətin təşkilidir
- alqı-satqı prosesinin həyata keçirilməsi və mənfəətin əldə olunmasıdır
- sahibkara gəlir gətirməyən iqtisadi, siyasi və digər fəaliyyətin təşkilidir
- sahibkarın kapitalı əsasında yerinə yetirilən hər hansı fəaliyyətdir
- istehsal, emal alqı-satqı ilə əlaqədar olan fəaliyyətdir

20. Texniki məlumata nə daxil deyil

- ✓ razılaşma
- patent ərizəsi
- informasiya prosesi
- EHM proqram təminatı
- elmi-tədqiqat layihəsi

21. İşgüzar informasiyaya nə daxil deyil

- ✓ ENMnin proqram təminatı.
- malın qiyməti haqqında məlumat
- marketinq haqqında məlumat
- heyətin siyahısı
- maliyyə məlumatları

22. Nou-xau kommersiya sirridirmi

- ✓ bəli
- qətiyyənlər
- bəli, amma bəzi şərtlərlə

- qədər də yox
- xeyr

23. Kommersiya sözünün mənası nədir

- ✓ latın sözü olub «ticarət» deməkdir
- latın sözü olub «dəllal» deməkdir
- türk sözü olub «tacir» deməkdir
- Azərbaycan sözü olub «baqqal» deməkdir
- rus sözü olub «ticarət» deməkdir

24. Kommersiya müvəffəqiyyəti nədir

- ✓ müəssisənin, firmanın gəlirlərinin alınmasını təmin edən məqsədyönlü hərəkətinin, təsərrüfat fəaliyyətinin gözlənilən nəticələrin qazanılması
- baş verə biləcək mənfi nəticələrin aradan qaldırılması məqsədilə kommersiya fondu yaratmaq
- müəssisələrin kommersiya baxımı ilə inkişafını məqsədlərini müəyyən etmək
- razılaşdırılmış və əlaqələndirilmiş kommersiya işlərinin yerinə yetirilməsi
- prosesin inkişaf yollarına, bazarın vəziyyətinə dair dəqiq məlumatlar

25. Kommersiya fəaliyyəti nədir

- ✓ mal alqı-satqısı ilə məşğul olmaq və mənfəət qazanmaq
- əmtəə-pul münasibətləri şəraitində obyektin rentabelləşdirilməsini təmin edə bilən məqsədyönlü tədbirlər və iş növləri sistemi
- istehlakçının tələbini nəzərə almadan daha çox satmaq tədbirləri
- əmtəə-pul münasibətləri şəraitində obyektin maliyyəsini təmin edə bilən məqsədyönlü tədbirlər sistemi
- istehlakçıların tələbini öyrənmək, mal istehsal edib bazara çıxarmaq

26. Minimal səmərəli ölçü nədir

- ✓ müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini minimuma endirə biləcək ən aşağı istehsal xərci başa düşülür
- müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini maksimum səviyyəsini təmin edən xərc səviyyəsi
- müəssisənin daimi orta istehsal səviyyəsini təmin edən dəyişən xərclərin səviyyəsi
- heç biri doğru deyil
- müəssisənin uzunmüddətli, orta istehsal xərclərini minimuma endirə biləcək ən yüksək istehsal texnologiyaları başa düşülür

27. İmtiyazlı səhmlər səhmdar cəmiyyətin nizamnamə kapitalının neçə faizini təşkil edir

- ✓ 25 %-dən çox ola bilməz
- 10 %-dən çox ola bilməz
- 20 %-dən çox ola bilər
- 23 %-dən çox ola bilməz
- 20 %-dən az ola bilər

28. Sadə səhmlər səhmdar cəmiyyətin nizamnamə kapitalının neçə faizini təşkil edir

- ✓ 75 faizdən az ola bilməz
- 65 faizdən az ola bilməz
- 60 faizdən çox ola bilməz
- 75 faizdən az ola bilər
- 70 faizdən çox ola bilməz

29. Məhdud məsuliyyətli müəssisə hansıdır

- ✓ nizamnamə fondu təsis müqavilələri ilə müəyyən edilən həcmdə paylara bölünən müəssisələrdir
- sadə və köçürmə veksellerin tətbiqi ilə yaradılan müəssisələrdir
- sahibkarlığın əsas formalarından olub müştərək müəssisələrdir
- səhmdarların fəaliyyətinin sadə formasıdır
- nizamnamə fondu təsis müqaviləsi ilə müəyyən edilən həcmdə paylara bölünməyən müəssisələrdir

30. Müəssisənin tərkibinə daxil olan struktur bölmələrinin vəhdətlik formasına aid deyil

- ✓ mədəni vəhdətlik
- bütün variantlar doğrudur
- iqtisadi vəhdətlik
- təşkilati vəhdətlik
- istehsal-texniki vəhdətlik

31. Müəssisənin optimal ölçüsünü müəyyən edən amillər hansılardır

- ✓ istehsal daxili və xarici amillər
- zəif tərəflər, güclü tərəflər
- ümumi və xüsusi amillər
- heç biri doğru deyil.
- mikro və makro istehsal amilləri

32. Təmərküzləşmənin hansı formaları var

- ✓ aqreqat, istehsal-texniki, texnoloji
- dəyişkən, texniki, texnoloji
- iqtisadi, istehsal, texniki
- heç biri doğru deyil
- dəyişən, formalaşmış, texnoloji

33. Təmərküzləşmənin mahiyyəti nədir

- məhsul istehsalı üzrə orta və kiçik müəssisələrin xüsusi çəkisinin mütəmadi artırılmasıdır.
- ✓ məhsul istehsalı üzrə iri istehsal müəssisələrinin xüsusi çəkilərinin mütəmadi artmasıdır
- toplasma, cəmləşmə
- məhsul istehsalı üzrə kiçik istehsal müəssisələrinin toplaşaraq iri müəssisələr yaratması
- heç biri doğru deyil

34. Mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması dərəcəsinə görə sənaye müəssisələri necə bölünür

- ✓ qismən mexanikləşmiş, kompleks mexanikləşmiş, avtomatlaşmış
- az mexanikləşmiş, tam kompleks mexanikləşmiş
- sənaye müəssisələri səviyyəsində mexanikləşdirilmiş, avtomatlaşdırılmış
- heç biri doğru deyil
- qismən avtomatlaşmış, maksimum avtomatlaşmış, mexanikləşmiş

35. İstehsalın təşkili üsuluna görə necə qruplaşdırılır

- ✓ fərdi, dəstəli, axınlı
- kütləvi, seriyalı, şəxsi
- dəstəli, axınlı, ixtisaslaşmış
- heç biri doğru deyil
- fərdi, şəxsi, seriyalı

36. İxtisaslaşma dərəcəsinə görə müəssisələr necə bölünür

- ✓ ixtisaslaşmış, universal, qarışıq
- xüsusi, dövlət, bələdiyyə
- xüsusi, özəl, dövlət
- heç biri doğru deyil
- ixtisaslaşmış, özünəxidmət, qarışıq

37. Fəaliyyət miqyasına görə müəssisələr necə bölünür

- ✓ kiçik, orta, iri
- şəxsi, fərdi, kollektiv

- orta, iri, çox iri
- heç biri doğru deyil
- konqlomeratlar, trestlər, sindiqatlar

38. İstehsal etdikləri xammal və materialların xarakterinə görə müəssisələr necə qruplaşdırılır

- ✓ hasiledici və emaledici
- istehsal və kommersiya
- birjalar
- heç biri doğru deyil
- emaledici və vasitəçi

39. Səhmdar cəmiyyətin nizamnamə kapitalı necə formalaşır

- ✓ sadə və imtiyazlı səhmlərin yerləşdirilməsi nəticəsində
- xarici investorlardan sadə səhmlərin köçürülməsi nəticəsində
- yalnız yerli sərmayədarların sadə və köçürmə səhmlərinin yerləşdirilməsi nəticəsində
- heç biri doğru deyil
- veksellərin üçüncü şəxsə notarial formada ötürülməsi nəticəsində

40. Şərikli (tam ortaqlı) müəssisənin çatışmayan cəhətləri onun hansı formasında aradan qaldırılır

- ✓ payçı və şərikli (komaudit ortaqlıqları) müəssisə
- səhmdar cəmiyyətlərdə
- maliyyə sənaye qruplarında
- fərdi müəssisələrdə
- payçı və tam ortaqlı müəssisələrdə

41. Şərikli (tam ortaqlı) müəssisə hansıdır

- ✓ ən azı iki fiziki və hüquqi şəxs tərəfindən müqavilə əsasında təsis edilir ki, onlar müəssisənin öhdəlikləri üçün bütün əmlakları ilə məsuliyyət daşıyırlar
- müəssisə azı bir şərikli və bir payçı tərəfindən təsis edilir
- dövlət əmlakını idarə etməyə vəkil edilən dövlət orqanları tərəfindən yaradılır
- bir və ya bir neçə fiziki və hüquqi şəxs tərəfindən yaradılan, nizamnamə fondu təsis müqaviləsi ilə müəyyən edilən həcmdə paylara bölünən müəssisədir
- vətəndaşın mülkiyyətində və ya onun ailə üzvlərinin ümumi pay mülkiyyətində olan müəssisədir

42. İstehsal müəssisələrinin birləşmə formalarına görə firmaların növlərinə aid deyil

- ✓ eyni məhsul istehsalı ilə məşğul olan vasitəçi firmalar
- təkrar istehsalın müxtəlif mərhələlərinə aid müəssisələrin birliyi
- müxtəlif sahələrin müəssisələrini birləşdirən firmalar
- heç biri düzgün cavab deyil
- məhsulunun iqtisadi təyinatı eyni olan müəssisələrin birləşməsi

43. Firmanın müəssisədən fərqi nədir

- ✓ firma özündə eyni və müxtəlif profilli bir neçə müəssisəni birləşdirməklə istehsal və kommersiya fəaliyyəti göstərən iqtisadi subyektdir
- firma özündə eyni və müxtəlif profilli bir neçə müəssisəni birləşdirməklə yalnız istehsalla məşğul olan subyektlərdir
- heç biri doğru deyil
- firma müəssisədən fərqli olaraq bir obyektə təşkil olunur ki, onun bir ərazi vahidində yerləşməsi əsas şərtidir
- firma özündə eyni və müxtəlif profilli bir neçə müəssisəni birləşdirməklə fəaliyyəti ilə məşğul olan iqtisadi subyektdir

44. Mülkiyyət mənsubiyyətinə görə necə bölünür

- ✓ dövlət, xüsusi, kollektiv, qarışıq
- dövlət, qarışıq, kollektiv, şəxsi
- şəxsi, fərdi, müştərk, dövlət
- heç biri doğru deyil

- dövlət, xüsusi, fərdi, qarışıq

45. Firma sözünün mənası nədir

- ✓ imza
- tərəzi
- möhür
- açar
- 66
- naxış

46. Kommersiya xidmətlərinin quruluşu nədən asılıdır?

- ✓ müəssisənin əsas fəaliyyət növündən
- sahibkarın işə yanaşma tərzindən
- iqtisadi, siyasi, mədəni amillərdən
- idarəetmə strukturundan
- auditorlardan, iqtisadçılardan

47. Kommersiya planlaşması müddətə görə necə bölünür

- ✓ qısa, orta və uzun müddətli
- cari, perspektiv
- uzunmüddətli və orta müddətli
- qısa, orta və mövsümi
- qısa, orta

48. Biznes-planın bölmələrinə aşağıdakılardan hansı daxil deyil

- əsas fəaliyyət növlərinin izahı
- marketinq işləri
- marketinq-texniki baza, maliyyə planı
- istehlak bazarının tutumunun müəyyənləşdirilməsi
- ✓ bir əmtəyə görə fond tutumunun müəyyənləşdirilməsi

49. Biznes-plan əsas hansı vəzifələri həll etməyə imkan verir

- ✓ istehlak bazarının tutumunu, inkişaf perspektivlərini öyrənmək, müəssisənin xərclərini qiymətləndirmək, gəlirlər hesabına nəzərdə tutulan mənfəəti əldə etməyə imkan verən qiymət əmələgəlmə variantlarını müəyyənləşdirmək, neqativ amilləri aşkar etmək, onların aradan qaldırılması yollarını müəyyən etmək
- müəssisənin xərc və gəlirlərini əlaqələndirmək
- təsərrüfat fəaliyyətini iqtisadi təhlil etmək
- xarici iqtisadi fəaliyyəti əsaslandırmaq üçün tədiyyə balansını qurmaq
- illik fəaliyyətin yekun göstəricilərini öyrənmək

50. Reklam şöbəsinin funksiyaları hansılardır

- tapşırıqların bölüşdürülməsini həyata keçirir, operativ kommersiya qrupları tərəfindən onların yerinə yetirilməsinə nəzarət edir
- rəsmi rəhbər təyin olunur, qrup kollektiv surətdə işləyir, işin nəticəsinə görə qrup birlikdə məsuliyyət daşıyır
- müraciətə əsasən firma tərəfindən alınan və satılan əmtəələrin nəqliyyatla daşınmasının qənaətlili şərtlərini işləyib hazırlayır
- malgöndərənlərin öyrənilməsi, sərfəli variantın seçilməsi, satış üzrə vasitəçilərin seçilməsi, yeni bazarlar haqqında məlumatın hazırlanması
- ✓ firmanın reklam bölgüsünün sürətləndirilməsi, reklam tədbirləri planının işlənilib hazırlanması, reklam kompaniyaları ilə müqavilələr bağlanması, reklam materiallarının müstəqil paylanması

51. İstehsal sirrindən kommersiya sirrinin fərqi nədir

- kommersiya sirrinə istehsal avadanlıqları haqqında məlumatlar daxildir
- Kommersiya sirrinə isə daha çox sahə daxildir
- kommersiya sirri istehsal sirrindən daha çox məxfiliyi ilə fərqlənir
- istehsal sirri yalnız müəyyən sahələri əhatə edir.

- ✓ kommersiya sirtinə firmanın ticarət münasibətlərinə aid olan məlumatlar daxil edilir

52. Kommersiya fəaliyyətinin təşkilati strukturunun quruluşuna təsir edən iqtisadi amillərə aid deyil

- ✓ məhsulun təyinatı və mürəkkəbliyi
- satınalmalara görə haqq-hesabların formaları
- istehsalın həcmi
- məhsula tələbatın səviyyəsi
- ixrac edilən məhsulun payı

53. Kommersiya fəaliyyətinin idarə edilməsinin təşkili elementlərindən deyil

- ✓ aydın formalaşdırmış məqsədin olması
- kommersiya fəaliyyətinə görə cavabdehliklərin bölüşdürülməsi
- vəzifələr
- ayrı-ayrı həlqələrdə funksiyaların növləri
- informasiyanın ötürülməsi sisteminin yaradılması

54. Azərbaycan Respublikası haqsız rəqabət haqqında qanun nə vaxt qəbul olunub?

- 10 mart 1959 cu il
- 23 fevral 1960 cı il
- ✓ 2 iyun 1995 ci il
- 4 aprel 1992 ci il
- 9 mart 1992 ci il

55. Istehsal müəssisələrində müddətinə və səviyyəsinə görə planlaşdırmanın növləri hansılardır

- ✓ Strateji, taktiki və operativ
- Strateji və uzunmüddətli planla
- Orta müddətli və taktiki planlar
- Operativ planlar, kiçik mağazalar üzrə planlaşma
- Strateji qısa müddətli, uzunmüddətli

56. Istehsal müəssisələrində planlaşdırmanın metodları hansılardır

- ✓ Strateji, marketinq, cari məqsədlər
- İdarəetmə, texniki-riyazi, statistik-təhlil, iqtisadi-texniki
- Istehsal müəssisələrində İdarəetmənin funksiyaları hansılardır
- Strateji, texniki, taktiki məqsədlər
- Strateji, texniki, cari məqsədlər

57. Operativ kommersiya qruplarının xüsusiyyətlərinə nələr daxildir

- malgöndərənlərin öyrənilməsi, sərfəli variantın seçilməsi, satış üzrə vasitəçilərin seçilməsi, yeni bazarlar haqqında məlumatın hazırlanması
- reklam tədbirləri planının işlənilib hazırlanması, reklam kompaniyaları ilə müqavilələr bağlanması, reklam materiallarının müstəqil paylanması
- ✓ hər bir qrup 2-4 nəfərdən ibarət olur, rəsmi rəhbər təyin olunmur, qrup kollektiv surətdə işləyir, işin nəticəsinə görə qrup birlikdə məsuliyyət daşıyır
- tapşırıqların bölüşdürülməsini həyata keçirir, operativ kommersiya qrupları tərəfindən onların yerinə yetirilməsinə nəzarət edir.
- müraciətə əsasən firma tərəfindən alınan və satılan əmtəələrin nəqliyyatla daşınmasının qənaətli şərtlərini işləyib hazırlayır

58. Kommersiya xidmətinin təşkilati strukturlarının qurulmasının əsas prinsiplərindən deyil:

- fəaliyyətin əlaqələndirilməsi
- vahid təbəçilik prinsipi
- ✓ qarşılıqlı razılaşma prinsipi
- əzhəlqəlilik
- aydın məəqsədi olması

59. Məhdud məsuliyyətli cəmiyyət formasında təşkil olunmuş firmanın ali rəhbər orqanı nə hesab olunur

- mərkəzi aparat
- departament rəisi
- ✓ səhmdarların ümumi iclası
- payçıların ümumi gərargahı
- direktorluq

60. İdarəetmə metodları nədir

- ✓ Bu idarəetmə qanunauyğunluğudur
- Bu idarəetməyə prinsipidir
- Bu idarəetməyə yanaşma metodudur
- Bu idarəetmə qanunudur
- İdarəetmə fəaliyyətinin həyata keçiriləmsi üsuludur

61. İstehsal müəssisələrində plan göstəriciləri hansılardır?

- ✓ Kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri və iqtisadi təsərrüfat göstəriciləri
- Natural göstəricilər, mal dövriyyəsi göstəriciləri
- Dəyər göstəriciləri, tədavül xərcləri
- Kəmiyyət göstəriciləri və iqtisadi göstəricilər
- Əmək planı, mal dövriyyəsi

62. İstehsal müəssisələrində İdarəetmənin funksiyaları hansılardır

- ✓ Planlaşdırma, təşkilati, rəhbərlik və nəzarət
- Təşkilati, rəhbərlik, reklam, təşviqat
- Tədqiqat, bölgü, rəhbərlik, təşkilat
- Planlaşdırma, reklam, nəzarət, tədqiqat
- Planlaşdırma, nəzarət, əməliyyat

63. İstehsal müəssisələrində İdarəetmənin məqsədləri hansılardır

- ✓ Strateci, texniki, operativ məqsədlər
- Strateci, texniki, taktiki məqsədlər
- Strateci, texniki, çari məqsədlər
- Strateci, marketinq, çari məqsədlər
- Strateci, texniki, texnoloci məqsədlər

64. Çatdırılmanın mərkəzləşməmiş üsulunun mənfi cəhətləri hansılardır?

- ✓ rəhbər funksiyaları yerinə yetirməkdən yayınır, nəqliyyatdan səmərəsiz istifadə baş verir.
- taralaşdırma və anbarlaşdırma xərcləri artır
- materialları əvvəlcədən hazırlamaq lazım olur, nəqliyyat kanallarının seçilməsi çətinləşir
- nəqliyyat xərclərinin artması, təchizat şğbəsinin işinin çətinləşməsi
- uçot sisteminin inkişafı, nəqliyyat xərclərinin artması

65. Materialların əvəzlənməsinə icazə verən şöbələrə aid deyil:

- ✓ baş mühasib
- baş mühəndis
- texniki nəzarət
- texnoloji şöbə
- idarə

66. Ay ərzində bir neçə dəfə istifadə edilən mteriallar hansı sənədlə buraxılır:

- ✓ limit kartlar

- limit cədvəlləri
- zabor kartları
- tələbnamə
- plan kartlar

67. Tədarükün növlərinə aid deyil:

- ✓ transmilli kooperasiyalardan
- Pərakəndə ticarət mağazalarından xırda satınalmalar
- torqlar vasitəsilə
- tədrükçülərdən
- vasitəçilərdən və birjalardan topdansa alınma

68. Ehtiyatların yaradılmasına yönəldilən təchizatın müsbət cəhətlərinə aiddir:

- ✓ qiymət güzəştləri və konyukturadan müdafiə
- kreditə görə faizlərin artması
- ehtiyatların saxlanması xərclərin artması
- ehtiyatda olan materialların mənəvi və fiziki köhnəlməsi
- döviyyə kapitalı əsas kapitale çevrilməsi

69. Material ehtiyatlarına tələbatın müəyyən edilməsi üçün hansı metodlardan istifadə edilir:

- ✓ normativ ,statistik
- normativ,empirik
- deduksiya,induksiya
- sintetik,analitik
- riyazi,statistik

70. Dəyişən xərclərə aid deyil

- ✓ avdanlıq və binanın icarəsi
- dəftərxana və poçt xidməti xərcləri
- əsas və köməkçi materiallar
- məhsulun hazırlanması üçün yanacaq və neft məhsulları
- reklam xərcləri

71. Xammal və material bazarının öyrənilməsində nəqliyyat şərtlərinin məzmununa aid deyil:

- ✓ anbarlaşdırma və taralaşdırmaya çəkilən xərclər
- material ehtiyatlarının daşınması qiymətləri
- tədarükün əsas şərtləri
- yükləmə və boşaltma xərcləri
- nəqliyyat şərtlərinin təhlili üçün göstəricilər

72. İqtisadiyyatın sahələrindən asılı olaraq material ehtiyatlarının qiymətlərinin təsnifatına id deyil:

- ✓ lokal qiymətlər
- pərakəndə satış qiymətləri
- topdansa satış qiymətləri
- müqavilə qiymətləri
- dünya qiymətləri

73. Müəyyən zaman kəsiyində məhsulə olan təklifin həcmi aşağıdakılardan hansından asılı deyil?

- vergi və dotasiyalar
- malın qiyməti
- digər malların qiymətləri
- iqlim şəraiti
- ✓ rəqabətin səviyyəsi

74. Material ehtiyatlarının mövcud təsnifatına uyğun olaraq məhsulların tam təsnifatı hansıdır?
- ✓ xammal, köməkçi materiallar, əsas materiallar, dəstəşdirici detallar və yarımfabrikatlar.
- köməkçi materiallar, dəstəşdirici detallar və yarımfabrikatlar, prokatlar
 - taralar, qablaşdırıcı materiallar, xammal
 - köməkçi materiallar, əsas materiallar, xammal, prokatlar
 - xammal, yarımfabrikatlar, hazır məhsul
75. Material təminatının cari planlaşdırılması üçün aşağıdakılardan hansının bilinməsi lazım deyil?
- ✓ təchizatın dəqiq strategiyasını hazırlamaq
- Xammal və material bazarının öyrənilməsi
 - İstehsal edilən material ehtiyatlarının bütün nomenklaturası üzrə müəssisənin tələbatının müəyyənəşdirilməsi
 - İstehsal sferasında dəyərin təhlili
 - Material ehtiyatlarının tədarük planının tutulması
76. Dəyişən xərclər hansılardır?
- ✓ mal dövriyyəsinin artması ilə dəyişən xərclərdir.
- mütənasib olaraq ayrı – ayrı məhsul qrupları üzrə bölüşdürülən xərclərdir.
 - bir aydan az olaraq həyata keçirilən birdəfəlik xərclər
 - istehsal prosesinə xidmətlə əlaqədar xərclər
 - mal dövriyyəsinin artması ilə dəyişməyən xərclər
77. Material ehtiyatlarının təklifinin həcmi bazar tutumu göstəricisi ilə verildiyi düstur hansıdır? T – tutum J – istehsal İ, E – idxal, ixrac Z – mal ehtiyatı
- ✓ $T = J + \dot{I} - E + Z$
- $T = J + \dot{I} + E + Z$
 - $T = J - \dot{I} - E + Z$
 - heç biri doğru deyil.
 - $J = T - \dot{I} - E + Z$
78. Xammal və material bazarının tədqiqi zamanı müəssisə hər şeydən əvvəl nəyi öyrənməlidir?
- ✓ ona lazım olan materialların təklif qiymətini
- ona lazım olan materialların topdan və pərakəndə satış şəbəkəsini
 - ona lazım olan materialların daşınma xərclərini
 - heç biri doğru deyil.
 - ona lazım olan materialların qiymət eskalasiyasını
79. Balansın aktivinə hansı maddələr daxildir?
- ✓ nəğd pul, qiymətli kağızlar, uzunmüddətli investisiyalar, əsas kapital, qeyri-material aktivləri
- nəğd pul, əsas fondlar, qeyri-material aktivləri
 - nəğd pul, qiymətli kağızlar, debitor borclar, maliyyə planı
 - nəğd pul, uzunmüddətli investisiyalar, marketinq büdcəsi
 - nəğd pul, qeyri-material aktivləri
80. Marketinq şöbələrinin diqqət verdiyi sahələrə hansı aid deyil:
- ✓ rəqiblərin tədqiqi
- reklam
 - alıcıların servis xidməti
 - satıcılar
 - əmtəə bazarının öyrənilməsi
81. Əmək bölgüsünü həyata keçirən rıçaqlara aiddir

- iş yerinin ixtisaslaşdırılması
- davranışın formalaşması
- sosiallaşma
- ✓ hamısı
- təhsil

82. Balans mənfəəti necə hesablanır?

- ✓ sair planlaşdırılan və planlaşdırılmayan gəlirləri və xərcləri nəzərə almaqla hesablanır
- əməliyyat mənfəətindən tədavül xərclərini çıxmaqla
- əməliyyat mənfəətinin üzərinə gəlməklə tədavül xərclərinin
- nəzərdə tutulan və tutulmayan itkiləri çıxmaqla
- planlaşdırılmaya itkilərin çıxılması ilə

83. Əməliyyat mənfəəti nədir?

- ✓ ticarət əlaqələri ilə tədavül xərcləri arasında fərqdən ibarətdir
- rentabelliğin mal dövriyyəsinə nisbətidir
- mənfəətdən əlavə dəyər vergisini çıxıldıqdan sonra qalan hissədi
- xalis mənfəətlə tədavül xərclərinin çəmindən ibarətdir
- istehsal xərclərindən əlavə dəyər vergisini çıxıldıqdan sonra qalan hissədi

84. Mənfəətdə hansı mövqelər əks olunur?

- ✓ mal dövriyyəsi və məsrəflər
- istehsal xərcləri və mənfəət
- mal alışı və ehtiyatların sərfi
- istehsal və satış
- alqı və satqı

85. Dövriyyəyə görə gün hesabı ilə mal dövriyyəsi sürəti necə hesablanır

- ✓ orta əmtəə ehtiyatlarını hər hansı bir dövr üçün orta günlük dövriyyəyə bölməklə
- orta əmtəə ehtiyatlarını illik dövriyyəyə bölməklə
- İstehsal müəssisələrində idarəetmənin məqsədləri hansılardır
- cari, perspektiv
- mal qalığı əmtəə ehtiyatlarına bölünməklə

86. Əmtələrin dövriyyə sürəti nədir

- əmtələrin dövretmə sürətinin mənfəətin məbləğinə nisbətidir.
- əmtələrin dövretmə sürətinin mal dövriyyəsinə nisbətidir
- ✓ əmtələrin dövretmə sürətini və ya əmtəə ehtiyatlarının satıldığı müddəti göstərir
- əmtələrin dövretmə sürətinin nomenklaturaya nisbətidir
- əmtələrin dövretmə sürətinin əmək haqqı fonduna nisbətidir

87. Marketing və qiymət şöbəsinin vəzifələrinə nə daxildir

- ✓ bazarın inkişaf proqnozu, malgöndərənlərin öyrənilməsi, sərfəli variantın seçilməsi, satış üzrə vasitəçilərin təhlili, dəyişdirilməsi, əmtələrin təkmilləşdirilməsi, yeni bazarlar haqqında məlumatın hazırlanması
- reklam tədbirləri planının işlənilib hazırlanması, reklam kompaniyaları ilə müqavilələr bağlanması, reklam materiallarının müstəqil paylanması
- müraciətə əsasən firma tərəfindən alınan və satılan əmtələrin nəqliyyatla daşınmasının qənaətli şərtlərini işləyib hazırlayır
- rəsmi rəhbər təyin olunur, qrup kollektiv surətdə işləyir, işin nəticəsinə görə qrup birlikdə məsuliyyət daşıyır
- tapşırıqların bölüşdürülməsini həyata keçirir, operativ kommersiya qrupları tərəfindən onların yerinə yetirilməsinə nəzarət edir

88. Nəqliyyat və gömrük əlavələri şöbəsi nədir?

- ✓ bir qayda olaraq operativ kommersiya qruplarının və başqa şöbələrin müraciətinə əsasən firma tərəfindən alınan və satılan əmtələrin nəqliyyatlaşdırılmasının ən qənaətli şərtlərini işləyib hazırlayır

- malgöndərənlərin öyrənilməsi, sərfəli variantın seçilməsi, satış üzrə vasitəçilərin seçilməsi, yeni bazarlar haqqında məlumatın hazırlanması
- tapşırıqların bölüşdürülməsini həyata keçirir, operativ kommersiya qrupları tərəfindən onların yerinə yetirilməsinə nəzarət edir
- reklam tədbirləri planının işlənilib hazırlanması, reklam kompaniyaları ilə müqavilələr bağlanması, reklam materiallarının müstəqil paylanması
- rəsmi rəhbər təyin olunur, qrup kollektiv surətdə işləyir, işin nəticəsinə görə qrup birlikdə məsuliyyət daşıyır

89. Alış və satış koordinasiya şöbəsi hansı funksiyaları həyata keçirir

- reklam tədbirləri planının işlənilib hazırlanması, reklam kompaniyaları ilə müqavilələr bağlanması, reklam materiallarının müstəqil paylanması
- malgöndərənlərin öyrənilməsi, sərfəli variantın seçilməsi, satış üzrə vasitəçilərin seçilməsi, yeni bazarlar haqqında məlumatın hazırlanması
- ✓ bu şöbə tapşırıqların bölüşdürülməsini həyata keçirir və operativ kommersiya qrupları tərəfindən onların yerinə yetirilməsinə nəzarət edir
- müəssisənin əsasən firma tərəfindən alınan və satılan əmtəələrin nəqliyyatla daşınmasının qənaətli şərtlərini işləyib hazırlayır
- rəsmi rəhbər təyin olunur, qrup kollektiv surətdə işləyir, işin nəticəsinə görə qrup birlikdə məsuliyyət daşıyır

90. Müəssisənin sərbəst bazar qiymətləri hansıdır?

- ✓ dövlət orqanlarının təsirinə məruz qalmayan qiymətlər
- tərəflər arasında bağlanmış müqavilə əsasında müəyyən edilən qiymətlər
- müəyyən vaxt dövründə fəaliyyət göstərən qiymətlər
- müqavilənin qüvvədə olduğu bütün müddət ərzində dəyişilməz qalan qiymətlər
- bazarın qismən və ya tam inhisarı şəraitində qiymətlər

91. Material ehtiyatlarının təsnifatına əsasən məhsulları necə fərqləndirirlər

- xammal, materiallar, yarımfabrikatlar, xüsusi tələbat malları
- heç biri doğru deyil.
- ✓ xammal, əsas materiallar, köməkçi materiallar, dəstləşdirici materiallar
- yarımfabrikatlar, nüfuzlu mallar, xüsusi tələbat malları, dəstləşdirici materiallar
- xammal və materiallar, sürtgü yağları, neft məhsulları, dəstləşdirici materiallar

92. Müəssisənin material təminatının cari planlaşması üçün nələri bilmək lazımdır?

- cari planlaşmanın əsas mərhələ olduğunu, mal nomenklaturasına olan tələbatı
- heç biri doğru deyil.
- ✓ xammal bazarının öyrənilməsi, tələbatın müəyyənəlməsi, tədarük planının tutulması
- cari planlaşmanın, strateji planlaşmanın düzgün təşkili, bazarın segmentləşməsi, məqsədli segmentin seçilməsini
- maddi-texniki təchizat planını, ortaya çıxacaq riskləri, bazar mühitinin təhlilini

93. Bazar şəraitində istehsal müəssisələrinin uzumüddətli planlaşması prosesinin mərhələsinə aid deyil

- Müəssisənin iddia etdiyi göstəricilərin proqnoz qiymətlərin arasında fərqləri aradan qaldırmaq məqsədilə strategiyasının hazırlanması
- Uzunmüddətli planlaşmanın tərkibində firmanın yüksəliş strategiyası öz əksini tapması
- ✓ Müəssisənin məqsədləri formalaşır
- Məlumatlar toplanır, göstəricilər proqnozlaşdırılır
- Bazarda müəssisənin payı müəyyənəşdirilməsi

94. Tədarükün həcmi necə müəyyənəşir? T_h – tədarükün həcmi t – tələbat $Q_ə$ - ilin əvvəlinə material qalığı E_s – ilin sonuna anbardakı qalıq M_s – sifariş olunmuş amma hələ alınmamış mal

- $T_h = Q_ə + E_s + M_s - t$
- heç biri doğru deyil.
- ✓ $T_h = t - Q_ə + E_s - M_s$
- $T_h = t + Q_ə + E_s + M_s$
- $t = T_h + Q_ə - E_s - M_s$

95. Material ehtiyatlarına olan tələbatın öyrənilməsinin normativ metodu nələrin olmasını tələb edir

- idxal və ixrac qiyməti üzrə mal ehtiyatı normativlərini
- yerli və xarici istehsalatların məhsul vahidinə çəkdiqləri xərcin müqayisəli qiyməti
- məmulatın istehlak və alış proqramını və məhsul vahidinə xərc normasını
- ✓ məmulatın istehsal proqramını, məhsul vahidinə material ehtiyalarının xərc norması
- heç biri doğru deyil

96. Təşkilati əlaqələrin xarakterindən asılı olaraq münasibətlər neçə ola bilər

- Funksiyalararası
- Funksional
- ✓ Xətti, funksional və funksiyalararası
- Paralel
- Xətti

97. İnformasiya nədir?

- ✓ Mənbələrarası əlaqə forması kimi çıxış edən, məlumatı ötürən və onu qəbul edən mənbələr arasında əlaqə forması
- Bu məlumat texnikasıdır
- Qərar qəbulu mərhələsidir
- Qərar qəbulu prosesidir
- Qərar qəbulu texnologiyasıdır

98. Təsirin dərinliyinə görə qərarlar neçə ola bilər?

- ✓ Mürəkkəb
- Səviyyəli
- Çoxsəviyyəli
- Birsəviyyəli və çoxsəviyyəli
- Sadə və birsəviyyəli

99. Təsir istiqamətindən asılı olaraq qərarlar neçə ola bilər

- ✓ Şəxsi və xidməti
- Daxili və xarici
- Daxili
- Xarici
- Fərdi

100. İstehsal müəssisələrində əməyin idarə olunmasının predmeti nədir

- ✓ Məlumat
- Ömtəə
- Texnika
- Materiallar
- Xammal

101. İstehsal müəssisələrində idarəetmənin məqsədləri hansılardır

- Strateci, texniki, texnoloci
- Texniki, çari, operativ
- Operativ, texniki, texnoloci
- Strateci, taktiki, texnoloci
- ✓ Strateci, taktiki, operativ

102. Kommersiya fəaliyyətinin təşkilati strukturunun quruluşuna təsir edən amillər hansılardır:

- coğrafi,demoqrafik,iqtisadi
- istehsalın təşkili, texniki, sosial
- ✓ texniki ,iqtisadi,istehsalın təşkili
- siyasi,iqtisadi,psixografik

- təşkilati,siyasi,texniki

103. Kommersiya işinin səmərəsini qiymətləndirərkən nələr əhəmiyyətli

- ✓ mənfəətlə çəkilən xərclərin müqayisəsi
- bir icarəyə düşən mənfəətinməbləği
- mənfəətin əmək haqqı fonduna nisbəti
- rentabeliliyin 1 manatda düşən hissəsi
- rentabellilik

104. İstehsal müəssisələrində İdarəetmə məqsədi nəyin vasitəsilə həyata keçirilir

- ✓ Göstəriçilər bazasının yığılması
- İdarəetmənin texniki vasitələri ilə
- Bazar mexanizmindən keçməklə
- İdarəetmə aparatının səmərələşdirilməsi
- İdarəetmə funksiyaları

105. İstehsal müəssisələrində İdarəetmənin mahiyyəti nədir

- ✓ İdarədən sistemin idarə olunan sistemə şüurlu təsir
- Menejmentin loqik sxeminin işlənməsi
- İdarəetmə metodları sisteminin işlənməsi
- İdarəetmə normasının müəyyənəlməsi
- İdarəetmə effektivliyinin yüksəlməsi

106. İstehsal müəssisələrində idarəetmənin prinsipləri nədir

- İqtisadi metodlar
- Bu sosial metoddur
- Psixoloji metodlar
- Təşkilati metodlar
- ✓ Obyektiv iqtisadi qanunların və inkişaf qanunauyğunluqlarının fəaliyyətindən irəli gələn idarəetmə qaydası

107. Kapitalın sərf olunması dairəsindən asılı olaraq risklər necə təsnifləşdirilir?

- ✓ kommersiya riski, istehsal riski, maliyyə riski
- istehsal riski, alış riski, satış riski
- kommersiya riski, ticarət riski, kütləvi iaşə riski
- istehsal riski, satış riski, kütləvi iaşə riski
- kommersiya riski, tədarük riski, mal dövriyyəsi üzrə risk

108. Malın qiymətinin aşağı salınması nə deməkdir?

- ✓ Alıcılıq qabiliyyətinin yüksəlməsi
- Mal dövriyyəsinin çoxalması
- Tədavülə
- Qiyməti qaldırmaq
- Mal dövriyyəsinin miqdarının azalması

109. Kütləvi iaşədə tədavül xərcləri mahiyyətinə görə necə qruplaşdırılır?

- ümumi gəlir və mənfətlə əlaqədar xərclər
- işçilərin sayı və əmək haqqı ilə əlaqədar xərclər
- əmək məhsuldarlığı və əməyin effektivliyinin yüksəldilməsi ilə əlaqədar xərclər
- dövriyyənin həcmi və quruluşu ilə əlaqədar xərclər
- ✓ istehsalın davamı və dəyərlərin formasının dəyişilməsi ilə əlaqədar xərclər

110. Neçə dərəcəli tarif cədvəli mövcuddur?

- ✓ 19
- 3
- 12
- 10
- 7

111. Tarif maaşı nədir?

- mükafatlandırma sistemidir
- maddi maraqlandırmadır
- mənfəətli işləmədir
- əlavə əmək haqqıdır
- ✓ vaxt vahidi ərzində işçilərin əməyinin ölçüsüdür

112. Əmtəə alıcıları və təchizatçıları arasındakı təsərrüfat əlaqələrinə aid olmayan münasibətlər hansıdır

- inzibati-hüquqi
- ✓ siyasi
- maliyyə
- təşkilati
- iqtisadi

113. Daimi xərclərə aid deyil:

- məcburi sosial ödəmələr
- torpağa vergi
- avadanlıq və binanın icarəsi
- sığorta haqqları
- ✓ əsas və köməkçi materiallar

114. Reklam xərcləri hansı xərclərə aiddir?

- sabit
- ✓ dəyişən
- selektik
- daimi
- sürüşkən

115. Sabit xərclər hansı xərclərdir?

- ✓ mal dövriyyəsinin artması ilə dəyişməyən xərclərdir
- istehsal prosesinə xidmətlə əlaqədardır.
- hər bir məmulat növü vahidinin maya dəyərinə bilavasitə daxil etmək mümkündür.
- heç biri doğru deyil.
- məhsulu formalaşdırır, onun fiziki əsasını təşkil edir

116. Dəstləşdirici detallar nədir

- hazır məhsulun substansiyasını təşkil edən əmək alətləridir
- heç biri doğru deyil.
- istehsal prosesində köməkçi rol oynayan əmək alətləridir.
- ✓ hazır məhsula daxil olan, həmin müəssisədə əlavə emalı tələb olunan əmək alətləri və yığmaq üçün əmək şərtidir.
- məhsulun tərkibinə daxil olan və olmayan bütün xammal və köməkçi materiallar.

117. Köməkçi materiallar nədir

- məhsulun tərkibinə daxil olan və olmayan bütün xammal və köməkçi materiallar
- ✓ istehsal prosesində köməkçi rol oynayan əmək alətləridir.
- hazır məhsulun substansiyasını təşkil edən əmək alətləridir.
- hazır məhsula daxil olan, həmin müəssisədə əlavə emalı tələb olunan əmək alətləri və yığmaq üçün əmək şərtidir.

- heç biri doğru deyil.

118. Əsas materiallar nədir

- istehsal prosesində köməkçi rol oynayan əmək alətləridir.
- ✓ hazır məhsulun substansiyasını təşkil edən əmək alətləridir.
- heç biri doğru deyil.
- hazır məhsula daxil olan, həmin müəssisədə əlavə emalı tələb olunan əmək alətləri və yığmaq üçün əmək şərtidir.
- məhsulun tərkibinə daxil olan və olmayan bütün xammal və köməkçi materiallar.

119. Xammal hansı sahənin məhsuludur?

- ✓ hasilat sənayesinin
- emal-hasilat sənayesinin
- hasilat-emal sənayesinin
- heç biri doğru deyil.
- emal sənayesinin

120. Xaricdən mal alınması üzrə agent firması hansı firmalardır?

- ✓ alıcıya istehsalçı-ixracatçının adından verdiyi kreditlərə görə riski öz üzərinə götürən və alıcıdan onun ödəmə qabiliyyətinə malik olması barədə sübut tələb etməyən firmalardır
- müqavilənin şərtindən asılı olaraq prinsipialın adından və onun hesabına sövdələşmələrin bağlanması vasitəçilik edən firmalardır
- öz ölkəsini bir və ya bir neçə sənaye firmasının tapşırığı ilə aralarında bağlanmış agent müqavilələri əsasında fəaliyyət göstərən firmalardır
- öz prinsipialı üçün xaricdən mal alınması əməliyyatlarını yerinə yetirən firmalardır
- öz ölkəsinin komitentinin hesabına öz adından xarici istehsalçılarda sifarişləri yerləşdirən və öz ölkəsini alıcısının nümayəndəsi olan firmalardır

121. Təşkilatın valyuta hesabına xarici valyuta ilə hansı məbləğ mədaxil edilə bilməz?

- ✓ hesab sahibi tərəfindən valyuta birjasında və valuta hərracında əldə olunmuş mədləğlər
- alınmış əmtəələrin ödənilməsinə görə digər valyuta hesabından köçürülmüş məbləğ
- hesab sahibi tərəfindən valyuta birjasından əldə olunmamış mədləğlər
- müvəkkil olunmuş bankın, Milli bankın və ya Maliyyə Nazirliyinin icazəsi ilə digər daxil olmalar
- ixrac olunmuş əmtəələrin haqqı kimi müvəkkil olunmuş bank tərəfindən xaricdən köçürülmüş və valyuta ehtiyatına qalan məbləğ

122. Xarici valyuta ilə hesablaşmalar necə həyata keçirilir?

- ✓ milli bankın xüsusi icazəsi ilə
- milli məclisin qərarı ilə
- banklar birliyinin sərəncamı ilə
- beynəlxalq valyuta fondunun qərarı ilə
- nazirlər kabinetinin xüsusi icazəsi ilə

123. Kommersiya sənədləri hansı sənədlərdir?

- ✓ əmtəələrin dəyəri, keyfiyyət və kəmiyyət xüsusiyyətləri barədə məlumat verən sənədlərdir
- yük daşıyan tərəfindən yükün daşınmaya qəbul edilməsi barədə imzalanan sənəddir
- gəmi sahibi tərəfindən dəniz yolu vasitəsi ilə daşınmağa qəbul edilməsini təsdiq edən sənəddir
- gəmi sahibinin yükü daşımağa qəbul etməsinin təsdiq olunmasıdır
- satıcının alıcıya göndərilən mal üçün sənəddə göstərilən məbləğin ödənilməsi barədə tələbini əks etdirən sənəddir

124. Müqavlədə hansı qiymətlər ola bilər?

- ✓ möhkəm və şürişkən
- dövlət və lokal
- sabit və dəyişkən
- dəyişkən və şürişkən
- möhkəm və sabit

125. Malgöndərmənin şərtlərinə aid deyil:

- ✓ məhsulun keyfiyyəti
- qablaşdırma
- malın qiyməti
- daşıyıcıya qədər çatdırma
- məhsulun sığortası

126. Malgöndərmənin son seçim meyarlarından deyil:

- ✓ malgöndərənə etibarlılığı
- malgöndərmə dövriliyi
- malgöndərmə vaxtı
- maliyyə şərtləri
- kommunikasiya şərtləri

127. Ortamüddətli kommersiya planlaşdırılması nədir?

- ✓ bir qayda olaraq 3-5 il müddətini əhatə edir, rəhbərlik tərəfindən işlənilib hazırlanır, strateji məqsədləri ifadə edir
- müxtəlif xidmətlərin, sazişlərin, müqavilələrin hazırlanmasını əhatə edir
- ərzaq və qeyri-ərzaq mallarının satışını keçirir
- əsasən kəmiyyət xarakteristikalarını əhatə edir
- əsasən konkret məqsədlər və kəmiyyət xarakteristikalarını əhatə edir

128. Uzunmüddətli kommersiya planlaşdırılması nədir?

- ✓ əsasən konkret məqsədləri əhatə edir 5 il müddətini əhatə edir
- əsasən kəmiyyət xarakteristikalarını əhatə edir, 5 il müddətini əhatə edir
- müxtəlif xidmətlərin, sazişlərin, müqavilələrin hazırlanmasını əhatə edir
- ərzaq mallarının satışını həyata keçirir, uzun müddətli olur
- bir qayda olaraq 3-5 il müddətini əhatə edir, rəhbərlik tərəfindən işlənilib hazırlanır, strateji məqsədləri ifadə edir

129. Birbaşa müqavilə əlaqələri nədir?

- ✓ vasitəçi olmadan bilavasitə əmtəə alıcıları və istehsalçıları arasındakı qarşılıqlı əlaqədir
- iki tərəf arasındakı birbaşa uzunmüddətə bağlanmış əks əlaqədir
- borc alanla bank arasında vasitəçi olmadan olan əlaqədir
- alıcı və satıcı arasında bağlanan müqavilə əlaqəsidir
- vasitəçilərlə alıcı və satıcı arasındakı əlaqədir

130. Mallara olan tələbnamə və sifarişlərin fərqi nədir?

- ✓ tələbnamədən fərqli olaraq sifariş-malgönərənlərdən əhalinin tələbini ödəmək üçün vacib olan əmtəələrin konkret müddətdə hazırlanıb göndərilməsini tələb edən sənəddir
- sifariş malların ödənilməsi üçün tələbnamə sənədidir
- tələbnamə vasitəçi firmanın öhdəlik sənədidir
- mülki məsələlərin tələblərinə uyğun olaraq sifarişlər hazırlanır, tələbnamələrin isə buna aidiyyəti yoxdur
- tələbin təşkilatın əmtəələrə olan tələblərini əks etdirən sənəddir

131. Əmlak sanksiyaları nə vaxt baş verir?

- ✓ əmlak sanksiyası təqsirli tərəfi öhdəliklərin tam və vaxtı-vaxtında yerinə yetirilməsinə vadar etmək üçün təzyiq vasitəsidir
- əmlak sanksiyası mal göndərənə tətbiq olunur
- alıcı və satıcı malın xüsusiyyətindən asılı olaraq bir-birinə tətbiq edir
- əmlak sanksiyası yalnız qoyulmuş vaxta əməl olunmadıqda tutulur
- əmlak sanksiyası mülki müqavilənin xitam vasitəsidir

132. Satılan məhsulların veksəl ödənişi zamanı hansı veksəllərdən istifadə olunur?

- ✓ sadə və köçürmə
- sadə və açıq
- müddətli və köçürmə
- faizli və sadə
- açıq və qapalı

133. Mal göndərənə alıcı arasında planlı ödənişlər qaydasında hesablaşmalar nə vaxt baş verir?

- ✓ sabit təsərrüfat və hesablaşma münasibətləri mövcud olduğu, mal göndərişinin isə daimi xarakter daşdığı hallarda həyata keçirilir
- sabit təsərrüfat və hesablaşma münasibətləri mövcud olduğu vaxt
- hesablaşmalar mal alanın anbarında təhvilalma vaxtı
- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənə bank şöbəsinə tapşırığıdır
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtının nizama salındığı vaxt

134. Nəğdsiz hesablaşmaların qeyri əmtəə əməliyyatlarına nə aiddir?

- ✓ Kommunal idarələri, elmi tədqiqat təşkilatları, təhsil müəssisələri ilə və s. malları aid edilir
- hərbi komitələrlə, vergi idarələri ilə hesablaşmalar
- alıcının müəyyən vaxt müddətinə qiymətli kağızlarla hesablaşmalar
- ailə büdcəsindən sosial təyinatlı xərclərlə ayırmalar
- veksəl təminatı üçün krediti öz öhdəsinə götürən maliyyə təşkilatıdır

135. Satıcı əşyanı müqaviləyə uyğun gəlməyən çeşiddə verdikdə, alıcı hansı seçimi edə bilməz?

- ✓ əşyanın hamısının haqqını ödəməkdən imtina edə bilər
- verilmiş əşyanın hamısını qəbul edə bilər
- verilmiş əşyanın hamısından imtina edə bilər
- çeşidə uyğun gəlmiyəni uyğun gələnlə əvəz etməyi tələb edə bilər
- çeşid uyğun gələn əşyanı qəbul etsin, qalanlardan imtina edə bilər

136. Nəğdsiz hesablaşmaların əmtəə əməliyyatlarına nə aiddir

- ✓ ödənişləri tezliklə ödəyən alıcılara qiymətdə edilən güzəstdir
- borclunun hesabından alıcının hesabına nəğd olmayan köçürmədir
- ikitərəfin razılığı ilə hesablaşmalarda iştirak etmədən ödəniş əməliyyat
- alıcının müəyyən vaxt müddətinə qiymətli kağızlarla hesablaşmalar
- xammalın, materialların, hazır məhsulların və s. alqı-satqısı

137. Diler kimdir?

- ✓ öz hesabına və öz adından birja və ya ticarət vasitəçiliyini həyata keçirən hüquqi və fiziki şəxsdir
- vasitəçinin öz xeyrinə müqavilə bağlayan birja
- tez xarab olan malların topdan satıcılarıdır
- Fermer təsərrüfatları ilə əlaqə yaradan komissiyaçılardır
- əmtəə birjasında alıcı və satıcılar arasında sazişlərin bağlanması ticarət vasitəçisidir

138. Broker kimdir?

- ✓ əmtəə birjasında alıcı və satıcılar arasında sazişlərin bağlanması ticarət vasitəçisidir
- vasitəçinin öz xeyrinə müqavilə bağlayan birjadır
- tez xarab olan malların topdan satıcılarıdır
- Fermer təsərrüfatları ilə əlaqə yaradan komissiyaçılardır
- əmlak sanksiyası təqsirli tərəfi öhdəliklərin tam və vaxtı-vaxtında yerinə yetirilməsinə vadar etmək üçün təzyiq vasitəsidir

139. Peniya nədir?

- malın alışı qiymətinə əlavədir
- kreditorun tətbiq etdiyi cərimədir
- ✓ borclu tərəf öhdəliyi müəyyən edilmiş müddətdə yerinə yetirmədikdə verir
- qoyulmuş müddətin ötdüyü vaxtlarda tətbiq olunur

- borca əlavə olaraq ödənilməli məğləbdir

140. Cərimə nədir?

- satılan malın xüsusiyyəti aşağı olduqda tətbiq olunur
- alıcı və satıcının müəyyən vəziyyətlərdə hər birinə tətbiq olunur
- ✓ mövcud müqaviləni pozan fiziki və hüquqi şəxsə tətbiq edilən təsirdir
- mal alışı zamanı malgöndərənə tətbiq olunur
- bank tərəfindən alqı-satqı prosesi pozulduqda tətbiq olunur

141. Komplektlilik nədir?

- mallara xüsusi bir tələbatı ödəməsi üçün dəst halında hazırlanması
- malların alıcı tələbini tam dolğun ödənilməsi məqsədi ilə daha dərin çeşidin təklif olunmasıdır
- ✓ malın ümumi bir tələbatı ödəməsinə təmin edəcək müəyyən toplusu başa düşülür
- əmtəələrin ekspertiza üçün ayrılmış dəsti başa düşülür
- əmtəələri alıcı tələbini tam ödəməsi üçün tamamlayıcı

142. Ödəniş tapşırığı nədir?

- ✓ hesab sahibinin onun hesablaşma hesabından pulalanın hesabına pul vəsaitinin köçürülməsi barədə banka verdiyi sərəncamlar
- səhmdar cəmiyyətinə kapital kimi müəyyən miqdarda pul əməyi ilə müəyyən edilən qiymətli kağızlar
- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərəninin bank şöbəsinə tapşırığıdır
- pul, hesablaşma, əmtəə sənədlərinin və yaxud əmtəələrin dəyərlərinin ödənilməsinə alıcının razılığı
- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərəninin bank şöbəsinə tapşırığıdır

143. Akkreditiv nədir?

- vekselləri yazan və ödəniş müddəti başa çatdıran vekselləri ödəmələri öz öhdəsinə götürən şəxsdir
- pul, hesablaşma, əmtəə sənədlərinin və yaxud əmtəələrin dəyərlərinin ödənilməsinə alıcının razılığı
- ✓ xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərəninin bank şöbəsinə tapşırığıdır
- səhmdar cəmiyyətinə kapital kimi müəyyən miqdarda pul əməyi ilə müəyyən edilən qiymətli kağızlar
- hesab sahibinin çekdə göstərilən pul məbləğinə onun hesabından banka keçirilməsini təmin edən tapşırıqdır

144. Marka saxtalaşdırılmasında kor-koranə köçürmə nədir?

- ✓ Məhsulun əsas hissələrə ayrılması və bütöv kopyalanması.
- Əmtəənin cüzi dəyişdirilməsi ilə üzünün köçürülməsi
- Məhsulun məşhur marka adı altında satılması.
- Əmtəə markasının mənimsənilməsi, formanın, görünüşün və tərtibatının saxtalaşdırılması.
- Əmtəənin məşhur marka adı altında satışı.

145. Aşkar saxtakarlıq nədir?

- ✓ Əmtəə markasının mənimsənilmədən, formanın, görünüşün və tərtibatının saxtalaşdırılması.
- Məhsulun əsas hissələrə ayrılması və onun bütöv kopyalanması.
- Əmtəə markasının mənimsənilməsi, formanın, görünüşün və
- Əmtəənin cüzi dəyişdirilməsi ilə üzünün köçürülməsi.
- Məhsulun məşhur marka adı altında satılması.

146. Əmtəə yeniliklərinə 2 cür yanaşma.

- ✓ Birbaşa, zəncirvari.
- Lazımi, köməkçi.
- Əsas, zəncirvari.
- Lazımi, məcburi
- Əsas, köməkçi.

147. Əmtəənin uyğunlaşmasının iki növü hansıdır?

- Lazımı, mümkün.
- Lazımı və müntəzəm
- Aşkar və epizodik.
- ✓ Məcburi, lazımı.
- Məcburi, köməkçi.

148. Standartlaşma strategiyasını kim, nə vaxt formalaşdırmışdır?

- M.Amplen – 1984-cü il.
- L.Karqof – 1993-cü il
- ✓ T.Levitt – 1983-cü il
- C.Lennon – 1985-ci il
- K.Ansoff – 1992-ci il

149. Hesablaşmalar müəssisələr tərəfindən hansı üsullarla aparılır

- çeklə, veksellərlə
- akreditivlərlə, ödəniş tapşırıqları ilə
- ✓ nəqd və nəqdsiz
- hesablaşmalarda iştirak etməklə
- hesablaşmalarda iştirak etməməklə

150. Qarşılıqlı mal göndərmələr üzrə qiymətlər əsasən hansı qiymətlər əsasında müəyyənləşdirilir?

- ✓ dünya bazarında təşəkkül tapmış qiymətlər əsasında
- transfer qiymətlər əsasında
- tərəflərin razılaşdıqları qiymətlər əsasında
- çevik qiymətlər əsasında
- məhsul istehsal olunan ölkənin bazarında təşəkkül tapmış qiymətlər əsasında

151. Miqdar barədə alıcının iradəsi hansı qaydada ödənilir

- ✓ çatışmayan miqdarda əmtəənin göndərilməsi və qiymətin aşağı salınması ilə
- çatışmayan miqdarda əmtəənin göndərilməsi yaxud ödənilmiş pulun geri qaytarılması vasitəsi ilə
- qüsurların aradan qaldırılması ilə
- əmtəənin qiymətinin artırılması ilə
- çatışmayan əmtəə üçün ödənilmiş pulun bir hissəsinin geri qaytarılması vasitəsi ilə

152. Marka saxtalaşdırılmasında imitasiya nədir?

- Əmtəə markasının mənimsənilməsi, formanın, görünüşün və tərtibatının saxtalaşdırılması.
- Əmtəənin cüzi dəyişdirilməsi ilə üzünün köçürülməsi.
- ✓ Məhsulun məşhur marka adı altında satışı.
- Məhsulun əsas hissələrə ayrılması və bütöv kopyalanması.
- Əmtəənin məşhur marka adı altında satışı.

153. Sadə veksəl nədir?

- qiymətli kağızların bir növü
- müəyyən məbləğ göstərilməklə mütləq təəhdüdlü pul ödəməsi sənədi
- ✓ bir tərəfin ödəniş vaxtı çatdığı müddətdə digər tərəfə müəyyən pul məbləği ödənilməsi barədə yazılı borc pul öhdəliyidir
- müəyyən müddət göstərilməklə mütləq təəhhüdlü pul ödəməsi sənədi
- bazar iqtisadiyyatına keçən ölkələrdə özəlləşdirmə çeki

154. Hesablaşma çeki nədir?

- hesab sahibinin onun hesablaşma hesabından pulalanın hesabına pul vəsaitinin köçürülməsi barədə banka verdiyi sərəncamlar
- pul, hesablaşma, əmtəə sənədlərinin və yaxud əmtəələrin dəyərlərinin ödənilməsinə alıcının razılığı
- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənin bank şöbəsinə tapşırığıdır
- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənin bank şöbəsinə tapşırığıdır

- ✓ hesab sahibinin çekdə göstərilən pul məbləğinin onun hesabından vəsaiti elanının hesabına köçürülməsi barədə ona xidmət göstərən banka verdiyi yazılı tapşırıqdır
- 155.** İstehsal müəssisəsinin uzunmüddətli planlaşdırılması neçə mərhələni əhatə edir?
- 2
 - 6
 - 4
 - ✓ 3
 - 5
- 156.** Valyuta birjalrı hansı məqsədlə yaradılır?
- Mal dövriyyəsi həcmi təyin etmək üçün
 - ✓ Hər hansı bir ölkənin milli valyutasını dövrli valyutaya və ya əksinə çevirmək;
 - Tədavülə buraxılan pul kütləsinə qarşı tələbatı təyin etmək
 - Bankların kassa planını düzgün tənzimləmək
 - İstehlakçıların xarici valyutaya qarşı tələbini ödəmək
- 157.** Fond birjası hansı vəzifəni yerinə yetirir?
- Mal satışını təşkil etmək
 - ✓ Hər iki tərəfi təmin edən qiymətlərlə əmanətlərin məqsədli istifadə olunmasını təmin etmək
 - İstehlakçılara xidmət göstərmək
 - İstehlakçıların tələbini ödəmək
 - Malların əlverişli qiymətlərlə satışını təmin etmək
- 158.** Əmtəə birjasında hansı əməliyyatlar həyata keçirilir?
- Malların nəgdi satışı
 - ✓ Əmtəələr nümunələr üzrə alınıb-satılır, onlara tələb və təklif bütöv bir ölkələr qrupu, dünya bazarı miqyasında cəmləşir
 - Xammal və hazır məhsulun satışı
 - Xammal və hazır məhsulun açıq satışı
 - Malların topdansaş ticarət vasitəsilə satışı
- 159.** Birjanın hansı növləri vardır?
- Alıcılar, müəssisələr, firmalar
 - ✓ Əmtəə, fond, valyuta, əmək
 - Müəssisə, firma, təşkilat
 - Mal, dövriyyə, onun quruluşu
 - Fərdi və kollektiv istehlakçılar
- 160.** Birjanın əsas vəzifəsinə nələr daxildir?
- İstehlakçıların tələbini öyrənmək, müəssisəni mal ilə təchiz etmək
 - ✓ Əmtəə, kapital, valyuta və iş qüvvəsi bazarının işini qaydaya salmaq, onların normal fəaliyyətini təşkil etmək
 - Müəssisələrin normal işini təmin etməkdir
 - Müəssisələri malla təmin etmək
 - Müəssisələri texniki vasitələrlə təchiz etmək
- 161.** Birja sözü nədir?
- Tələbi öyrənən
 - ✓ Pul kisəsi
 - Ticarəti malla təmin edən
 - Bazarı tənzimləyən
 - Mal satan
- 162.** Sövdələşmələrdə kimlər vasitəçilik edirlər?

- Firmalar
- Ticarət müəssisələri
- ✓ Birjalar
- Trestlər
- Təşkilatlar

163. Hansı hallarda işçilər ixtisaslarına görə mükafatlandırılır?

- alıcılıq qabiliyyətindən
- ✓ işçilərin bilik səviyyəsindən və bacarıqlarından asılı olaraq
- dövriyyənin yerinə yetirilməsindən
- mənfəətin əldə olunmasından
- dövriyyənin quruluşundan

164. İşçilərə pul mükafatları necə verilir?

- mal formasında verilir
- pul formasında verilir
- ✓ əmək haqqına əlavə kimi verilir
- ilin sonuna verilir
- 13 aylıq əmək haqqı formasında

165. Əməyin ödənilməsi sisteminin əsasını nə təşkil edir?

- dövriyyənin həcmi
- əmək haqqı fondu
- işçilərin sayı
- ✓ əməyə görə bölgü prinsipi
- əmək məhsuldarlığı

166. Əmək planının təhlilinə nədən başlanılır?

- dövriyyədən
- ✓ əməyin ödənilməsi fondundan
- işçilərin sayından
- əmək məhsuldarlığından
- mənfəətdən

167. Kütləvi işədə əmək planını tərtib etməkdə əsas məqsəd nədir?

- ✓ zəruri əmək məsrəfləri ilə dövriyyə planının yerinə yetirilməsini təmin etmək
- əhaliyə mədəni xidmət etmək
- xərclərə qənaət etmək
- mal satışını artırmaq
- mənfəəti artırmaq

168. Ticarət müəssisəsinin xarici mühitinə aid olmayan amili göstərin.

- ✓ İnsanlar
- İqtisadiyyatın zəruriyyəti
- Beynəlxalq hadisələr
- Elmi texniki tərəqqi
- Sosial mədəni amillər

169. Hansı sahə cəmiyyətlə əlaqələr tərəfindən öyrənilmir?

- ✓ Keyfiyyətin idarə edilməsi
- Məqsədli auditoriya
- Böhranlı vəziyyətlərin idarə edilməsi

- Kommunikasiya
- İmicin idarə edilməsi

170. Korporativ sosial məsuliyyətə hansı yanaşmalar mövcuddur?

- ✓ Bazar, tənzimləmə, korporativ vicdan, səhmdar yanaşma
- korporativ vicdan, səhmdar yanaşma
- Reqlativ, səhmdar yanaşma
- Bazar, səhmdar yanaşma
- Bazar tənzimləmə

171. Hansı hallarda kommersiya aktı tərtib edilir

- ✓ çatışmamazlıqların aşkar edilməsində, dəmir yolu stansiyasında yükün zədələnməsində
- yükün çatdırılmasının vaxtının ötməsinə görə
- vaqonların nasaz olmasında
- daşınan zaman yükün bütövlüyünün pozulmasında
- plombun bütövlüyünün yoxlanılmasında

172. Dəmir yolu nəqliyyatında yerinə yetirilən daşımaların növləri

- ✓ kiçik və orta yükqaldırması
- xüsusi böyük yükqaldırması
- vaqon, konteyner, xırda, qrup şəklində və marşrut üzrə göndləmələr
- xüsusi kiçik və böyük yükqaldırması
- xüsusi hərəkətdən heyət

173. Avtomobil nəqliyyatının növləri

- ✓ ümumi təyinatlı və ixtisaslaşdırılmış
- ərzaq mallarının daşınması üçün ixtisaslaşdırılmış avtomobil nəqliyyatı
- furqonlar, refriqeratorlar, özü yükünü boşaldanlar
- bortlu platforma ilə avtomobillər, furqonlar
- avtomobillər, yedəkli avtomobillər

174. Dəmir yolu soyuduculu nəqliyyatın növləri

- ✓ izometrik vaqonlar, sisternlər və refriqeratorlu konteynerlər
- istilik izolyasiyalı vaqonlar
- maşın soyudan qurğularla təchiz edilmiş vaqonlar
- dondurulmuş məhsullar üçün vaqonlar
- vaqonlar, platformalar, yarıvaqonlar və sistemlər

175. Texnoloji proseslərin mexanikləşdirilməsi dərəcəsinə görə anbarın təsnifatı

- ✓ kompleks-mexanizmləşdirilmiş, avtomatlaşdırılmış və kiçik mexanizm vasitələrinin tətbiqi ilə
- ayrı-ayrı anbar proseslərinin qismən mexanizmləşdirilməsi
- kiçik mexanizm vasitələrinin tətbiqi ilə toplama anbarlar
- kompleks-mexanizmləşdirilmiş anbarlar
- bütün anbar proseslərinin tam avtomatlaşması

176. Malların qablaşdırılması anlayışı

- ✓ məhsulu zədələnmədən və itkilərdən qoruyan vasitə və vasitələrin kompleksi və tədavül prosesini təmin edən vasitələr
- malların daşınmasını səmərəli təşkil etmək imkanı verir
- anbarın tutumunu effektiv istifadə etmək imkanı verir
- pərakəndə satış prosesini yüngülləşdirir və sürətləndirir
- malların keyfiyyətinin və kəmiyyətinin (miqdarının) qorunması üçün şəraitləri təmin edir

177. Malların anbar qablaşdırmasının əsas üsulları

- ✓ sıra ilə yığmaq, rəflərə düzmək, qalama (üst-üstə yığma), asılı vəziyyətdə
- düz, kəsişən qəfəs, əks qəfəsə
- soyuducu kameralarına və düz yığma
- düz piramida kimi və təpə kimi yığma
- malın və qabın formasından asılı olaraq qab yerlərinə

178. İstehsal müəssisələrində səhmdar yanaşmanın mahiyyəti nədən ibarətdir?

- ✓ İşçi və rəhbərlərlə yanaşı səhmdarlar davranış qaydalarını müəyyən edirlər
- İşçilərlə səhmdarlar arasında münasibətləryaxşılaşmışdır
- Səhmdarların səhmləri artırılır
- Səhmdarların qiymətləri qaldırılır
- İşçilərin səhm almağa məcbur edilir

179. Korporativ sosial məsuliyyətin mahiyyəti nədən ibarətdir?

- ✓ Bazar davranış etikasını müəyyən edir
- Bazar müəssisədən asılıdır
- Müəssisə bazarın fəaliyyətini müəyyən edir
- Müəssisə yeni məhsulların keyfiyyətinə nəzarət edir
- Bazar şirkətin davranışına təsir etmir

180. Tələbin yüksək elastikliyi zamanı mal satışı həcmi qiymətin səviyyəsindən necə asılıdır?

- ✓ qiymətin nəzərə çarpan dərəcədə aşağı düşür-satışın həcmi yüksəlir
- qiymətlər aşağı düşür-satışın həcmi dəyişmir
- qiymət aşağı olur-satış cüzi olur
- qiymət yüksəlir-satış da yüksəlir
- qiymətlərin çox aşağı düşməsində-satışın həcmi demək olar ki, dəyişmir

181. Dövriyyə fondlarından istifadə effektivliyinin göstəriciləri hansılardır?

- fondverimi
- ✓ dövriyyə sürəti və vəsaitlərdən istifadə əmsalları
- yük avtomobillərinin yürüş əmsalı
- fondla silahlanma
- fondtutumu

182. Əsas fondlardan istifadə effektivliyinin göstəriciləri hansılardır?

- ✓ fondverimi, fondtutumu, fondla silahlanma, fondun rentabelliği
- dövriyyə vəsaitlərindən istifadə əmsalı, əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi
- vəsaitlərin gün və dəfə hesabı ilə həcmi
- mal dövriyyəsi, ehtiyatlar, malların daxil olması
- dövriyyə sürəti əmsalı, əsas fondların amortizasiyası, əsas fondların cari təmiri

183. Çeşidin sabitliyi nədir?

- ✓ satışda mağazanın çeşid siyahısında nəzərdə tutulan əmtəələrin fasiləsiz olaraq mövcud olması deməkdir
- hazırda mağazanın ticarət çeşidi
- sənaye çeşidi ticarət çeşidi ilə komplektləşdirilir
- sənaye çeşidi dəyişmədən tətbiq olunur
- çeşid siyahısında nəzərdə tutulmayan əmtəələr

184. Çeşidin dolğunluğu nədir?

- sənaye çeşidi dəyişmədən tətbiq olunan çeşid siyahısıdır
- sənaye çeşidi ticarət çeşidi ilə komplektləşdirilməsidir
- ✓ ticarət müəssisələrində faktiki mağazanın çeşid siyahısında nəzərdə tutulan əmtəələrin fasiləsiz olaraq mövcud olması başa düşülür

- hazırda mağanın ticarət çeşididir
- çeşid siyahısında nəzərdə tutulmayan əmtəələrdir

185. Çeşidin genişləndirilməsinin hansı yolları mövcuddur?

- bütün cavablar düzdür
- düzgün cavab yoxdur
- ✓ iki yol - çoxaltma (artırma) və bazarın doldurulması hesabına genişləndirilmə
- üç yol - çoxaltma (artırma), malların geri götürülməsi və doldurulma
- bir yol - malın həyat dövriliyini nəzərə almaqla

186. Müştərək mülkiyyətdə olan müəssisələr nədir?

- ✓ Xarici və yerli sərmayəçilərin birgə mülkiyyətində olan və birgə idarə edilən yerli kommersiya müəssisəsini yaratmaq məqsədi ilə qüvvələrin birləşdirilməsidir.
- Başqa ölkədə öz istehsalının bir hissəsini müqavilə yolu ilə istehsalıdır.
- İki xarici ölkə sahibkarının üçüncü ölkədə müştərək fəaliyyətidir.
- Birbaşa xarici ölkədə investisiya qoyuluşudur.
- İnkişaf etmiş ölkədə qarşılıqlı ticarətdir.

187. Müştərək sahibkarlıq fəaliyyəti ixracdan nə ilə fərqlənir?

- ✓ Xarici ölkədə istehsal gücləri işə salınır.
- Xarici ölkədə satış həyata keçirilir.
- İxracdan fərqli olaraq, vasitəçilərlə müştərək satış müqaviləsi bağlanır.
- Xarici ölkə vasitəçiləri ilə paralel ixrac həyata keçirilir.
- İki xarici ölkə sahibkarının üçüncü ölkədə müştərək fəaliyyəti olması ilə fərqlənir.

188. Istehsal müəssisələrində girovalma nədir?

- Mala olan istehlakçı tələbinin ödənilməsi vasitəsidir.
- Gömrük xidmətidir.
- ✓ Beynəlxalq satışın təşkilinin formasıdır.
- Logistik xüsusiyyətdir.
- Xidmətin lazımı səviyyəsidir.

189. Istehsal müəssisələrinin satış kanallarının uzunluğu nə ilə müəyyən edilir?

- ✓ Vasitəçilərin sayı ilə.
- Ünsiyyət auditoriyaları ilə.
- Malgöndərənlərin sayı ilə.
- İstehsalçıların sayı ilə.
- Alıcıların sayı ilə.

190. Dolaylı ixrac nədir?

- ✓ Dolaylı ixrac beynəlxalq ticarət şirkətləri, distribütor və ticarət agentləri vasitəsilə həyata keçirilən fəaliyyətdir.
- Dolaylı olaraq məhsul artıqlığı meydana gəldikdə yerli birbaşa agent vasitəsilə satışdır.
- Firma ixrac funksiyasını özü idarə edir, onu müstəqil vasitəçiyə tapşurmır.
- Beynəlxalq ticarət agentliklərin işə həyata keçirilən fəaliyyətidir.
- Bağlanan kontrakt üzrə xaricdə konkret məhsul növünün istehsal edilməsi.

191. Strateji ittifaqlara hansılar daxildir?

- Şaquli beynəlxalq sistemlər.
- Konqlomeratlar, assosiasiyalar.
- ✓ Strateji anlayışlar, konsorsumlar.
- Outsorsinq, birgə müəssisələr.
- Tollinq, podrat ittifaqlar.

192. Ənənəvi beynəlxalq satış formaları hansılardır?
- Strateji anlayışlar, konsersumlar.
 - Müqavilə üzrə idarəetmə, autsorsinq.
 - ✓ Dolayısı ixrac, birbaşa ixrac.
 - Sənaye kooperasiyası, kontrakt üzrə istehsal, tollinq.
 - Konqlomeratlar, konsernlər, yeni müəssisələrin tikilməsi.
193. İstehsala dair beynəlxalq kontraktlar (contract manufakture) nədir?
- Firma ixrac funksiyasını özü idarə edir, onu müstəqil vasitəçiyə tapşurmır.
 - Françayzinq, birbaşa investisiyalar.
 - ✓ Bağlanan kontrakt üzrə xaricdə konkret məhsul növünün istehsal edilməsi.
 - Bölgü kanallarında əməkdaşlıq münasibəti.
 - Beynəlxalq ticarət agentliklərin işə həyata keçirilən fəaliyyətidir.
194. Birbaşa ixrac nədir?
- ✓ Firma ixrac funksiyasını özü idarə edir, onu müstəqil vasitəçiyə tapşurmır.
 - Birbaşa firmanın özü tərəfindən həyata keçirilən epizodik ixracdır.
 - Vasitəçi firmaların dəstəyi ilə aşkar ixracdır.
 - Beynəlxalq ticarət agentliklərin işə həyata keçirilən fəaliyyətidir.
 - Bağlanan kontrakt üzrə xaricdə konkret məhsul növünün istehsal edilməsi.
195. Vasitəçilərin əsas funksiyalarına aşağıdakılardan hansı daxil deyil?
- ✓ Yeni məhsulun istehsalı.
 - Kommersiya işi.
 - Satışa marketinq dəstəyi.
 - Sığorta.
 - Xarici ticarət əməliyyatına inflyasiya edilmiş məntiqi dəstək.
196. Müştərək sahibkarlıq fəaliyyətinə hansı daxildir?
- ✓ Lisenziyalaşma.
 - Direkt meyl.
 - Birbaşa marketinq.
 - İxrac.
 - Tollinq.
197. Aşağıdakılardan hansı Dc. Kaikatinin saxta mal istehsalçılarına qarşıdurmanın əsas strategiyalarına aid deyil?
- ✓ Saxta mal istehsalçıları tərəfindən müxalifçiliyi dəf etməyə cəhd etmək, rəqabət aparmaq.
 - Diskussiya.
 - Kompromis
 - Müxalifətlə barışmaq, piratlarla əməkdaşlıq.
 - Konfliktdən uzaqlaşmaq və mübarizəyə girməmək.
198. İstehsal müəssisələrinin dart (pull) strategiyası nədir?
- Beynəlxalq şirkət istehsalçıya təsir edir.
 - ✓ Əsas satış, servis, reklam səyləri bilavasitə xarici ölkədəki son istehlakçıya yönəlidir.
 - Beynəlxalq şirkət malın son taleyini izləmir.
 - Beynəlxalq şirkət rəqiblərə istiqamətlənmiş fəaliyyət göstərir.
 - Bu zaman beynəlxalq şirkət vasitəçilərlə fəal işləməyi üstün tutur.
199. İstehsal müəssisələrinin itələ (push) strategiyasının mahiyyəti nədir?
- ✓ Beynəlxalq şirkət malın son taleyini izləmir.
 - Beynəlxalq şirkət istehsalçıya təsir edir.

- Beynəlxalq şirkət rəqiblərə istiqamətlənmiş fəaliyyət göstərir.
- Bu zaman beynəlxalq şirkət vasitəçilərlə fəal işləməyi üstün tutur.
- Əsas satış, servis, reklam səyləri bilavasitə xarici ölkədəki son istehlakçıya yönəlidir.

200. Outsorsinq nədir?

- ✓ Outsorsinq istehsalın funksiyasının ayrı-ayrı hissələrinin xarici icraçıya verilməsidir.
- Xarici və yerli sərmayəçilərin birgə mülkiyyətində olan və birgə idarə edilən yerli kommersiya müəssisəsini yaratmaq məqsədilə qüvvələrin birləşdirilməsidir.
- Firma öz xarici tərəfmüqabillərinə nou-hau verir, o isə, zəruri olan kapitalı təmin edir.
- Başqa ölkədə öz istehsalının bir hissəsini müqavilə yolu ilə istehsalıdır.
- Xarici ölkədə istehsal gücləri işə salınır.

201. Qrup marka adları strategiyasından hansı firmalar istifadə edir?

- ✓ “Vulvort”, “Litflewood”, “Sears”, “SEB qroup.
- “Honda”, “Hundai”, “Fiat”.
- “Malbro”, “Coca-Cola”.
- “Procter end Gembl”, “Nestle”.
- “Elen Kerts”, “Nestle”.

202. Aşağıdakı hansı kompaniyalar yeni marka adlarının hazırlanması ilə məşğul olan professional kompaniyalardır?

- ✓ “İnterbrond”, “Namestormers”.
- “Coca-Cola”, “Namestormers”.
- “Procter end Gembl”, “Nestle”.
- “İnterbrond end Stormers”, Sirs, Kobak.
- “Nestle”, “Elenkuts”, “Namestormers”.

203. Əmtənin beynəlxalq həyat dövrünün modelləri hansılardır?

- ✓ Ardıcıl, sinxron, avanqard, kumulyativ həyat dövrü.
- İntensiv, mütərəqqi, daimi, dövrü.
- Kumulyativ, intensiv, mütərəqqi, ekstensiv
- Enmə, kamillik, artım, bazara daxilolma.
- Daimi, dövrü, kumulyativ, sinxron.

204. Transliterasiya nədir?

- ✓ Bir yazı sistemindəki hərflərin başqa yazı sisteminin hərfləri ilə verilməsidir.
- Assosiasianın hər hansı bir birliyin adına qeydə alınan nişan və nişanların kombinasiyasıdır.
- Qaçan sətrlərdə rənglərin dəyişməsidir.
- Seçilmiş şriftlərin mətnə uyğun dəyişdirilməsidir.
- Sahibkarın öz əmtəələrini və ya xidmətləri fərqləndirən qrafik təsvir edilən hüquqi cəhətdən əsaslandırılmış nişandır.

205. Əmtəə nişanları və coğrafi göstəricilər haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunu nə vaxt qəbul edilmişdir?

- ✓ 12 iyun 1998-ci il 504-ŞQ sayılı əmr.
- 22 aprel 2001-ci il 504ŞQ sayılı əmr.
- 01 iyun 2001-ci il 504 ŞQ sayılı əmr.
- 01 iyun 2002-ci il 501 sayılı əmr.
- 18 iyun 1999-cu il 504ŞQ sayılı əmr.

206. İSO-9000 beynəlxalq standartlarını hansı ölkələrin qanunvericiliyi qoymuşdur?

- ✓ Avstriya, İsveçrə, Almaniya.
- Avstriya, Almaniya, Fransa.
- İsveçrə, Norveç, Danimarka.
- Almaniya, İspaniya, Avstriya.
- İtaliya, Fransa, İspaniya.

207. Əmtəə yeniliklərində birbaşa yanaşmanın mahiyyəti nədir?

- ✓ Oxşarı olmayan, tamamilə yeni əmtəənin yaranması.
- Yeni əmtəənin təkmilləşmə yolu ilə hazırlanması.
- İstehsal sınağı mərhələsində əmtəənin yenidən hazırlanması.
- Əmtəənin yeni bazara təkmil variantda tətbiqidir.
- Oxşarı olmayan mümkün əmtəə variantının yaradılması.

208. Məcburi uyğunlaşma tələbləri hansılardır?

- ✓ Təhlükəsizlik, gigiyena, texniki normalara verilən tələblər.
- Bazarın əlverişliliyinə, qiymətə və stimullaşmaya verilən tələblər.
- Daşınma, standartlaşma və sertifikatlaşmaya verilən tələblər.
- Funksional xüsusiyyətlərə, bazarın həcmində və alıcılıq qabiliyyətinə verilən tələblər.
- Qiymətə, əmtəənin keyfiyyətinə, ətraf mühitə verilən tələblər.

209. Elektron kommersiyanın üç sektoru hansılardır?

- ✓ Biznes sektoru, biznes-alıcı sektoru, alıcı-alıcı sektoru.
- Biznes-biznes, biznes-alıcı, biznes-maliyyə.
- Alıcı-biznes, alıcı-alıcı, sənaye sektoru.
- Elektron ticarət sektoru, trade point.
- Maliyyə sektoru, ticarət sektoru, elektron ticarət sektoru.

210. Fərdi marka adı ilə yanaşı ticarət markasının da verilməsinə hansı firma əməl edir?

- “Carrefour”, “Tutti Frutti”.
- “Nestle”, “Carrefour”.
- ✓ “Kelloq”, “Ford Motors”.
- “Nestle”, “Elen Kerts”.
- “Ceneral Elektrik”, “Koka-Kola”.

211. Kiqanın əmtəə strategiyasına nə daxildir?

- ✓ Əmtəənin uyğunlaşmasının 3 strategiyası, stimullaşmanın 2 strategiyası.
- İkiqat uyğunlaşma strategiyaları.
- Əmtəənin uyğunlaşmasının 2 strategiyası, stimullaşmanın 3 strategiyası.
- Dəyişdirilmiş şəkildə yayılma və əlaqələrin uyğunlaşması strategiyası.
- Əmtəənin uyğunlaşmasının 5 strategiyası.

212. Kollektiv nişan nədir?

- ✓ Assosiasianın hər hansı bir birliyin adına qeydə alınan nişan və nişanların kombinasiyasıdır.
- Əmtəənin markasıdır.
- Əmtəənin marka adıdır.
- Əmtəənin istehsalçısının firma proqramıdır.
- Sahibkarın öz əmtəələrini və ya xidmətləri fərqləndirən qrafik təsvir edilən hüquqi cəhətdən əsaslandırılmış nişandır.

213. Əmtəə nişanı nədir?

- ✓ Sahibkarın öz əmtəələrini və ya xidmətlərini fərqləndirən qrafik təsvir edilən hüquqi cəhətdən əsaslandırılmış nişandır.
- Əmtəənin markasıdır.
- Əmtəənin marka adıdır.
- Əmtəənin istehsalçısının firma proqramıdır.
- Assosiasianın hər hansı bir birliyin adına qeydə alınan nişan və nişanların kombinasiyasıdır.

214. Mütərəqqi ixtira nədir?

- ✓ Başqa ölkədə mövcud ehtiyacları ödəmək üçün tamamilə yeni əmtəənin yaradılmasıdır.

- Enmə mərhələsində olan əmtəənin zəif inkişaf etmiş xarici bazara tətbiqidir.
- Artım mərhələsində olan əmtəənin inkişaf etmiş bazara tətbiqidir.
- Oxşarı olmayan əmtəənin ixtirasıdır.
- Yerli bazara xaricdə istehsal olunmuş əmtəənin tətbiqidir.

215. Reqressiv ixtira nədir?

- ✓ Əmtəənin ölkənin ehtiyaclarının ödənilməsi üçün əvvəlki formada buraxılışıdır
- Yerli bazara xaricdə istehsal olunmuş əmtəənin tətbiqidir.
- Başqa ölkədə mövcud ehtiyacları ödəmək üçün tamamilə yeni əmtəənin yaradılmasıdır.
- Oxşarı olmayan əmtəənin ixtirasıdır.
- Əmtəənin qismən dəyişdirilməsilə yeni bazara tətbiqidir.

216. Qısamüddətli kommersiya planlaşdırılması nədir?

- ✓ əsasən kəmiyyət xarakteristikalarını əhatə edir, illik müddətə
- bir qayda olaraq 3-5 il müddətini əhatə edir, rəhbərlik tərəfindən işlənib hazırlanır, strateji məqsədləri ifadə edir
- əsasən konkret məqsədlər və kəmiyyət xarakteristikalarını əhatə edir
- ərzaq və qeyri-ərzaq mallarının satışını həyata keçirir
- cari operativ planlaşmadır və müəssisənin illik, yarımillik və s. müddətə vəzifələrini müəyyənləşdirir

217. Muəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyəti novlərinə nələr daxil deyil?

- ixrac və idxal
- birbaşa investisiya və portifel investisiyası
- lisenziyalasdırma və francayzinq
- idarəetmə kontraktları və «qıfılaltı» kontraktlar
- ✓ planlaşdırma və proqramlaşdırma

218. Muəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətində əsas tutduğu məqsədlərə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- təchizat mənbələrinin diversifikasiyası
- satışın artırılması
- ✓ əmək haqqının artırılması
- resursların əldə olunması
- satış mənbələrinin diversifikasiyası

219. Oliqopolik sahə:

- eyni olmayan, lakin oxşar məhsullar istehsal edən nisbətən çoxlu sayda muəssisələrin mövcud olduğu sahədir
- ✓ nisbətən az sayda muəssisənin əmtəə və xidmətlər bazarında hakimlik etdiyi sahədir
- təbii inhisarın mövcud olduğu sahədir
- müəyyən məhsul istehsal edən və xidmət göstərən bir muəssisənin mövcud olduğu sahədir
- standart və ya eynicinsli məhsullar istehsal edən çoxlu sayda muəssisələrin mövcud olduğu sahədir

220. Qiymətlərin novlərinə aid deyil?

- pərakəndəsatış qiymətləri
- ✓ qarışıq qiymətlər
- topdanasatış qiyməti
- nəqliyyat tarifləri
- tikinti məhsuluna qiymət

221. Məhsuluna qiymətinə hansı amil təsir etmir?

- ✓ hazır məsul anbarının həcmi
- məhsulun maya dəyəri
- analoji məhsul istehsal edən rəqib muəssisələrin bazardakı davranışları
- inflyasiyanın səviyyəsi
- məhsulun əvəzedicilərinin qiyməti

222. Müəssisə öz məhsuluna qiymət müəyyən edərkən aşağıdakı amillərdən hansını nəzərə almalıdır?

- təhcizcıların etibarlılığını
- hazır məsul anbarının həcmi
- işçilərin rəyini
- ✓ məhsulun maya dəyərini
- əsas fondların mənəvi köhnəlməsini

223. Mal nomenklaturasını nə təşkil edir?

- düzgün cavab yoxdur
- ticarət zalında olan malların yığılı
- ✓ ticarət müəssisələri tərəfindən alıcılara təklif edilən və hər biri çeşiddə ifadə olunan müxtəlif mal qrupları
- ticarət müəssisələrinə daxil olan malların toplusu
- bütün cavablar düzdür

224. Maşın və avadanlıqların icarəsinin əsas formaları hansılardır?

- ✓ Kentinq, Jerter, Xayrinq, Lizing
- forteyting, serter, xayrinq
- Konsalting, Lizing, Faktoring
- jerter, bankinq, freyding, konqlomerat
- xayrinq, kentinq, strateji avanslar, holding

225. Satışın stimullaşması kimlərə tətbiq olunur?

- Xarici tərəfdaşa, vasitəçiyə, beynəlxalq müşahidəçiyə.
- Ali icraedici orqanlara və reklam agentlərinə
- Satışın stimullaşması proqramını hazırlayan heyətə.
- Mühəndis-texniki heyətə, ticarət agentlərinə.
- ✓ Alıcıya, vasitəçiyə və satıcılara.

226. Satışın stimullaşması nədir?

- Stimullaşma proqramının hazırlanmasıdır.
- Satışın, xüsusilə istehlakçı bazarlarındakı satışın stimullaşmasıdır.
- Press-relizlərin paylanması üçün ixtisaslaşmış nəşriyyatdır.
- ✓ Alıcıların mal alışına cəlb etmək üçün tətbiq olunan sövqedici amillərdir.
- Xarici tərəfdaşlığın möhkəmləndirilməsi vasitəsidir.

227. Dövlət səviyyəsində ilk Pablik Rileysnz kompaniyası nə vaxt, harada keçirilib?

- ✓ 1911-ci ildə ABŞ-da.
- 1988-ci ildə ABŞ-da.
- 1918-ci ildə Almaniyada.
- 1912-ci ildə ABŞ-da.
- 1901-ci ildə İngiltərədə.

228. Müəssisənin Pablik Rileysnzi nədir?

- Əmtəə və xidmətlərin xarici bazara irəlilədilməsi prosesidir.
- Press-relizlərin paylanması üçün ixtisaslaşmış nəşriyyatdır.
- ✓ Firmanın müsbət imicinin yaradılmasına və qorunub saxlanmasına yönələn fəaliyyətdir.
- Xarici bazarın ictimaiyyət ilə əlaqə üsuludur.
- Xarici tərəfdaşlığın möhkəmləndirilməsi vasitəsidir.

229. İstehsal müəssisələrinin paralel ixracı nədir?

- Patentlər, nou-hau, əmtəə nişanları, sənaye nümunələri şəklində elmi-texniki bilikləri 20 ilə qədər olan dövr ərzində mübadiləsini nəzərdə tutur.
- Bu sazişlər adi əmtəə mübadiləsindən elmi-texniki və sənaye əməkdaşlığına qədər geniş əməkdaşlıq dairəsinə toxunan hüquqi sənədləri əhatə edir.
- Xarici bazara yeni əmtəə ilə çıxan firmaların “yarıb keçmə” strategiyasıdır.
- Xarici bazara yeni əmtəə ilə çıxan firmaların “qaymaq yığma” strategiyasıdır.
- ✓ Paralel ixrac vasitəçilərin daxili bazarda əmtəə satışından daha sərfəli olan əmtəə satışı üzrə qeyri-rəsmi fəaliyyətdir.

230. İstehsal müəssisələrində əməliyyatın obyektı üzrə françayzinqin növü hansıdır?

- satış françayzinqi, istehsal françayzinqi.
- Daxili françayzinq, ticarət françayzinqi.
- ✓ Şirkətin malının və ticarət markasının françayzinqi, biznes françayzinqi.
- İstehsal françayzinqi, sənaye françayzinqi.
- Strateji françayzinq, əməliyyat françayzinqi.

231. İstehsal müəssisələrinin beynəlxalq lisenziya sazişi nədir?

- Gömrük rüsumlarının qeyri-tarif tənzimlənməsi sazişləridir.
- Malın ixracı zamanı ödəmələrin gecikdiyi halda reklamasiya haqqında sazişdir.
- ✓ Patentlər, nou-hau, əmtəə nişanları, sənaye nümunələri şəklində elmi-texniki bilikləri 20 ilə qədər olan dövr ərzində mübadiləsini nəzərdə tutur.
- Elə saziş bağlanması nəzərdə tutulur ki, ona əsasən xarici şirkətin idarəedilməsi göstərilən dövr ərzində yerli şirkətə verilir.
- Bu sazişlər adi əmtəə mübadiləsindən elmi-texniki və sənaye əməkdaşlığına qədər geniş əməkdaşlıq dairəsinə toxunan hüquqi sənədləri əhatə edir.

232. İstehsal müəssisələrinin kompensasiya sazişləri nədir?

- Malın ixracı zamanı ödəmələrin gecikdiyi halda reklamasiya haqqında sazişdir.
- ✓ Bu sazişlər adi əmtəə mübadiləsindən elmi-texniki və sənaye əməkdaşlığına qədər geniş əməkdaşlıq dairəsinə toxunan hüquqi sənədləri əhatə edir.
- Elə saziş bağlanması nəzərdə tutulur ki, ona əsasən xarici şirkətin idarəedilməsi göstərilən dövr ərzində yerli şirkətə verilir.
- Gömrük rüsumlarının qeyri-tarif tənzimlənməsi sazişləridir.
- Patentlər, nou-hau, əmtəə nişanları, sənaye nümunələri şəklində elmi-texniki bilikləri 20 ilə qədər olan dövr ərzində mübadiləsini nəzərdə tutur.

233. İstehsal müəssisələrinin Aykido strategiyasının mahiyyəti nədir?

- Qarşıya qoyulmuş məqsədlərə uyğun etimada və əməkdaşlığa əsaslanmış sazişlərdir, onların iştirakçıları biznes imkanlarında bir-birini tamamlayırlar.
- İdarəçiliyin daha dəqiq təsvir edilmiş təşkilati strukturuna, ayrı-ayrı şirkətlərin strukturları üzərində xüsusi birləşmiş xidmətə malikdir.
- Əvvəlcədən icarəyə verici tərəfindən əldə edilmiş avadanlığın müəyyən müddətə və müəyyən haqq ödəməklə icarəyə verilməsini nəzərdə tutur.
- ✓ Ondan ibarətdir ki, rəqibin güclü tərəflərini neytrallaşdırmağa cəhd edilsin və onun öz hərəkətindən onun özünə qarşı istifadə edilsin.
- Malların göndərilməsində istifadə olunan borc sənədlərinin xüsusi kredit institutu tərəfindən nağq hesablaşma ilə satın alınmasıdır.

234. Alyanslar nədir?

- Ondan ibarətdir ki, rəqibin güclü tərəflərini neytrallaşdırmağa cəhd edilsin və onun öz hərəkətindən onun özünə qarşı istifadə edilsin.
- ✓ Qarşıya qoyulmuş məqsədlərə uyğun etimada və əməkdaşlığa əsaslanmış sazişlərdir, onların iştirakçıları biznes imkanlarında bir-birini tamamlayırlar.
- İdarəçiliyin daha dəqiq təsvir edilmiş təşkilati strukturuna, ayrı-ayrı şirkətlərin strukturları üzərində xüsusi birləşmiş xidmətə malikdir.
- Malların göndərilməsində istifadə olunan borc sənədlərinin xüsusi kredit institutu tərəfindən nağq hesablaşma ilə satın alınmasıdır.
- Əvvəlcədən icarəyə verici tərəfindən əldə edilmiş avadanlığın müəyyən müddətə və müəyyən haqq ödəməklə icarəyə verilməsini nəzərdə tutur.

235. İstehsal müəssisələrinin bölgü kanallarının ümumi quruluşu hansıdır?

- Dövlətlərarası kanallar → Satıcı → Dövlətdaxili kanallar → Alıcı.
- Satıcı → Alıcı → Dövlətdaxili kanallar → Dövlətdaxili kanallar.
- Dövlətdaxili kanallar → Alıcı → Satıcı → Dövlətdaxili kanallar
- ✓ Satıcı-satıcı qorargahında → Dövlətlərarası kanallar xidməti → Dövlətdaxili kanallar → Son istehlakçı.

- Satıcı qərargahında → Satıcı → Dövlətlərarası kanallar → Dövlətdaxili kanallar.

236. İstehsal müəssisələrində biznes franşayzinqi nədir?

- İstehsal sahəsindən asılı olaraq miqdarı müəyyən olunan ilkin ödəmələrinin həcmi tanınmış ticarət markası adı altında iştirak etmək formasıdır.
- ✓ Fransız paketinə şirkətin məhsulundan, adından əlavə idarəetmənin təşkili və keyfiyyətə nəzarət metodlarının əlavə edilməsi.
- Alıcılar arasında nüfuzu olan böyük elmi-texniki potensiala və iri maliyyə ehtiyatlarına malik olan müəssisələrin fəaliyyətidir.
- Təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrinə görə tam məsuliyyət daşıyan, hüquqi şəxs statusuna malik olan istehsal müəssisələridir.
- Franşayzerin əmtəəsindən ödəmə normativlərinin müəyyən olunması və ödəmə formalarının dəqiqləşdirilməsidir.

237. İstehsal müəssisələrinin qarşılıqlı hesablanmaları nədir?

- Buraxılan məhsulların əmtəə nomenklaturasının, bir qayda olaraq, bir sahənin firmaları arasında bölüşdürülməsini, əmtəə bazarlarının bölüşdürülməsini nəzərdə tutur.
- ✓ Satıcı alıcıya malı qabaqcadan müəyyən edilmiş qiymətə satmağı öhtəsinə götürür; zəruri şərt ondan ibarətdir ki, satıcı alıcıya qarşılıqlı güzəştə getmək üçün razılıq verməlidir.
Öz şirkətlərinin öz gücləri ilə sərbəst çıxarmanın təşkil edilməsi üçün kifayət qədər təcrübəsi, maliyyə vəsaitləri və texnologiyaları
- olmayan, iqtisadi cəhətdən zəif ölkələrin ərazisində inkişaf etmiş ölkənin böyük şirkətləri tərəfindən təbii sərvətlərin çıxarılmasına dair lisenziya.
- Razılaşdırılmış ərazidə nisbətən uzun vaxt ərzində faydalı qazıntıların kəşfiyyatı və çıxardılması üçün xarici şirkətə dövlət orqanları tərəfindən xüsusi icazə verilməsidir.
- İri xarici valyuta ehtiyatı olmayan ölkə üçün xarici ölkədən əmtəəni almaq və təchiz etməni hissə-hissə pul və ya əmtəə ilə ödəmək üsuludur.

238. İstehsal müəssisələrinin qarşı ticarəti nədir?

- Buraxılan məhsulların əmtəə nomenklaturasının, bir qayda olaraq, bir sahənin firmaları arasında bölüşdürülməsini, əmtəə bazarlarının bölüşdürülməsini nəzərdə tutur.
- ✓ İri xarici valyuta ehtiyatı olmayan ölkə üçün xarici ölkədən əmtəəni almaq və təchiz etməni hissə-hissə pul və ya əmtəə ilə ödəmək üsuludur.
- Buraxılan məhsulların əmtəə nomenklaturasının, bir qayda olaraq, bir sahənin firmaları arasında bölüşdürülməsini, əmtəə bazarlarının bölüşdürülməsini nəzərdə tutur.
- Satış sahəsində əməkdaşlıq haqqında beynəlxalq saziş əsasında könüllü birləşmədir.
- Satıcı alıcıya malı qabaqcadan müəyyən edilmiş qiymətə satmağı öhtəsinə götürür; zəruri şərt ondan ibarətdir ki, satıcı alıcıya qarşılıqlı güzəştə getmək üçün razılıq verməlidir

239. İstehsal müəssisələrinin konsessiya sazişi nədir?

- İri xarici valyuta ehtiyatı olmayan ölkə üçün xarici ölkədən əmtəəni almaq və təchiz etməni hissə-hissə pul və ya əmtəə ilə ödəmək üsuludur.
- ✓ Razılaşdırılmış ərazidə nisbətən uzun vaxt ərzində faydalı qazıntıların kəşfiyyatı və çıxardılması üçün xarici şirkətə dövlət orqanları tərəfindən xüsusi icazə verilməsidir.
- Buraxılan məhsulların əmtəə nomenklaturasının, bir qayda olaraq, bir sahənin firmaları arasında bölüşdürülməsini, əmtəə bazarlarının bölüşdürülməsini nəzərdə tutur.
Öz şirkətlərinin öz gücləri ilə sərbəst çıxarmanın təşkil edilməsi üçün kifayət qədər təcrübəsi, maliyyə vəsaitləri və texnologiyaları
- olmayan, iqtisadi cəhətdən zəif ölkələrin ərazisində inkişaf etmiş ölkənin böyük şirkətləri tərəfindən təbii sərvətlərin çıxarılmasına dair lisenziya.
- Satıcı alıcıya malı qabaqcadan müəyyən edilmiş qiymətə satmağı öhtəsinə götürür; zəruri şərt ondan ibarətdir ki, satıcı alıcıya qarşılıqlı güzəştə getmək üçün razılıq verməlidir.

240. Faydalı qazıntılar çıxarılması zamanı məhsulun bölünməsi haqqında sazişlər (MBS) nədir?

- ✓ Öz şirkətlərinin öz gücləri ilə sərbəst çıxarmanın təşkil edilməsi üçün kifayət qədər təcrübəsi, maliyyə vəsaitləri və texnologiyaları olmayan, iqtisadi cəhətdən zəif ölkələrin ərazisində inkişaf etmiş ölkənin böyük şirkətləri tərəfindən təbii sərvətlərin çıxarılmasına dair lisenziya.
- İri xarici valyuta ehtiyatı olmayan ölkə üçün xarici ölkədən əmtəəni almaq və təchiz etməni hissə-hissə pul və ya əmtəə ilə ödəmək üsuludur.
- Razılaşdırılmış ərazidə nisbətən uzun vaxt ərzində faydalı qazıntıların kəşfiyyatı və çıxardılması üçün xarici şirkətə dövlət orqanları tərəfindən xüsusi icazə verilməsidir.
- Satıcı alıcıya malı qabaqcadan müəyyən edilmiş qiymətə satmağı öhtəsinə götürür; zəruri şərt ondan ibarətdir ki, satıcı alıcıya qarşılıqlı güzəştə getmək üçün razılıq verməlidir.
- Buraxılan məhsulların əmtəə nomenklaturasının, bir qayda olaraq, bir sahənin firmaları arasında bölüşdürülməsini, əmtəə bazarlarının bölüşdürülməsini nəzərdə tutur.

241. İstehsalın beynəlxalq ixtisaslaşması haqqında saziş nədir?

- ✓ Buraxılan məhsulların əmtəə nomenklaturasının, bir qayda olaraq, bir sahənin firmaları arasında bölüşdürülməsini, əmtəə bazarlarının bölüşdürülməsini nəzərdə tutur.
- İri xarici valyuta ehtiyatı olmayan ölkə üçün xarici ölkədən əmtəəni almaq və təchiz etməni hissə-hissə pul və ya əmtəə ilə ödəmək üsuludur.
- Satıcı alıcıya malı qabaqcadan müəyyən edilmiş qiymətə satmağı öhtəsinə götürür; zəruri şərt ondan ibarətdir ki, satıcı alıcıya qarşılıqlı güzəştə getmək üçün razılıq verməlidir.
- Razılaşdırılmış ərazidə nisbətən uzun vaxt ərzində faydalı qazıntıların kəşfiyyatı və çıxardılması üçün xarici şirkətə dövlət orqanları tərəfindən xüsusi icazə verilməsidir.
- Öz şirkətlərinin öz gücləri ilə sərbəst çıxarmanın təşkil edilməsi üçün kifayət qədər təcrübəsi, maliyyə vəsaitləri və texnologiyaları olmayan, iqtisadi cəhətdən zəif ölkələrin ərazisində inkişaf etmiş ölkənin böyük şirkətləri tərəfindən təbii sərvətlərin çıxarılmasına dair lisenziya.

242. İstehsal müəssisələrinin üfiqi satış sistemləri nədir?

- Müstəqil istehsalçıdan bir və bir neçə vasitəçi ticarət təşkilatından ibarətdir.
- Beynəlxalq korporativ sistemlər, beynəlxalq müqaviləli sistemlər və beynəlxalq dolaylı təsir edən sistemlər.
- Bir şirkətə mülkiyyət hüququ əsasında məxsus olan satış bölmələri ilə ifadə edilir
- Öz aralarında müəyyən şərtlərlə bağlı olur və bütöv, vahid qarşılıqlı əlaqəli mexanizm kimi fəaliyyət göstərən beynəlxalq ticarət iştirakçılarının sistemi.
- ✓ Satış sahəsində əməkdaşlıq haqqında beynəlxalq saziş əsasında könüllü birləşmədir.

243. İstehsal müəssisələrinin müqaviləli şaquli sistemləri hansıdır?

- ✓ İkitərəfli əsasda müxtəlif ölkələrin kontragentlərinin uzunmüddətli sazişlər əsasında birləşməsidir.
- Müqavilə ilə öz aralarında əməkdaşlıq edən şirkətlərdir.
- Beynəlxalq korporativ sistemlər, beynəlxalq müqaviləli sistemlər və beynəlxalq dolaylı təsir edən sistemlər.
- Öz aralarında müəyyən şərtlərlə bağlı olur və bütöv, vahid qarşılıqlı əlaqəli mexanizm kimi fəaliyyət göstərən beynəlxalq ticarət iştirakçılarının sistemi.
- Müstəqil istehsalçıdan bir və bir neçə vasitəçi ticarət təşkilatından ibarətdir.

244. İstehsal müəssisələrinin korporativ şaquli sistemi nədir?

- Müstəqil istehsalçıdan bir və bir neçə vasitəçi ticarət təşkilatından ibarətdir.
- Müqavilə ilə öz aralarında əməkdaşlıq edən şirkətlərdir.
- Beynəlxalq korporativ sistemlər, beynəlxalq müqaviləli sistemlər və beynəlxalq dolaylı təsir edən sistemlər.
- Öz aralarında müəyyən şərtlərlə bağlı olur və bütöv, vahid qarşılıqlı əlaqəli mexanizm kimi fəaliyyət göstərən beynəlxalq ticarət iştirakçılarının sistemi.
- ✓ Bir şirkətə mülkiyyət hüququ əsasında məxsus olan satış bölmələri ilə ifadə edilir.

245. İstehsal müəssisələrinin şaquli sisteminin növləri hansıdır?

- ✓ Beynəlxalq korporativ sistemlər, beynəlxalq müqaviləli sistemlər və beynəlxalq dolaylı təsir edən sistemlər.
- Müqavilə ilə öz aralarında əməkdaşlıq edən şirkətlərdir.
- Bir şirkətə mülkiyyət hüququ əsasında məxsus olan satış bölmələri ilə ifadə edilir.
- Öz aralarında müəyyən şərtlərlə bağlı olur və bütöv, vahid qarşılıqlı əlaqəli mexanizm kimi fəaliyyət göstərən beynəlxalq ticarət iştirakçılarının sistemi.
- Müstəqil istehsalçıdan bir və bir neçə vasitəçi ticarət təşkilatından ibarətdir.

246. Cari lizinq nədir?

- Qarşıya qoyulmuş məqsədlərə uyğun etimada və əməkdaşlığa əsaslanmış sazişlərdir, onların iştirakçıları biznes imkanlarında bir-birini tamamlayırlar.
- ✓ Əvvəlcədən icarəyə verici tərəfindən əldə edilmiş avadanlığın müəyyən müddətə və müəyyən haqq ödəməklə icarəyə verilməsini nəzərdə tutur.
- Malların göndərilməsində istifadə olunan borc sənədlərinin xüsusi kredit institutu tərəfindən nağq hesablaşma ilə satın alınmasıdır.
- Ondən ibarətdir ki, rəqibin güclü tərəflərini neytrallaşdırmağa cəhd edilsin və onun öz hərəkətindən onun özünə qarşı istifadə edilsin.
- İdarəçiliyin daha dəqiq təsvir edilmiş təşkilati strukturuna, ayrı-ayrı şirkətlərin strukturları üzərində xüsusi birləşmiş xidmətə malikdir.

247. Forfeytinq nədir?

- ✓ Malların göndərilməsində istifadə olunan borc sənədlərinin xüsusi kredit institutu tərəfindən nağq hesablaşma ilə satın alınmasıdır.

- Əvvəlcədən icarəyə verici tərəfindən əldə edilmiş avadanlığın müəyyən müddətə və müəyyən haqq ödəməklə icarəyə verilməsini nəzərdə tutur.
- İdarəçiliyin daha dəqiq təsvir edilmiş təşkilati strukturuna, ayrı-ayrı şirkətlərin strukturları üzərində xüsusi birləşmiş xidmətə malikdir.
- Qarşıya qoyulmuş məqsədlərə uyğun etimada və əməkdaşlığa əsaslanmış sazişlərdir, onların iştirakçıları biznes imkanlarında bir-birini tamamlayırlar.
- Ondən ibarətdir ki, rəqibin güclü tərəflərini neytrallaşdırmağa cəhd edilsin və onun öz hərəkətindən onun özünə qarşı istifadə edilsin.

248. Konsorsiumlar nədir?

- ✓ İdarəçiliyin daha dəqiq təsvir edilmiş təşkilati strukturuna, ayrı-ayrı şirkətlərin strukturları üzərində xüsusi birləşmiş xidmətə malikdir.
- Qarşıya qoyulmuş məqsədlərə uyğun etimada və əməkdaşlığa əsaslanmış sazişlərdir, onların iştirakçıları biznes imkanlarında bir-birini tamamlayırlar.
- Ondən ibarətdir ki, rəqibin güclü tərəflərini neytrallaşdırmağa cəhd edilsin və onun öz hərəkətindən onun özünə qarşı istifadə edilsin.
- Malların göndərilməsində istifadə olunan borc sənədlərinin xüsusi kredit institutu tərəfindən nağq hesablaşma ilə satınalmasıdır.
- Əvvəlcədən icarəyə verici tərəfindən əldə edilmiş avadanlığın müəyyən müddətə və müəyyən haqq ödəməklə icarəyə verilməsini nəzərdə tutur.

249. İstehsal müəssisələrinin satışın mürəkkəb şaquli marketinq sistemi nədir?

- Bir şirkətə mülkiyyət hüququ əsasında məxsus olan satış bölmələri ilə ifadə edilir.
- Müqavilə ilə öz aralarında əməkdaşlıq edən şirkətlərdir.
- ✓ Öz aralarında müəyyən şərtlərlə bağlı olur və bütöv, vahid qarşılıqlı əlaqəli mexanizm kimi fəaliyyət göstərən beynəlxalq ticarət iştirakçılarının sistemi.
- Müstəqil istehsalçıdan bir və bir neçə vasitəçi ticarət təşkilatından ibarətdir.
- Beynəlxalq korporativ sistemlər, beynəlxalq müqaviləli sistemlər və beynəlxalq dolaylı təsir edən sistemlər.

250. Birbaşa investisiyalar hansı istiqamətdə aparılır?

- ✓ Konqlomeratlar, konsernlər, yeni müəssisələrin tikilməsi.
- Dolaylı ixrac beynəlxalq ticarət fəaliyyətinin distribütor və ticarət agentləri vasitəsilə həyata keçirilən fəaliyyətidir.
- Strateji anlayışlar, konsorsiumlar.
- Sənaye kooperasiyası, kontrakt üzrə istehsal, tollinq.
- Dolaylı ixrac, birbaşa ixrac.

251. Müqavilə üzrə idarəetmə nədir?

- ✓ Firma öz xarici tərəfmüqabillərinə nou-hau verir, o isə zəruri olan kapitalı təmin edir.
- Başqa ölkədə öz istehsalının bir hissəsini müqavilə yolu ilə istehsalıdır.
- İki xarici ölkə sahibkarının üçüncü ölkədə müştərək fəaliyyətidir.
- Birbaşa xarici ölkədə investisiya qoyuluşudur.
- Xarici və yerli sərmayəçilərin birgə mülkiyyətində olan və birgə idarə edilən yerli kommersiya müəssisəsini yaratmaq məqsədi ilə qüvvələrin birləşdirilməsidir.

252. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin iqtisadi və texniki səviyyəsini müəyyən edən amillərə aid deyil?

- ✓ maddi-texniki təminat;
- istehsalın təşkili;
- əməyin təşkili;
- elmi-texniki tərəqqi;
- innovasiya fəaliyyəti.

253. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin iqtisadi məsələlərinin öyrənilməsində istifadə edilən tədqiqat metodu deyil?

- ✓ inzibati, iqtisadi və sosial-psixoloji metodları
- müqayisəli təhlil, statistik müşahidə və sistemli yanaşma metodları
- analiz və sintez
- induksiya və deduksiya metodları
- iqtisadi-riyazi metodları

254. Barter:

- müəyyən müddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ixrac olunmasına icazəni əks edir
- xarici şirkətin müəyyən haqq müqabilində mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsələləri əks edir
- ✓ dəyəri ödənilmədən ekvivalent məbləğdə qarşılıqlı əmtəə (məhsul) mübadiləsini əks etdirir
- müəyyən müddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ix-ra-cı-na tətbiq olunan dəyər və natural ifadədə yol verilə bilən məhdudiyyətləri əks etdirir
- müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti zamanı məhsul vahidinə material sərfinin yuxarı həddini əks etdirir

255. Kvota:

- ✓ müəyyən müddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ix-ra-cı-na tətbiq olunan dəyər və natural ifadədə yol verilə bilən məh-du-diyyətləri əks etdirir
- dəyəri ödənilmədən ekvivalent məbləğdə qarşılıqlı əmtəə (məhsul) mübadiləsini əks etdirir
- xarici şirkətin müəyyən haqq müqabilində mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsələləri əks edir
- müəyyən müddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ixrac olunmasına icazəni əks edir
- müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti zamanı məhsul vahidinə material sərfinin yuxarı həddini əks etdirir

256. Müəssisənin ixrac əməliyyatlarına nələr daxil deyil?

- ✓ fransayzinq
- təkrar ixrac
- kreditə ixrac
- konsiqnasiya
- müvəqqəti ixraj

257. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətinə təsir edən amillərə aid deyil?

- siyasi və iqtisadi amillər;
- hüquqi və mədəni amillər;
- ✓ sosial amillər;
- coğrafi amillər;
- tarixi amillər;

258. Standartlaşdırma:

- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- ✓ normaların işlənilib hazırlanması (yaradılması) üzrə fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir

259. Sertifikasiya:

- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- ✓ məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsullar ucun norma, qayda və xa-rak-teristikaları müəyyənləşdirən fəaliyyətdir

260. Məhsulun rəqabətqabiliyyəti:

- ✓ alıcıların müəyyən qrupu üçün maraq kəsb edən və onların müəyyən tələbatlarının ödənilməsinə təmin edən xassələrin məcmusu ilə müəyyən olunur
- onun öz təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən, özünəməxsus xassələrin məcmusu ilə müəyyən olunur
- reallaşdırılmaya çəkilən xərjlərin həmi ilə müəyyən olunur.
- dövryyə və tədavul fondları istifadə göstərijiləri ilə müəyyən olunur
- yalnız onun qiyməti ilə müəyyən olunur

261. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin investisiya fəaliyyətinə aid deyil?

- ✓ strateji idarəetmənin həyata keçirilməsi;

- investisiya strategiyasının müəyyən olunması;
- strateji planlaşdırmanın həyata keçirilməsi.
- layihənin və investisiyanın faktiki səmərəliliyinin təhlili;
- investisiya layihələndirilməsi;

262. Əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərəlilik göstəriciləri hansılardır?

- ✓ investisiya qoyuluşunun geri qaytarılma müddəti, xalis cari dəyər
- bazarın real həcmi, daxili mənfəət norması
- bazarın potensial həcmi, risklərin gozlənilən faizi
- daxili rentabellik norması, risklərin gozlənilən səviyyəsi
- investisiya qoyuluşlarının həcmi, investisiya riski

263. Əsaslı vəsait qoyuluşunun tərkibi hansı xərclərdən ibarətdir?

- ✓ təkrar istehsal, texnoloji, cari və s. xərclər;
- texnoloji təkmilləşdirmələr və yeni məhsul istehsalı xərcləri, məhsul satışı xərcləri.
- sənaye, kənd təsərrüfatı, tikinti, nəqliyyat, rabitə və ticarət xərcləri;
- müəssisələrin genişləndirilməsi, yenidənqurulması, texnika ilə silahlanması, təhcizat və satış xərcləri;
- tikinti-quraşdırma avadanlıq, alət və inventarların alınması, geoloji kəşfiyyat, torpaq alma, kənd təsərrüfatı, idarə heyətinin saxlanması xərcləri;

264. Əsaslı vəsait qoyuluşunun texnoloji quruluşu nədir?

- iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı maliyyələşmə mənbələrinin xüsusi çəkiləridir;
- ✓ layihələndirməyə, avadanlıqların alınmasına, tikinti quraşdırma işlərinə cəkilən hər bir xərcin ümumi əsaslı vəsait qoyuluşunda xüsusi çəkiləridir;
- iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı regionların xüsusi çəkiləridir.
- iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı sahə xərclərin xüsusi çəkiləridir;
- yeni tikintiyə, mövcud güclərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki cəhətdən silahlandırılmasına cəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkiləridir;

265. Qeyri-qiymət dempinqi nədir?

- Daha yaxşı keyfiyyəti, böyük miqdarda əlavə xidmətlər ilə müşayiət olunan malın bazarda qəbul olunmuş orta qiymətə təklif edilməsini nəzərdə tutur.
- İxracçının müdafiə strategiyası.
- ✓ Daha sərt tədbirlər görülməsi haqqında xəbərdarlıq tədbirləridir.
- Sərt proteksionist tədbiridir, ixracçı üçün itkilərə gətirib çıxarır.
- Antidempinq komissiyası tərəfindən tətbiq olunan səviyyədir.

266. Daimi antidempinq rüsumları nədir?

- İxracçının müdafiə strategiyası.
- Daha sərt tədbirlər görülməsi haqqında xəbərdarlıq tədbirləridir.
- Antidempinq komissiyası tərəfindən tətbiq olunan səviyyədir.
- İxracçının özünün mənafeyini müdafiə strategiyasıdır.
- ✓ Sərt proteksionist tədbiridir, ixracçı üçün itkilərə gətirib çıxarır.

267. Müvəqqəti antidempinq rüsumları nədir?

- İxracçının özünün mənafeyini müdafiə strategiyasıdır.
- Antidempinq komissiyası tərəfindən tətbiq olunan səviyyədir.
- Sərt proteksionist tədbiridir, ixracçı üçün itkilərə gətirib çıxarır.
- ✓ Daha sərt tədbirlər görülməsi haqqında xəbərdarlıq tədbirləridir.
- İxracçının müdafiə strategiyası.

268. İstehsal müəssisələrinin beynəlxalq reklamı hansı formada həyata keçirilir?

- Tamamilə uyğunlaşmış, hüquqi uyğunlaşmış
- İkiqat uyğunlaşdırılmış, hüquqi uyğunlaşmış.

- ✓ Reklamı tamamilə standartlaşdırılır, hissə-hissə standartlaşdırılır, milli şəraitə uyğunlaşmış formada.
 - Tam standartlaşmış, yerli uyğunlaşmış, iqiqat uyğunlaşmış.
 - Qismən uyğunlaşmış, iqiqat uyğunlaşmış
269. Reklamın standartlaşmasının məqsədlərinə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?
- ✓ Əmtəənin beynəlxalq imicinin yaradılması.
 - Reklamın standartlaşması və uyğunlaşması arasındakı seçimi.
 - İstehlakçının bir ölkədən digərinə hərəkəti və KİV-də məlumatın qarışdırılmasından kənar qaçmaq.
 - Müxtəlif ölkə bazarlarına sinxron çıxışı tezləşdirmək.
 - Reklamın istehsalına xərclərin azaldılması.
270. İstehsal müəssisələrinin beynəlxalq reklamın aktual problemi nədir?
- ✓ Reklamın standartlaşması və uyğunlaşması arasındakı seçimidir.
 - Əmtəənin beynəlxalq imicinin yaradılması.
 - İstehlakçının bir ölkədən digərinə hərəkəti və KİV-də məlumatın qarışdırılmasından kənar qaçmaq.
 - Müxtəlif ölkə bazarlarına sinxron çıxışı tezləşdirmək.
 - Reklamın istehsalına xərclərin azaldılması.
271. Elektron reklam və telemarketing yayılma imkanı nə ilə məhdudlaşır?
- Nəqliyyatdan istifadə edənlərin sayı ilə.
 - Səyahət edənlərin sayı ilə.
 - ✓ Ölkənin iqtisadi və texniki inkişaf səviyyəsi ilə.
 - Piyadaların, avtomobillərin sayı ilə.
 - Televizora baxanların sayı ilə.
272. Nəqliyyatda reklam hansı ölkələr üçün aktualdır?
- Piyadaların az olduğu ölkələrdə.
 - Turizmin inkişaf etdiyi ölkələrdə.
 - Bütün bunların hamısında.
 - Piyadaların və avtomobillərin çox olduğu ölkələrdə.
 - ✓ Şəxsi avtomobillər az olan ölkələrdə.
273. Millayn nədir?
- Qəzet tariflərinin müqayisəli kriteriyaları.
 - Trulayn metodu.
 - ✓ Reklamın qiymətləndirilməsi növü.
 - Reklamın yayılma kanalı.
 - Ticarət markası.
274. Qəzet reklamının qiyməti hansı üsullarla hesablanır?
- ✓ Millayn, trulayn.
 - Əhatə genişliyinə görə.
 - Konkret reklamdaşıyıcıya görə.
 - Tiraj və abunəçilərin sayının müəyyənəndirilməsi.
 - Ödəmə və akkreditiv.
275. Birbaşa agentlər hansılardır?
- ✓ Yerli, eksteritorial, kosmopolitlər
 - Missioner agentlər, dolay agentlər, yerli agentlər
 - Birbaşa, dolay və yerli agentlər.
 - Eksteritorial, dolay və yerli agentlər.
 - Dolay, birbaşa, yerli agentlər.

276. İstehsal müəssisələrinin agentlərinin iki növü hansıdır?
- Yerli və xarici agentlər.
 - Dolayı və eksteritorial agentlər.
 - Muzdlu agentlər, dolayı agentlər.
 - ✓ Dolayı və birbaşa agentlər.
 - Birbaşa agentlər, yerli agentlər.
277. Antidempinq rüsumlarının növləri hansıdır?
- Təsadüfi, daimi.
 - İkiqat, tənzimlənən.
 - Daimi, birdəfəlik.
 - ✓ Müvəqqəti, daimi.
 - Daimi, dövrü.
278. İstehsal müəssisələrinin qiymət siyasətinin məqsədlərinin əsas istiqamətləri hansıdır?
- ✓ Mənfəətə, satış həcmnin artmasına, bazarda cari vəziyyətə istiqamətlənən.
 - Bazar hədudlarının genişlənməsinə istiqamətlənən
 - Yalnız yeni, avanqard bazara istiqamətlənən.
 - Son qiymətin maksimallaşmasına istiqamətlənən.
 - Bazara dərindən daxil olmağa istiqamətlənən.
279. İstehsal müəssisələrinin qiymətdəyişməsinin spesifik amillərinə nələr daxildir?
- ✓ Dövlət tənzimlənməsi, inflyasiya meylləri, dövlətin maliyyə vəziyyəti, ölkədə siyasi vəziyyət, valyuta kurslarının nisbəti.
 - Malın xarakteri və xarakteristikaları.
 - İstehlakçının psixoloji vəziyyəti.
 - Rəqib malların qiymətləri.
 - Alıcı tələbi, seqmentin alıcılıq qabiliyyəti.
280. İstehsal müəssisələrinin qiymətdəyişməsinin əsas amillərinə nələr daxildir?
- ✓ Alıcı tələbi, seqmentin alıcılıq qabiliyyəti, alıcının psixoloji vəziyyəti, rəqib malların qiyməti.
 - İnflyasiya ,rəqib malların qiyməti.
 - Dövlətin maliyyə vəziyyəti.
 - Siyasi vəziyyət, dövlət tənzimlənməsi və alıcının psixoloji vəziyyəti.
 - Dövlət tənzimlənməsi və alıcının psixoloji vəziyyəti.
281. Beynəlxalq marketinqdə strateji alyansların müvəffəqiyyətinin amillərinə aid deyil:
- ✓ nəticələrin qiymətləndirilməsi sisteminin adekvatlığı;
 - iştirakçıların rolunun dəqiq bölüşdürülməsi;
 - sazişin ləğv edilməsi şərtləri;
 - sazişin logistik kanalının.
 - informasiya mübadiləsinin intensivliyi;
282. Forfeytorun əldə etdiyi borc öhdəliyinin rəsmiləşdirilmə formalarına aiddir:
- ✓ verilənlərdən hər biri doğrudur
 - bank və ya dövlət zəmanətilə təmin edilmiş digər maliyyə vəsaiti şəklində
 - heç biri doğru deyil
 - ödəməyə möhlət verilməklə geri çağırılmayan akkreditiv şəklində
 - məhsulun alıcısı tərəfindən buraxılmış və aksept verilmiş sadə və ya köçürmə bank zəmanəti olan veksəl şəklində rəsmiləşdirilməsi.
283. Qarşılıqlı ticarət haqqında verilənlərdən hansı düzgün deyil?
- ✓ dünya əmtəə mübadiləsinin yarıdan çoxu qarşılıqlı ticarətin payına düşür;
 - qarşılıqlı ticarətin yeddi müxtəlif mövü var;

- qarşılıqlı ticarət adətən kifayət qədər vəsaiti olmayan, öz məhsullarını dünya bazarında sata bilməyən şirkətlər üçün daha cəlbedici olur;
- qarşılıqlı ticarət zamanət verir ki, satıcı kontrakt bağladıqdan sonra vicdansız hərəkətlər etməyəcək.
- qarşılıqlı ticarət nəzərdə tutur ki, satıcı alıcıya malları və xidmətləri mallar və xidmətlər almaq öhdəliyi əvəzində verir;

284. Kommersiya sövdələşməsinin həyata keçirilməsi mərhələlərinin düzgün verildiyi variantı seçin;

- ✓ partnyorlarla işgüzar kontraktın qurulması, alıcının sifariş tərtib etməsi, satıcı tərəfindən sifarişin icrası, hesablamaların həyata keçirilməsi;
- alıcının sifariş tərtib etməsi, satıcı tərəfindən sifariş icrası, hesabların həyata keçirilməsi;
- partnyorlarla işgüzar kontraktın qurulması, alıcının sifarişlərin tərtib etməsi, sifarişlərin icrası, hesablaşmaların həyata keçirilməsi, fəaliyyətə nəzarət;
- alıcının sifariş tərtib etməsi, tədarükə nəzarət, hesabların həyata keçirilməsi, sifarişlərin icrası, hesabların həyata keçirilməsi, fəaliyyətə nəzarət.
- partnyorlarla işgüzar kontraktın qurulması, satıcı tərəfindən sifarişlə icrası, hesabların həyata keçirilməsi;

285. Alyansların təsnifat tipinə aid olmayan variantı seçin:

- ✓ məqsədinə görə təsnifat;
- funksiyalar üzrə təsnifat;
- fəaliyyət vaxtı və müddətinə görə təsnifat;
- iştirak edən tərəflərin sayı üzrə təsnifat.
- sahələr üzrə təsnifat;

286. Aşağıdakılardan hansı strateji alyansların uğursuzluğunun səbəblərindən deyil:

- ✓ seçilmiş tərəfdaşların qarşılıqlı uyğunsuzluğu;
- psixoloji uyğunsuzluq;
- qarşılıqlı etimadın kifayət qədər olmaması ;
- tərəfdaşların servis öhdəliklərinin səviyyəsi.
- məqsədlərin dəqiq olmaması;

287. İnjiniringin növlərinin düzgün verildiyi variant hansıdır?

- ✓ məsləhətçi, texnoloji, tikinti injiniringi;
- tikinti, layihə, texniki injiniringi;
- bərpa, məsləhətçi, texnoloji injiniringi;
- məsləhətçi, bərpa, texnoloji injiniringi.
- məsləhətçi, layihə tikinti injiniringi;

288. Beynəlxalq əməkdaşlığın əsas məqsədlərinə aiddir:

- ✓ yuxarıdakı variantların hamısı aiddir.
- müxtəlif ölkələrdə satışın və istehlakçılarla işin koordinasiyası
- firmanın və onun mallarının rəqabət mövqeyinin yüksəldilməsi;
- toplanmış biznes biliklərindən və sahibkarlıq təcrübəsindən istifadə edilməsi;
- əlavə maliyə və digər vəsaitlər cəlb edilməsi;

289. Aşağıdakılardan hansı inteqrasiyalı əməkdaşlıq formalarının fəallaşma səbəblərindən deyil:

- ✓ xammal və materialların bahalaşması;
- böhran halları;
- inkişaf və tədqiqat layihələrinin bahalaşması;
- satışın çətinlikləri.
- bazarın dolması;

290. Azərbaycanın birgə müəssisələrində istehsal edilmiş məhsulların satışı necə həyata keçirilir?

- kombinasiya metodu, yəni xarici inverterlər əldə etdikləri gəliri özləri bildikləri kimi istifadə edə bilirlər;
- birgə müəssisənin məhsulu Azərbaycanda satılır və xarici təsisçi gəliri manatla alır;
- birgə müəssisənin özü istifadə edilən məhsulun bir hissəsini beynəlxalq bazara çıxarılır və orada valyutaya realizə edilir;

- xarici təsisçi Azərbaycanca gəliri mal formasında alır,sonra onu xaricə daşıyır və orada satır;
- ✓ yuxarıda göstərilmiş variantların hər birindən istifadə edilə bilər.

291. Birgə sahibkarlığın tiplərinə aid deyil:

- ✓ səlahiyyətlərin bölüşdürülməsi üzrə idarəetmə;
- müqavilə üzrə idarəetmə;
- kapitala birgə sahib olma;
- podrat istehsal.
- lisenziyalı istehsal;

292. Birgə müəssisələrin fəaliyyət növünə görə təsnifatının düzgün verildiyi variant hansıdır?

- ✓ istehsal,elmi-tədqiqat xarakterli,tədarük,satış,kompleks
- satış,kompleks,xidmət,tədarük,elmi-tədqiqat xarakterli
- elmi-tədqiqat,istehsal,vasitəçi,tədarük,satış
- tədarük,kompleks,vasitəçi,satış,istehsal.
- istehsal,tədarük,kompleks,istehlak,xidmət

293. Birgə müəssisələrin yaradılması mərhələlərinin düzgün ardıcılıqla verildiyi variantı seçin:

- ✓ məqsədin müəyyən olunması,xarici kontragentin seçilməsi,tərəfdaşlar arasında danışıqların aparılması,texniki-iqtisadi əsaslandırma,təsis sənədinin hazırlanması;
- xarici kontragentin seçilməsi,tərəfdaşlar arasında danışıqların aparılması,məqsədin müəyyən olunması,texniki-iqtisadi əsaslandırma,təsis sənədinin hazırlanması;
- xarici kontragentin seçilməsi,məqsədin müəyyən olunması,tərəfdaşlar arasında danışıqların aparılması,texniki-iqtisadi əsaslandırma,təsis sənədinin hazırlanması;
- məqsədin müəyyən olunması,xarici kontragentin seçilməsi,təsis sənədinin hazırlanması,texniki-iqtisadi əsaslandırma,tərəfdaşlar arasında danışıqların aparılması.
- məqsədin müəyyən olunması xarici kontragentin seçilməsi,texniki-iqtisadi əsaslandırma,tərəfdaşlar arasında danışıqların aparılması,təsis sənədinin hazırlanması;

294. Beynəlxalq birgə müəssisələrin tiplərinə aid deyil:

- ✓ payçı müəssisələr.
- quraşdırma zavodları;
- istehsal müəssisələri;
- səhmdar;
- müqaviləli;

295. Françayzinqin əsas növlərinə aid deyil.

- ✓ idxal françayzinqi;
- şirkətin malının və ticarət markasının françayzinqi;
- biznes françayzinqi;
- françayzinq.
- ixrac françayzinqi;

296. Xarici sazişlərin həyata keçirilməsi üçün lazım olan ticarət sənədlərindən deyil:

- ✓ risklərin bölüşdürülməsi üzrə sənədlər;
- kommersiya sənədləri;
- malın boşaldılmasına hazırlıq üzrə sənədlər;
- tədiyyə-bank əməliyyatları üzrə sənədlər.
- ixrac malının təmin edən sənədlər;

297. Malların xaricə satılmasında birgə müəssisələrin risklərinə aid deyil:

- ✓ malların daşınması zamanı yarana biləcək risklər;
- risklərin bölüşdürülməsi üzrə sənədlər;
- kommersiya sənədləri elmi-teniki risklər;

- istehsal riskləri.
- tələbatın düşməsi; alıcıların ödəmə qabiliyyətinin olmaması;

298. Lisenziya ödəmələrinin düzgün verildiyi variant hansıdır?

- ✓ pauşal, kombinasiya edilmiş və dövrü ödəmələr;
- pauşal, vaxtaşırı, daimi ödəmələr;
- dövrü, daimi, kombinasiya edilmiş ödəmələr;
- pauşal, royalti, daimi ödəmələr.
- vaxtaşırı, daimi qarışıq tipli ödəmələr

299. Bİrgə müəssisənin təsis sənədlərinə aiddir:

- ✓ Sifariş ərizəsi, təsisçilərin iclasının protokolu, cəmiyyətin nizamnaməsi
- firmanın bank kartı, rüblük limit kartı, ərizə
- cəmiyyətin nizamnaməsi, sifariş ərizəsi, vergi ödəyicisi olmasını təsdiq edən sənəd , təsisçilərin iclasının protokolu
- vergi ödəyicisi olmasını təsdiq edən sənəd , təsisçilərin iclasının protokolu , ərizə
- təsisçilərin iclasının protokolu, vergi ödəyicisi olmasını təsdiq edən sənəd, ərizə

300. Aşağıdakılardan hansı birgə fəaliyyətdə sahibkarın məqsədlərinə aiddir?

- ✓ variantların hamısı aiddir.
- stabil valyuta gəlirinin alınması;
- daxili bazarın keyfiyyətli məhsulda daha dolğun təchiz edilməsi;
- partnyorun satış kanallarından istifadə edərək dünya bazarına çıxış imkanının açılması;
- xalq təsərrüfatlarına xarici texnologiyanın və qabaqcıl idarəçilik təcrübəsinin cəlb edilməsi;

301. Reklamverənlər reklam agentliklərini hansı meyarlara görə seçirlər?

- ✓ Bazarı əhatə etməsinə, xidmətin çeşidinə, beynəlxalq marketinqin məhsuluna görə, əlaqə səviyyəsinə və agentliyin imicinə görə.
- Cəlbətmə dərəcəsi, əhatə genişliyi, görünmə tezliyi.
- Təsir gücü, imici, agentliklərarası koordinasiya.
- Xatırlatma, nəsihətvermə, əmtəənin həyat dövrü mərhələlərinə yanaşmaya görə.
- Əhatə genişliyi, təsir gücü və görünmə tezliyinə görə.

302. İstehsal müəssisələrinin beynəlxalq reklamın hüquqi uyğunlaşması nədir?

- ✓ Həm milli, həm də xarici reklamverənlərə aid olan reklam təcrübəsinə münasibətdə qanunverici tələblərə əməl olunmasıdır.
- TV çarxlarının davamiyyətinə, nümayiş vaxtına hüquqi yanaşmadır.
- Tam standartlaşmış, yerli uyğunlaşmış, ikiqat uyğunlaşmış.
- Standartlaşmış reklamın mənfəi qəbul edilməsinə görə tətbiq olunan hüquqi uyğunlaşmadır.
- Cəmiyyətin iqtisadi inkişafının xüsusiyyətləri və səviyyəsidir.

303. Müəssisədə kadrların idarə olunmasına aid deyil:

- əmək fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi.
- ✓ əməyin fondla silahlanma səviyyəsinin artırılması;
- kadrlara tələbatın planlaşdırılması;
- kadrların seçilməsi;
- əmək haqqının və güzəştlərin müəyyən olunması;

304. Aşağıdakı ünsürlərdən hansı vaxt normasına aid deyil?

- hazırlıq-tamamlama vaxtı
- ✓ mənzuniyyət vaxtı;
- əsas vaxt;
- iş yerinə xidmət vaxtı;
- köməkçi vaxt;

305. Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amilləri hansılardır?

- fəhlələrin iş vaxtının artırılması, növbələrin fasiləsizliyi və istirahət müddətinin qısaldılması;
- ✓ maddi-texniki, sosial, iqtisadi və təşkilati;
- müəssisədə inzibati idarə heyyyətinin sayının artırılması, fəhlələr arasında rəqabət, əmək haqqının artırılması;
- intensiv, ekstensiv, dəyişən, qarışıq;
- analitik, statistik, eksperimental, qarışıq;

306. Aşağıdakılardan hansı sahibkarlığın təşkilati-iqtisadi formalarına aid deyil?

- sindikat
- ✓ maliyyə-istehsal qrupları
- kartel
- assosiasiya
- konsorsium

307. Qiymət funksiyalarına aiddir:

- analitik, müşahidə və eksperimental
- ucot, stimullaşdırma və nəzarət
- ✓ ucot, stimullaşdırma və bölgü
- nəzarət, stimullaşdırma və bölgü
- stimullaşdırma, bölgü və tənzimləmə

308. Muəssisədə qiymətdəyişmənin metoduna aiddir:

- sex maya dəyəri üstəgəl umumzavod xərcləri
- müşahidə
- analitik
- ✓ orta xərclər üstəgəl mənfəət
- maya dəyəri üstəgəl əmək haqqı

309. Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti standartlarının növlərinə aid deyil?

- ✓ muhasibat standartları;
- beynəlxalq standartlar;
- regional standartlar;
- dövlətlərarası standartlar;
- milli standartlar.

310. Məhsulun keyfiyyəti:

- ✓ istehsal prosesində formalaşır
- satış zamanı formalaşır
- bazarda formalaşır
- məhsula servis prosesində formalaşır
- tədavul prosesində formalaşır

311. İstehsal müəssisələrinin qiymət siyasəti hansı halda keyfiyyətsiz hesab edilir?

- ✓ Qiymətlər son dərəcə tez dəyişir, qiymət variantları çox olduqda, satış kanallarının mənfəətinin aşağı olduğu halda.
- Mənfəət azaldıqda, zərərli ticarət mövcud olduqda.
- Rəqabət yüksəldikdə, keyfiyyət aşağı olduqda.
- Rəqiblərin intensiv artdığı şəraitdə, əmtəənin həyat dövrünün ən mərhələsində
- Mal təkrarolunmazdır, malın analoqu yoxdur, malı müqayisə etmək çətindir, qiymət keyfiyyətlə əlaqələndirildikdə, mal defisit olduqda.

312. Fabrik-zavod maya dəyəri nədir

- ✓ Məhsulun bilavasitə istehsalına sərf olunan istehsal məsrəfləri
- Məhsulun bilavasitə istehsalına sərf olunan içtimai sığorta üçün ayırmalar
- Məhsulun bilavasitə istehsalına sərf olunan enerji, yanacaq daşıyıcıları

- Məhsulun bilavasitə istehsalına sərf olunan, ümumzavod xərçləri
- Xammal və əsas materiallar

313. Məhsulun tam maya dəyəri nədir

- ✓ Fabrik-zavod maya dəyəri ilə qeyri-istehsal xərçləri
- Maya dəyəri və qeyri xərçlər
- Onun dəyəri və xərçləri
- Orta xərçlər və mənfəətavab
- İstehsal xərçləri

314. Təklifin qeyri-qiymət amili nədir

- ✓ qiymət istisna olmaqla əmtəələr təklifi miqdarının parametrlərini müəyyən edən amillər
- əmtəə göndərəninin əmtəə göndərilməsi müqabilində tədiyyəçinin onun hesabına keçirilməsi barədə tələb
- müqavilələrin tərtib olunması
- aşağı qiymətlə daha çox mal satmaq
- müəyyən dövr ərzində əmtəə, yaxud xidmətə təklifin həcmi ilə qiymət arasında birbaşa asılılıq

315. Təklif ayrısı nədir

- ✓ satıcının müəyyən müddət ərzində müxtəlif qiymətlərinin miqdarını göstərən əyri
- qiymət istisna olmaqla əmtəələr təklifi miqdarının parametrlərini müəyyən edən amillər
- müəyyən dövr ərzində əmtəə, yaxud xidmətə təklifin həcmi ilə qiymət arasında birbaşa asılılıq
- əmtəə istehsalının iqtisadi qanunu olub, tədavül sahəsində tələb və təklif arasında olan qarşılıqlı təsiri və əlaqəsini ifadə edir
- əmtəə göndərəninin əmtəə göndərilməsi müqabilində tədiyyəçinin onun hesabına keçirilməsi barədə tələb

316. Tələb və təklif qanunu nədir

- ✓ əmtəə istehsalının iqtisadi qanunu olub, tədavül sahəsində tələb və təklif arasında olan qarşılıqlı təsiri və əlaqəsini ifadə edir
- Bazar iqtisadiyyatında əsas iqtisadi infrastruktur
- Bazarda alıcının alıcılıq qabiliyyəti
- Mübadilə, tədavül və bölgü sferasında əlaqə yaradır
- Bütün alıcılara əmtəələrə və ya xidmətlərə tələb ayrısı

317. Tələbin inkişaf qanunauyğunluqları hansıdır

- ✓ Tələbin həcmi durmadan artır və onun strukturunda kəmiyyət və keyfiyyət dəyişiklikləri baş verir
- Təklifin həcmi artır və strukturunda kəmiyyət və keyfiyyət dəyişiklikləri baş verir
- Bu qanunauyğunluq sosial-iqtisadi vəziyyəti və sabit siyasi vəziyyəti əks etdirir
- Bu qanunauyğunluq respublikanın pərakəndə satış mal dövriyyəsində özünü göstərir
- Tələbin həcmi durmadan genişlənir və onun infrastrukturunda kəmiyyət dəyişiklikləri baş verir

318. Tələbin ödənilmə dərəcəsinə görə hansı təsnifatı doğrudur

- ✓ Həqiqi və ödənilməmiş tələb
- Həqiqi və tədiyyə qabiliyyətli tələb
- Maddi və mənəvi tələb
- Həqiqi və epizotik tələb
- Realizə olunmuş və təxirə salınmış

319. Təklifin həcm və strukturuna təsir edən amillərə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- ✓ Bütün maddi və mənəvi ehtiyatlar, xüsusi ehtiyatlar, köməkçi materiallar, gündəlik mal ehtiyatları
- İstehsalın həcmi və struktur, ixtisaslaşması, təmərküzləşməsi
- Müəyyən dövr ərzində əmtəə yaxud xidmətə təklifin həcmi ilə qiymət arasında birbaşa asılılıq
- Malların keyfiyyətinin, struktur tərkibinin yaxşılaşması, qiymət amilləri, qeyri qiymət amillər
- Çəmiyyətin inkişaf səviyyəsi, ETT-nin inkişafı və onun nailiyyətlərinin tətbiqi

320. Elastik tələb nədir

- ✓ Qiymətdən asılı olaraq dəyişən tələb
- Qiymətdən asılı olaraq öz dəyərini dəyişməyən tələb
- Qiymətdən asılı olaraq az dəyişən tələb
- Hec biri doğru deyil
- Qiymətdən asılı olaraq dəyişməyən tələb

321. Tədiyə tələbi nədir

- ✓ Əmtəə göndərəninin əmtəə göndərilməsi müqabilində tədiyyəçinin onun hesabına keçirilməsi barədə tələbi
- Qiymət istisna olmaqla əmtəələr təklifi miqdarının parametrlərini müəyyən edən amillər
- Müəyyən dövr ərzində əmtəə yaxud xidmətə təklifin həcmi ilə qiymət arasında birbaşa asılılıq
- Əmtəə istehsalının qanunu olub iqtisadiyyat sahəsində tələb və təklif arasında əlaqəni ifadə edir
- Satıcının müəyyən müddət ərzində müxtəlif qiymətlərin miqdarını göstərən əyri

322. Təklifin qiymət elastikliyi əmsalı neçə müəyyənləşdirilir

- ✓ Təklif kəmiyyətinin dəyişmə faizinin qiymətin dəyişilmə faizinə olan nisəti ilə
- Təkli kəmiyyətinin qiymət kəmiyyətinin dəyişmə faizi ilə hasili kimi
- Qiymət kəmiyyətinin təklif kəmiyyətinə nisbəti kimi
- Təklif kəmiyyətinin dəyişmə faizinin tələb kəmiyyətinin dəyişmə faizi ilə çəmi kimi
- Tələb kəmiyyətinin təklif kəmiyyətinə nisbəti ilə

323. Təklifin səviyyəsi hansı iqtisadi qanunun təsiri altında formalaşır

- ✓ Təklif qanununun
- İstehlakın inkişaf qanunauyğunluqlarının
- Dəyər qanununun
- Tələbin inkişaf qanunauyğunluqlarının
- Tələbatın artma qanununun

324. Dünya bazarı qiyməti nədir?

- ✓ Dünya ticarətinə yönəldilən malın beynəlxalq dəyərinin pul ilə ifadəsidir
- Dünya ticarətinə yönəldilən əmtəənin ixrac qiymətidir
- Dünya ticarətinə yönəldilən əmtəənin idxal qiymətidir
- Dünya ticarətinə yönəldilən əmtəələrin satış qiymətidir
- İstehsal mövsümi xarakter daşıyan malların dünya ticarətidir

325. Tələbin ümumi həcmi nədir

- ✓ Bütün alıcıların əmtəələrə yaxud xidmətlərə tələb əyrisi
- Məçmu təklifin tələbə nisbəti
- Məçmu tələbatın pula ifadəsi
- Mal dövriyyəsinin alıcılıq qabiliyyətinə hasili
- Tələbin pula ifadəsi

326. Bazar tutumu nədir?

- ✓ Mövcud qiymətlər səviyyəsi şəraitində əhalinin tədiyyə qabiliyyətli tələbinin miqdarı ilə müəyyən edilən mal satışının ümumi həcmi başa düşülür
- Mövcud qiymətlər səviyyəsində əhalinin təxirəsalınmış tələbatlarının ödənilməsi üçün mal satışının həcmi başa düşülür
- Əhalinin il ərzində tələbatının tam ödənilməsi üçün istehsal edilən bütün mallar başa düşülür
- Malların keyfiyyətinin, struktur tərkibinin yaxşılaşması, qiymət amilləri, qeyri qiymət amillər
- Mövcud qiymətlər səviyyəsində əhalinin hüquqi tələbinin miqdarı ilə müəyyən edilən mal satışdır

327. Bazar mexnizminin əsas ünsürlərindən biri

- ✓ Təklifdir
- Kapitaldır

- Müəssisələrdir
- İnformasiyadır
- Xidmətdir

328. Biznes əməliyyatlarının əsas iştirakçıları hansı variantda daha doğru göstərilib?

- ✓ satıcı, vasitəçi və alıcı
- əmək resursları, əsas vəsaitlər, satıcı və alıcı
- alıcı və satıcı
- əmək resursları, vasitəçi və alıcı
- satıcı, vasitəçi

329. Aşağıdakılardan hansı tədavül xərclərinin strukturuna daxil deyil:

- ✓ vergilər
- binalar, tikililər, anbarların saxlanması ilə bağlı xərclər
- idarə və anbar işçilərinin əmək haqqı
- qısa müddətli tədavülə görə faizlər
- nəqliyyat xərcləri

330. Dövriyyə vəsaitləri maddi məzmununa görə bölünürlər:

- normalaşdırılan və normalaşdırılmayan
- ✓ materiallar və qeyri-materiallar
- aktiv və passiv
- qeyri-material və normalaşdırılan
- material və normalaşdırılmayan

331. Biznes əməliyyatının aparılması mərhələləri hansı variantda düzgündür?

- fikrin formalaşması, ideya, planlaşdırma, müqavilənin bağlanması, məhsulun alınması, nəzərdə tutulan effektdə çatmaq
- ideya, planlaşdırılma, resurs təminatı, nəzərdə tutulan effektdə çatmaq
- ✓ ideya, fikrin formalaşması, planlaşdırma, müqavilələrin bağlanması, resurs təminatı, məhsulun alınması və realizasiya, nəzərdə tutulan effektdə çatmaq
- ideya, fikrin formalaşması, resurs təminatı, planlaşdırma, məhsulun alınması və realizasiya, nəzərdə tutulan effektdə çatmaq
- fikrin formalaşması, müqavilənin bağlanması, resurs təminatı, məhsulun alınması və realizasiya, nəzərdə tutulan effektdə çatmaq

332. Bıanes planının son bölməsində açılan maliyyə sənədlərinə aid deyil:

- satış həcmının proqnozu
- firmanın aktiv və passivlərinin azad balansı və itkisizliyin və mənfəətliliyin qrafiki
- pul xərclərinin və gəlirlərin balansı
- gəlirlərin və xərclərin cədvəli
- ✓ satışın həvəsləndirilməsinin effektivlik balansı

333. Vasitəçi ticarət firmasının fəaliyyətində əsas olan risklərdən deyil:

- tədarükçülər tərəfindən məhsulun qeyri-təkmil tədarükü
- bazarda tələbatın qeyri-sabitliyi
- inflyasiyanın artımı
- ✓ siyasi qeyri-sabitlik
- alıcıların ödəmə qabiliyyətinin olmaması

334. Dörd Si -nin amillərinin düzgün verildiyi variant hansıdır?

- rəqiblər, şirkət, müştərilər, hökumət siyasəti
- istehlakçıların dairəsi, məhsul, rəqiblər, olduğu yer
- müştərilər, şirkət, qiymət, rəqiblər
- ✓ müştərilər, istehlakçıların dairəsi, şirkət, rəqiblər
- şirkət, həvəsləndirmə, məhsul, müştərilər

335. Hansı variantda biznes planın əsas bölmələrinin ardıcılığı düzgün verilib?

- ümumi xülasə→ümumi bölmə→təşkilatın planının hazırlanması→maliyyə planının hazırlanması.
- ✓ ümumi xülasə→ümumi bölmə→ marketing üzrə plan →daxili və xarici mühitin konkret amillərinin təsirinin analizi →təşkilatın planının hazırlanması →riskin qiymətləndirilməsi→maliyyə planının hazırlanması.
- ümumi xülasə→ümumi bölmə→ marketing üzrə plan →daxili və xarici mühitin konkret amillərinin təsirinin analizi →təşkilatın planının hazırlanması →maliyyə planının hazırlanması.
- ümumi xülasə→ümumi bölmə→ marketing üzrə plan →təşkilatın planının hazırlanması →riskin qiymətləndirilməsi→maliyyə planının hazırlanması.
- ümumi bölmə→ marketing üzrə plan →daxili və xarici mühitin konkret amillərinin təsirinin analizi →təşkilatın planının hazırlanması .

336. Operativ planlaşdırmanın əsas elementlərindən deyil?

- ✓ resursların bölüşdürülməsinin uçuşu
- problemin həllinin dəqiq alqoritmini vermək
- bazarda davranışın, həm də satış və gəlirin taktikasını nəzərdə tutmaq
- biznes əməliyyatının məqsəd və vəzifələrini həcmələrini qarşılıqlı əlaqələndirmək
- əsas məsələnin qoyulması

337. Aşağıdakılardan hansı Çətin uşaq a aid deyil?

- ✓ yüksək gəlirlidir
- bazarda az paylıdır
- adətən bazarda qalması üçün “Sağılan inək” tərəfindən yardım lazımdır
- sürətlə artan tələbat mövcuddur
- “Ya-ya da” vəziyyəti yaranır

338. Vasitəçi firmanın fəaliyyətinin strateji zonasının həyat qabiliyyətinin tipik yolu necədir?

- ✓ “Çətin uşaq”→“Ulduz”→“Sağılan inək”
- “İt”→“Sağılan inək”→“Ulduz”
- “Ulduz”→“Çətin uşaq”→“İt”
- “Çətin uşaq”→“Sağılan inək”→“Ulduz”
- “İt”→“Ulduz”→“Çətin uşaq”→“Sağılan inək”

339. Aşağıdakılardan hansı BMQ-na aid deyil?

- “Sağılan inək”
- “Ulduz”
- ✓ “Buqələmun”
- “Çətin uşaqlar”
- “İt”

340. Hansı strateji planlaşdırmanın ikinci mərhələsinə aiddir?

- strateji planın həyata keçirilməsi və onun yerinə yetirilməsinə nəzarət
- firmanın inkişafının strateji məqsədinin son seçimi
- ✓ firmadaxili imkanların mövcudluğunu qiymətləndirmək
- firmanın əldə etdiyi kommersiya müvəffəqiyyətinə xarici amillərin təsiri dərəcəsini qiymətləndirmək
- informasiya bazasının yaradılması

341. Aşağıdakılardan hansı Beş Pi -yə aid deyil?

- qiymət
- hökumət siyasəti
- ✓ rəqiblər
- məhsul
- olduğu yer

342. BMQ matrisində neçə qrup ayrılır?
- ✓ 4
- 3
 - 8
 - 2
 - 6
343. Boston məsləhət qrupunun matrisası nəyə əsaslanır?
- ✓ bazar payı və tələbatının həcmnin artımı
- tələbatın həcmnin artımı və məsrəflər
 - bazar payı və rəqiblərin fəaliyyəti
 - bazar payı və məsrəflər
 - tələbatın həcmi və təklifin həcmnin artımı
344. Strateji planlaşdırmanın üçüncü mərhələsi aşağıdakılardan hansıdır?
- informasiya bazasının yaradılması
 - firmadaxili imkanların mövcudluğunu qiymətləndirmək
 - ✓ firmanın əldə etdiyi kommersiya müvəffəqiyyətinə xarici amillərin təsiri dərəcəsini qiymətləndirmək
 - firmanın inkişafının strateji məqsədinin son seçimi
 - strateji planın həyata keçirilməsi və onun yerinə yetirilməsinə nəzarət
345. Strateji planlaşdırma neçə mərhələdə həyata keçirilir?
- ✓ 4
- 6
 - 3
 - 2
 - 5
346. Firmanın strateji planının başlıca məqsədinin əsaslandırılması neçə amilə istinadən hazırlanır?
- ✓ 3
- 4
 - 6
 - 5
 - 2
347. Aşağıdakılardan hansı strateji planlaşdırmaya aid deyil?
- ✓ strateji planlaşdırma prosesi altı mərhələdə həyata keçirilir
- strateji planlaşdırmanın əsas məqsədinin əsaslandırılması üç əsas amilə istinad etməklə işlənib hazırlanır
 - başlıca məqsədi minimum ümumi xərclərdə maksimum gəlirin əldə edilməsidir
 - bütün firmanın inkişaf konsepsiyasının işlənib hazırlanmasının daimi prosesidir
 - strateji planlaşdırma prosesi keçmiş praktiki təcrübənin öyrənilməsinə, nəzəri əsaslandırmanı və gələcəyə strateji qərarların qəbulu üçün hesablaşmaların sistemini daxil edir
348. Transfert qiymətkoymanın məqsədlərinə hansılar daxildir?
- ✓ Fəal himayəçilik olan ölkələrdəki filiallar üçün gömrük rüsumlarının aşağı salınmasıdır.
- Borc faizinin, siyasi səviyyənin sabitliyinin yaradılması.
 - Valyuta kurslarının nisbətini artırmaq.
 - İnflyasiya səviyyəsinin yüksəldilməsinə çalışmaq.
 - Vergi qoyulması səviyyəsində fərqlərə nail olmaq.
349. Transfert qiymətləri nədir?
- Xarici bazara tətbiq edilən yeni məhsullara MHD birinci mərhələsində aşağı qiymətin qoyulmasıdır.

- Beynəlxalq qiymətdə qoymanın mübahisəli metodu.
- ✓ TMS çərçivəsində, şirkət daxili göndərmələrin qiymətləridir.
- Fəal himayəçilik olan ölkələrdəki filiallar üçün gömrük rüsumlarının aşağı salınmasıdır.
- Xarici bazara tətbiq edilən yeni məhsullara MHD birinci mərhələsində yüksək qiymətin qoyulmasıdır.

350. Istehsal müəssisələrinin bazarda qaymağın götürülməsi (skimminq) strategiyasının mahiyyəti nədir?

- ✓ Xarici bazara tətbiq edilən yeni məhsullara MHD birinci mərhələsində yüksək qiymətin qoyulmasıdır.
- ƏHD enmə mərhələsində yüksək qiymətin qoyulmasıdır.
- ƏHD-nin kamillik mərhələsində orta qiymət qoyulmasıdır.
- Xarici bazara tətbiq edilən yeni məhsullara MHD birinci mərhələsində aşağı qiymətin qoyulmasıdır.
- ƏHD birinci mərhələsində orta və yüksək qiymətin qoyulmasıdır.

351. Istehsal müəssisələrinin İxrac qiymətinin eskalasiyası amilləri hansıdır?

- ✓ İxracçı ölkədə malın maya dəyəri, malın idxalçı ölkəyə daxil olana qədər ixrac maya dəyəri, mal idxalçı ölkəyə daxil olan zaman idxal maya dəyəri.
- Kommersiya kreditinin maliyyəsi, satış üzrə xərclər, ticarət heyətinin işinin ödənilməsi xərcləri.
- Sığorta xərcləri, gəlirlik rüsumları, xidmət xərcləri.
- İxrac xidmətinin fəaliyyəti xərcləri, yükləmə və nəqliyyat xərcləri.
- Gömrük rüsumları, saxlama xərcləri, satış üzrə xərclər.

352. Istehsal müəssisələrində Hanibal effekti nədir?

- Malın idxalçı ölkəyə daxil olana qədər ixrac maya dəyərinin hesablanmasıdır.
- İxracçı ölkədə malın maya dəyərinin yüksəlməsidir.
- ✓ Qiymətin səviyyəsinin səhv müəyyən edilməsidir.
- Xarici bazarlarda öz mallarının istehlakçıların yeniləşməsilə əlaqədardır.
- Firmanın əmtəə nomenklaturasına yeni daxil olan malın bazarda artıq mövcud olan analoji malı sıxışdırıb bazardan çıxarılmasıdır.

353. Istehsal müəssisələrinin qiymətlərin təşəbbüslə artırılmasının əsas amilləri hansıdır?

- Sərt rəqabətin təsiri ilə bazar payının azalması
- Xarici ölkədəki idxal və ixrac rejimindəki dəyişikliklər.
- Xarici ölkələrdəki vasitəçilərin anbarlarında məhsulun yığılıb qalması.
- ✓ Mənfəətin artırılması, maliyyə vəziyyətinin yaxşılaşdırılması, həddindən artıq tələb, az səriştəli alıcıya münasibətdə xarici ölkələrdə qanunvericiliyin dəyişməsi.
- Bazarda üstün vəziyyət qazanılması strategiyasını həyata keçirmək

354. Istehsal müəssisələrinin bazara giriş strategiyası nədir?

- ƏHD-nin kamillik mərhələsində orta qiymət qoyulmasıdır.
- ✓ Firma yeni malın satışına aşağı qiymətdən başlayır və bununla da kütləvi bazarı əhatə etməyə çalışır.
- Xarici bazara tətbiq edilən yeni məhsullara MHD birinci mərhələsində yüksək qiymətin qoyulmasıdır.
- Xarici bazara tətbiq edilən yeni məhsullara MHD birinci mərhələsində aşağı qiymətin qoyulmasıdır.
- ƏHD birinci mərhələsində orta və yüksək qiymətin qoyulmasıdır.

355. Istehsal müəssisələrinin rəqabətə istiqamətlənən qiymətdə qoyma metodlarına hansı daxil deyil?

- ✓ Dünya bazarının cari qiymətlərinə əmələtmə strategiyası.
- Beynəlxalq təcrübədə qəbul olunmuş qiymətdə qoyma metodları.
- Rəqibin qiymətləri nəzərə alınmadan əmtəənin fərqli xüsusiyyətlərinə görə qiymətdə qoyma.
- Beynəlxalq qiymətdə qoymanın mübahisəli metodu.
- Dünya ticarətində liderin mallarının qiymətlərinə riayət etmə strategiyasıdır.

356. Istehsal müəssisələrində Hanibal effekti nədir?

- ✓ Qiymətin səviyyəsinin səhv müəyyən edilməsidir.
- İxracçı ölkədə malın maya dəyərinin yüksəlməsidir.
- Malın idxalçı ölkəyə daxil olana qədər ixrac maya dəyərinin hesablanmasıdır.

- Firmanın əmtəə nomenklaturasına yeni daxil olan malın bazarda artıq mövcud olan analoji malı sıxışdırıb bazardan çıxarılmasıdır.
- Xarici bazarlarda öz mallarının istehlakçıların yeniləşməsilə əlaqədardır.

357. İstehsal müəssisələrinin qeyri-qiymət rəqabəti hansı hallarda vacibdir?

- Rəqabət zəif olduqda, keyfiyyət yüksək olduqda
- Rəqiblərin intensiv artdığı şəraitdə, əmtəənin həyat dövrünün enmə mərhələsində
- ✓ Mənfəət azaldıqda, zərərli ticarət mövcud olduqda .
- Mal təkrarolunmazdır, malın analoqu yoxdur, malı müqayisə etmək çətindir, qiymət keyfiyyətlə əlaqələndirildikdə, mal defisit olduqda
- Rəqabət yüksəldikdə, keyfiyyət aşağı olduqda.

358. İstehsal müəssisələrinin qiymət rəqabətindən istifadə nə ilə nəticələnə bilər?

- ✓ Mənfəətin azalmasına, firma üçün zərərli ticarətə səbəb olar.
- Rəqiblərin çoxalmasına, rəqiblərində qiymətlərin aşağı endirməsinə səbəb olar.
- Rəqiblərin azalmasına, zərərli xüsusiyyətlərə səbəb olar.
- Firma üçün mənfəətin yüksəlməsinə, rəqabətin azalmasına səbəb olar.
- Firma üçün yüksəlişə səbəb olar.

359. İstehsal müəssisələrinin qiymət strategiyası hansı hallarda çətinləşir?

- ✓ Milli vergi qanunvericiliyi ilə, əmtəənin yaranma mənbəyinə ölkənin imicinin təsiri ilə, gömrük rejimi ilə.
- Xarici bazarın müxtəlif xüsusiyyətlərilə, rəqabətin dəyişən şərtlərilə, ölkələrdən asılı olaraq qiymətin bütün amillərinin müxtəlif şəkildə göstərilməsi ilə, dövlət təsiri ilə.
- ixrac gecikdirmələri ilə, daxili transfer qiymətləri ilə, milli və gömrük rüsumları ilə.
- Əmtəənin yaranma mənbəyinə ölkənin imicinin təsiri ilə, gəlirin bölüşdürülməsinə aid olan vəziyyəti ilə
- Milli vergi qanunvericiliyi ilə, qəbul edən ölkənin gömrük siyasəti ilə, valyuta kursunun məzənnəsi ilə.

360. Əhəmiyyəti, tətbiq miqyası və məsuliyyət dərəcəsinə görə standartlar hansı növlərə bölünür?

- analitik, ekperimental, statistik standartlara
- ✓ beynəlxalq, regional, dövlətlərarası, milli standartlara
- məhsul, xidmət, sənaye, ticarət standartlarına
- müəssisədaxili, müəssisələrarası, sahə, milli standartlara
- material, hazır məhsul, xidmət standartlarına

361. Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti göstəricilərinə aid deyil?

- standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri
- ✓ məhsulun maya dəyəri
- texnolojilik göstəriciləri
- məhsulun nəql olunma qabiliyyəti
- məhsulun estetik göstəriciləri

362. Texniki satış nədir?

- ✓ Kompüter sistemi vasitəsi ilə satışdır.
- Ticarət agentləri vasitəsilə satışdır.
- Kommivoyajer tərəfindən birbaşa istehlakçı ilə əlaqədə həyata keçirilən satışdır.
- Elektron ticarət vasitəsilə satışdır.
- Ticarət agentinin yerli mütəxəssislər arasındakı sərfəli vasitəçini tapması və onunla daimi əlaqə saxlamasıdır

363. Missioner satış nədir?

- ✓ Ticarət agentinin yerli mütəxəssislər arasındakı sərfəli vasitəçini tapması və onunla daimi əlaqə saxlamasıdır.
- Ticarət agentləri vasitəsilə satışdır
- Elektron ticarət vasitəsilə satışdır.
- Kommivoyajer tərəfindən birbaşa istehlakçı ilə əlaqədə həyata keçirilən satışdır.
- Kompüter sistemi vasitəsi ilə satışdır.

- 364.** Şəxsi satış nədir?
- ✓ Ticarət agentləri vasitəsi ilə satışdır.
- Poçtla, telefonla satışdır.
 - Ticarət avtomatları ilə satışdır.
 - Elektron ticarət vasitəsilə satışdır.
 - Birbaşa satışdır.
- 365.** Mükafat nədir?
- ✓ Hər hansı bir malın alınmasına görə həvəsləndirici kimi aşağı qiymətə və ya pulsuz təklif olunmasıdır.
- Konkret malı alarkən göstərilən məbləğdə qənaət etməyə imkan verən sertifikatdır.
 - Özünəxas mükafat növü olub, istehlakçılara verilir, sonradan əmtəəyə dayışdırilir.
 - Xüsusi dəyəri olmayan, zahiri həvəsləndirmə vasitəsidir.
 - Əmtəənin adi qiyməti ilə müqayisədə alıcıya müəyyən qənaətin təklif edilməsidir.
- 366.** Güzəştli qiymətlə qablaşma nədir?
- ✓ Əmtəənin adi qiyməti ilə müqayisədə alıcıya müəyyən qənaətin təklif edilməsidir.
- Hər hansı bir malın alınmasına görə həvəsləndirici kimi təklif olunan əmtəədir.
 - Özünəxas mükafat növü olub, istehlakçılara verilir, sonradan əmtəəyə dayışdırilir.
 - Xüsusi dəyəri olmayan, zahiri həvəsləndirmə vasitəsidir.
 - Konkret malı alarkən göstərilən məbləğdə qənaət etməyə imkan verən sertifikatdır.
- 367.** Kupon nədir?
- ✓ Konkret malı alarkən göstərilən məbləğdə qənaət etməyə imkan verən sertifikatdır.
- Hər hansı bir malın alınmasına görə həvəsləndirici kimi təklif olunan əmtəədir
 - Özünəxas mükafat növü olub, istehlakçılara verilir, sonradan əmtəəyə dayışdırilir.
 - Xüsusi dəyəri olmayan, zahiri həvəsləndirmə vasitəsidir.
 - Əmtəənin adi qiyməti ilə müqayisədə istehlakçıya müəyyən qənaətin təklif olunmasıdır
- 368.** Pablik Rileyşnz nədir?
- ✓ Xarici bazarın ictimaiyyət ilə əlaqə üsuludur.
- Əmtəə və xidmətlərin xarici bazara irəlilədilməsi prosesidir.
 - Xarici tərəfdaşlığın möhkəmləndirilməsi vasitəsidir.
 - Press-relizlərin paylanması üçün ixtisaslaşmış nəşriyyatdır.
 - Firmanın müsbət imicinin yaradılmasına və qorunub saxlanmasına yönələn fəaliyyətdir
- 369.** Rəqabət reklamı nədir?
- ✓ reklam edilən əmtəəni rəqib firmaların istehsal etdiyi çoxlu sayda əmtəələrdən fərqləndirən və onun müsbət tərəfini göstərən reklamdır
- istehsalçılarda yeni əmtəəyə qarşı ilkin tələbatı yaratmaq vəzifəsini yerinə yetirmək üçün istifadə olunan reklamdır
 - istehlakçının yaddaşında əmtəə barədə məlumatların yenidən canlandırılma-sı və onu əmtəəni yada salmağa məcbur etmək olan reklamdır
 - əvvəllər reklamlaşdırılmış əmtəəyə olan tələbatın səviyyəsinin saxlanılması məqsədilə həyata keçirilən reklamdır
 - firma qarşısında seçmə tələbatı yaratmaq vəzifəsi baş qaldırdıqda istifadə olunan reklamdır
- 370.** Vasitəçilərin həvəsləndirilməsində ən geniş yayılmış üsullarına aşağıdakıların hansı aid deyil?
- ✓ əmtəənin surətinin imicinin yaradılması, reklamın təşkil olunması
- əvvəlcədən danışılmış həcmdə əmtəə partiyalarına qiymətdə güzəştlərin edilməsi
 - dilerlərin müsabiqələrinin təşkil olunması
 - dilerlərin qurultaylarının təşkil olunması
 - müəyyən sayda əmtəə alması şərtilə vasitəçiə danışılmış sayda əmtəə vahidinin pulsuz təqdim olunması
- 371.** Vasitəçi fəaliyyətinin bütöv göstəriciləri hansılardır?
- ✓ dəyər və sərbəst

- dəyər, keyfiyyət və sərbəst
- sərbəst və kəmiyyət
- dəyər, sərbəst, kəmiyyət və keyfiyyət
- kəmiyyət və keyfiyyət

372. Vasitəçi bazarın effektivliyini xarakterizə edən əsas göstəricilər deyil:

- ✓ hesablaşmaların xarakteri
- mal ehtiyatının vəziyyəti
- tədavül xərclərinin səviyyəsi
- topdansaşış təşkilatların material-texniki bazası
- təşkilatların ümumi sayı

373. Maliyyə vəziyyətinin müstəqillik əmsalı necə müəyyən olunur?

- ✓ şəxsi vəsaitlərin(M) mənbələrin ümumi məbləğinə(Mn) nisbəti
- şəxsi və borc vəsaitlərinin cəmi
- kreditor borclarla(K) şəxsi vəsaitin cəmi
- kreditor borclarının ümumi məbləğə nisbəti
- borc vəsaitlərinin(B) mənbələrin ümumi məbləğinə nisbəti

374. Qeyri-material aktivlərinə aid deyil:

- ✓ taralar
- mal nişanları
- ticarət markaları
- lisenziyalar
- patent

375. Firmanın planlaşdırılmayan gəlirlərinə aiddir:

- ✓ inventarizasiya aparılarkən maddi vəsaitlərin artıq çıxması
- müddətinin qurtarmasına görə kreditor borcu
- müxtəlif təşkilatlardan alınan cərimələr
- məhsul satışından əldə olunan vəsait
- iddia pulları

376. Aşağıdakılardan hansı xüsusiyyətlər qeyri-mal aktivlərinə aid deyil?

- ✓ başqa firmalar tərəfindən alına və satıla bilməzlər
- aşağı qiymətə və pulsuz əldə edilə bilər
- material-maddi struktura malik deyillər
- uzun müddət istifadə edilə bilərlər
- firmalara gəlir gətirirlər

377. Aşağıdakı əmsallardan hansı firmanın vəziyyəti haqqında mühakimə yürütməyə imkan verir?

- ✓ bank kreditləri
- maliyyə sabitliyi
- cari satış
- şəxsi vəsaitlərlə təminat
- müstəqillik

378. Coğrafi segmentasiyaya aiddir:

- ✓ millət, region, ştat, ölkə, şəhər
- həkimlər, müəllimlər, fermerlər, iqtisadçılar
- bütün cavablar səhvdir
- Bütün cavablar doğrudur
- alıcılar məhsulu almaq bəzədə fikrə gəlməyi, doğrudan da onu almağı düşünür

379. Palsüd süd istehsalçısı üçün Neptun market zinciri nədir?

- ✓ Agent
- Şaquli marketing sistemi
- Son istehlakçı
- Bütün cavablar doğrudur
- Marketing vasitəçi

380. Bunlardan hansı mikromühit elementi deyil?

- Şirkət
- ✓ Mədəniyyət
- Bütün cavablar doğrudur
- İctimaiyyət
- Rəqiblər

381. Bazarın seqmentasiyasına aid edilir

- ✓ bazarın fərqli alıcılar qrupuna bölünməsidir
- psixoloji amillərin təsiri altında bazarın seçilməsi
- bazarın pozisiyalaşdırılmasıdır
- Bütün cavablar doğrudur
- demoqrafik bölgü

382. Doğru cavabı tapın. Şirkətin biznes portfeli

- ✓ şirkətin mövcud biznes və məhsullarının toplusunun planlaşdırılması
- Bütün cavablar doğrudur
- şirkətin marketing strategiyasının müəyyənləşdirilməsi
- reklam və məhsulların təbliği
- şirkətin missiyasının müəyyənləşdirilməsi

383. Aşağıdakılardan hansılar mikromühitə aid edilir?

- ✓ şirkət, təchizatçılar, müştərilər, rəqiblər
- şirkət, təchizatçılar, reklam mütəxəssisləri
- şirkət, təchizatçılar, rəqiblər və satıcılar
- Bütün cavablar doğrudur
- şirkət və təchizatçılar

384. Aşağıdakı cavablardan hansı marketingin konsepsiyası hesab edilmir?

- ✓ Mühəsibat və vergi uçotu qaydaları
- Məhsul, İstehsal və Sosial marketing
- İstehsal, Satış və Məhsul
- Bütün cavablar doğrudur
- Sosial marketing və Marketing

385. Ömür boyu müştəri dəyəri nədir?

- ✓ Müştərinin ömür boyu şirkətdən əldə etdiyi dəyər
- Müştərinin ömür boyu şirkətə verdiyi gəlir
- Müştərinin ömür boyu şirkətdən aldığı məhsulların həcmi
- Bütün cavablar doğrudur
- Müştərinin ömür boyu şirkətdən aldığı məhsul və xidmətlərin ümumi dəyəri

386. Bazarın seqmentasiyası

- bazarın pozisiyalaşdırılmasıdır

- ✓ bazarın fərqli alıcılar qrupuna bölünməsidir
 - demoqrafik bölgü
 - psixoloji amillərin təsiri altında bazarın seçilməsi
 - Bütün cavablar doğrudur
- 387.** Marketing konsepsiyası dedikdə nə başa düşülür?
- ✓ müştərinin təqdim edilən məhsula rəqib firmanın məhsulu ilə müqayisədə məmnunluq səviyyəsinin artırılmasıdır
 - istehlakçı yaxşı keyfiyyətə, görünüşə və novator xüsusiyyətlərinə malik məhsullara üstünlük verir
 - müəssisə və təşkilatların irimiqyaslı satış və həvəsləndirmə tədbirlərini həyata keçirməsini ön plana çəkir
 - Bütün cavablar doğrudur
 - istehlakçılar daha çox münasib və istifadəsi yüksək səviyyədə olan məhsullara meyilli olurlar
- 388.** Ehtiyac
- ✓ insanın nədənsə məhrum olunma hissiyatıdır
 - istehsalçının alıcılıq qabiliyyətidir
 - istehlakçının hüquqlarının müdafiəsidir
 - Bütün cavablar doğrudur
 - istehlakçının davranış modelidir
- 389.** İstehlakçı davranışına təsir göstərən amillər hansılardır?
- ✓ demoqrafik, iqtisadi, təbii, texnoloji
 - mədəni, fərdi və psixoloji
 - iqtisadi, təbii, istehlakçının ehtiyacı
 - Bütün cavablar səhvdir
 - mədəni, sosial, fərdi və psixoloji
- 390.** Marketing tədqiqatı
- ✓ məlumatların toplanması, sistemləşdirilməsi, təhlili və hesabatının hazırlanmasıdır
 - məlumatların sistemləşdirilməsi və hesabatların hazırlanması
 - məlumatların toplanması, sistemləşdirilməsi və təhlilidir
 - Bütün cavablar səhvdir
 - məlumatların toplanması, sistemləşdirilməsi
- 391.** 4C modeli
- ✓ müştəri həlli, müştərinin xərci, rahatlıq və əlaqə
 - müştəri həlli, müştərinin xərci, qiymət və təqdimat
 - məhsul, müştərinin xərci, rahatlıq və əlaqə
 - Bütün cavablar səhvdir
 - məhsul, yer, qiymət və təqdimat
- 392.** 4P modeli
- ✓ məhsul, yer, qiymət və təqdimat
 - məhsul, yer, qarşılaşdırma və qiymət
 - məhsul, qiymət, reklam və keyfiyyət
 - Bütün cavablar səhvdir
 - məhsul, yer, qiymət və PR
- 393.** Sosial marketing
- ✓ cəmiyyətin rifahı ilə bağlı marketing konsepsiyasıdır
 - brendin pozisiyalaşdırılmasıdır
 - hökumətin sosial islahatlarının əsas istiqamətidir
 - Bütün cavablar səhvdir
 - marketing strategiyasıdır

- 394.** Reklamverənlər beynəlxalq reklam agentliklərini hansı meyarlara görə seçirlər?
- ✓ Bazarı əhatə etməsinə, xidmətin çeşidinə, beynəlxalq marketinqin məşabına görə, əlaqə səviyyəsinə və agentliyin imicinə görə.
 - Cəlbətmə dərəcəsi, əhatə genişliyi, görünmə tezliyi.
 - Təsir gücü, imici, agentliklərarası koordinasiya.
 - Xatırlatma, nəsihətvermə, əmtənin həyat dövrü mərhələlərinə yanaşmaya görə.
 - Əhatə genişliyi, təsir gücü və görünmə tezliyinə görə.
- 395.** Şirkətlər hansı reklam agentlikləri ilə əlaqədə olurlar?
- ✓ Vasitəçilərlə əlaqəli yerli reklam agentlikləri.
 - Zəif mərkəzləşmiş idarəetmə sistemli beynəlxalq reklam agentlikləri birliyi.
 - Yerli bazar ərazisində yerləşən agentliklər.
 - Milli reklam agentlikləri.
 - Mərkəzləşdirilmiş idarəetmə ilə multmilli reklam agentliyi.
- 396.** Reklamverənlərin xarici bazarlarda üzləşdikləri əsas problemlərə hansılar daxil deyil?
- ✓ Əldə olunmuş gəlirlərin xərclənməsi problemi.
 - Xərclərin səviyyəsi, məqsədli auditoriyanın əhatə olunması çətinlik dərəcəsi.
 - Əhatə olunma haqqında məlumatların düzgünlüyünün yoxlanması mümkünlüyü problemi.
 - Reklam növünün seçimi.
 - KİV-in əldə olunmasının mümkünlük dərəcəsi.
- 397.** Beynəlxalq marketinqdə agentlərin iki növü hansıdır?
- ✓ Dolay və birbaşa agentlər.
 - Birbaşa agentlər, yerli agentlər.
 - Yerli və xarici agentlər.
 - Dolay və eksteritorial agentlər.
 - Muzdlu agentlər, dolay agentlər.
- 398.** Reklamın istiqaməti nədən ibarətdir
- ✓ Bazarda əmtənin realizəsi
 - İstehlakçılarla istehsalçılar arasında qarşılıqlı əlaqə
 - Bazar münasibətlərinin tənzimlənməsi və təkmilləşdirilməsi
 - İstehsalçılarla istehlakçılar arasında qarşılıqlı əlaqə yaratmaqla bazara istiqamələndirmə
 - İstehsal bazarında əmtə mübadiləsi
- 399.** Reklamın müəssisə üçün xidməti nədən ibarətdir
- Məhsul istehsalının məhdudlaşdırılması
 - Strateji planlaşmanın həyata keçirilməsi
 - İstehsalçılarla istehlakçıların arasında əlaqənin yaranması
 - İstehlakçılarla istehsalçılar arasında qarşılıqlı əlaqə
 - ✓ Müəssisənin imicini artırmaq, onu məşhurlaşdırmaq, bazara sahib çıxmaqdır
- 400.** Vitrinasının mahiyyəti nədən ibarətdir
- ✓ Geyim mədəniyyəti və məişət estetikasını tətbiq etmək
 - İstehsal olunan malın təbliğatı, yayımlanması
 - İstehlakçıların tələbat, ehtiyaclarının marağı
 - Malların keyfiyyətinə olan münasibət
 - Küçədən keçən alıcıların münasibəti
- 401.** Çap reklamının nəşrinin növü hansıdır
- ✓ Reklam- kataloq nəşri

- Qəzet nəşri
- Kitabça nəşri
- Kalendar- bloknot nəşri
- Dərgi (jurnal) nəşri

402. Reklam sifarişçiləri ilə reklam agentlikləri arasında bağlanan müqavilənin mahiyyəti nədən ibarətdir

- ✓ Reklam əməliyyatında iştirak edən tərəflər arasında qarşılıqlı əlaqə
- Reklamın ideyalılığının formalaşması
- Reklamın doğrululuğu
- Reklam işinin planlaşdırılması
- Reklamın istiqamətləndirilməsinin təşkili

403. Reklam proqramının əsasının təşkili nədən ibarətdir

- ✓ Reklam fəaliyyətinin təşkilidir
- Bazar münasibətlərinin təşkilidir
- Marketing fəaliyyətinin təşkilidir
- İstehsalın təkmilləşdirilməsidir
- Biznes proqramının hazırlanmasıdır

404. Reklam informasiya agentliklərinin quruluşunda əhəmiyyətli sahə hansıdır

- ✓ Yaradıcı şöbə
- Malın təbliğatı
- Malın keyfiyyətliliyi
- İstehsalın artırılması
- Satış bazarı

405. Reklam vasitəsinə sifariş verənin funksiyası hansıdır

- ✓ Reklam vasitəsinə sifariş verənin funksiyası hansıdır
- İstehlakçının tələbatının ödənilməsidir
- Mağazanın təşkil olunmasıdır
- Satış xidmətinin keyfiyyətidir
- İstehsal olunan malın keyfiyyətinin təyini

406. Biznes fəaliyyətinə reklamın təsiri nədən ibarətdir

- ✓ Yüksək gəlir əldə etməyə imkan verir
- Malın keyfiyyətinə təsir göstərir
- Tələbatın artırılmasına
- Ehtiyacın ödənilməsinə
- İstehsalın artırılmasına səbəb olur

407. Reklamın istehlakçılarla istehsalçılar arasında rolu nədən ibarətdir

- ✓ Danışıqların təşkil edicisi
- Müqavilələrin bağlanması
- Münasibətlərin möhkəmlənməsi
- Ünsiyyətin yaranması
- Tanışlığın yaranması

408. Məlumatverici reklam nədir?

- ✓ istehlakçılarda yeni əmtəəyə qarşı ilkin tələbatı yaratmaq vəzifəsini yerinə yetirmək üçün istifadə olunan reklamdır
- istehlakçının yaddaşında əmtəə barədə məlumatların yenidən canlandırılması və onu əmtəəni yada salmağa məcbur etməkdə olan reklamdır
- reklam edilən əmtəəni rəqib firmaların istehsal etdiyi çoxlu sayda əmtəələrdən fərqləndirən və onun müsbət tərəfini göstərən reklamdır
- əvvəllər reklamlaşdırılmış əmtəəyə olan tələbatın səviyyəsinin saxlanması məqsədi ilə həyata keçirilən reklamdır

- firma qarşısında seçmə tələbatı yaratmaq vəzifəsi baş qaldırdıqda istifadə olunan reklamdır

409. Reklam haqqında qanun nə vaxt qəbul edilib?

- ✓ 1997
- 2000
- 2001
- 2003
- 1996

410. Firma üslubu sisteminə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- ✓ markalı əmtəə
- əmtəə nişanı
- firma loqotipi
- firma rəngi
- firma şüarı

411. Aşağıdakılardan hansı marketinq kommunikasiyasına daxil deyil?

- ✓ markalanma
- reklam
- stimullaşma
- pablik rileyşnz
- təbliğat

412. Müəyyən dövr ərzində ölkədə istehsal olunmuş və idxal olunmuş malların dəyər ifadəsi ilə məcmusu dedikdə nə başa düşülür?

- mal fondları
- ✓ mal resursları
- mal ehtiyatları və sənaye malları
- sənaye və kənd təsərrüfatı malları
- mal ehtiyatları

413. Müəssisənin mal ehtiyatlarını təhlil etməkdə əsas məqsəd nədir?

- ✓ mal dövriyyəsinin inkişafını normal inkişafının nə dərəcədə təmin etdiyini və malların dövretmə sürətinin necə dəyişdiyini aşkar etməkdən ibarətdir
- mal resurslarını artırmaqdan ibarətdir
- dövriyyəni inkişaf etdirmək
- mal ehtiyatlarını normalaşdırmaqdan ibarətdir
- əhalinin alıcılıq qabiliyyətini öyrənməkdən ibarətdir

414. Həlqəlilik əmsalı nədir?

- ✓ ümumi mal dövriyyəsinin xalis mal dövriyyəsinə olan nisbəti başa düşülür
- xalis mal dövriyyəsinin ümumi mal dövriyyəsinə nisbəti başa düşülür
- xalis mal dövriyyəsinin topdan mal dövriyyəsinə nisbəti başa düşülür
- pərakəndə satış mal dövriyyəsinin topdansatış mal dövriyyəsinə nisbəti başa düşülür
- topdansatış mal dövriyyəsinin anbar mal dövriyyəsinə nisbəti başa düşülür

415. Transzit mal dövriyyəsi malgöndərənlə hesablaşmanın formasına görə necə bölünür?

- ✓ hesablaşmada iştirak etməklə tranzit və hesablaşmalarda iştirak etməməklə tranzit
- topdan baza ilə malgöndərən müəssisənin özünün hesablaşması ilə
- hesablaşmada iştirak etməklə anbar və tranzit dövriyyə
- hesablaşmada iştirak etməməklə anbar və tranzit dövriyyə
- tranzit və anbar mal dövriyyəsi

416. Topdan tranzit mal dövriyyəsi nədir?

- anbar dövriyyəsi üzrə mal göndərildikdə topdansasatış bazası həmin mallar üzrə mal gönəderən müəssisə ilə hesablaşma aparır
- anbar dövriyyəsi üzrə mal göndərildikdə topdansasatış bazası həmin mallar üzrə mal gönəderən müəssisə ilə hesablaşma aparmır
- ✓ mal gönəderənin, sənaye müəssisəsinin anbarından birbaşa pərakəndə satış müəssisələrində gönəderilən malların dəyər məcmusudur
- sənaye müəssisələrinin anbarından topdansasatış müəssisəsinə gönəderilən malların dəyər məcmusudur
- anbar dövriyyəsi malların pərakəndə satış formasında anbarlardan satılması başa düşülür

417. Topdan anbar mal dövriyyəsi nədir?

- anbar dövriyyəsi üzrə mal göndərildikdə topdansasatış bazası həmin mallar üzrə mal gönəderən müəssisə ilə hesablaşma aparır
- anbar dövriyyəsi üzrə mal göndərildikdə topdansasatış bazası həmin mallar üzrə mal gönəderən müəssisə ilə hesablaşma aparmır
- ✓ anbar dövriyyəsi malların topdansasatış qaydası ilə bilavasitə anbarlardan satılması başa düşülür
- malgönəderənin, sənaye müəssisələrinin anbarından birbaşa pərakəndə satış müəssisəsinə gönəderilən malların dəyər məcmusudur
- anbar dövriyyəsi malların pərakəndə satış formasında anbarlardan satılması başa düşülür

418. Bazarın konyukturuna təsir edən dövrü amillər hansılardır?

- konkret dövr ərzində təsadüfi, tez-tez lakin dövrü olaraq təsir göstərir
- dövrü amillər konkret dövr ərzində gündəlik təsir göstərir
- ✓ dövrü amillər konkret dövr ərzində daim təsir göstərir
- konkret dövr ərzində vaxtaşırı təsir göstərir
- konkret dövr ərzində müntəzəm olaraq təsir göstərir

419. Vasitəcilik fəaliyyətinin növləri hansılardır?

- ✓ istehsal vasitələrinin topdan satışı, kənd təsərrüfatı məhsullarının tədarükü, istehlak mallarının topdan satışı
- kütləvi işə müəssisələrində özünün istehsal etdiyi məhsul üzrə dövriyyə, anbar dövriyyəsi
- hesablaşmalarda iştirak etməklə dövriyyə, istehlakçılara mal satışı üzrə dövriyyə
- tranzit dövriyyə, kənd təsərrüfatı məhsullarının topdan satışı
- kulinariya məmulatlarının topdan satışı, istehlak malarının topdan satışı

420. Mal yeridilişinin səmərəli təşkilinə hansı amillər təsir edir?

- ✓ məhsuldar qüvvələrin düzgün yerləşdirilməsi, nəqliyyat, topdansasatış bazanın yerləşdirilməsi
- təbii-coğrafi və demoqrafik amillər
- demoqrafik və iqtisadi amillər
- malların qablaşdırılması, sortlaşdırılması vəziyyəti
- əhalinin alıcılıq qabiliyyəti, qiymətlərin səviyyəsi

421. Mal yeridilişinin təşkili və formaları nə ilə müəyyən edilir?

- mal ehtiyatlarının məcmuu ilə
- nəqliyyatın inkişaf səviyyəsi ilə
- ✓ iqtisadi münasibətlərin xarakteri ilə
- əhalinin alıcılıq qabiliyyəti ilə
- əhalinin mal almaq imkanları ilə

422. Aşağıdakılardan hansı əmək haqqı sistemlərinə aid deyil?

- birbaşa işəməzd
- ✓ sadələşdirilmiş işəməzd
- mükafatlı işəməzd
- mütərəqqi işəməzd
- dolaylı işəməzd

423. Əmək məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi zamanı əməyin nəticəsini xarakterizə edən göstəricilərə aid deyil:

- əmək göstəriciləri;
- dəyər göstəriciləri.
- ✓ texnolojilik göstəriciləri;

- natural göstəricilər;
- şərti-natural göstəricilər;

424. Vaxt norması nədir?

- fəhlənin avadanlıqların və iş yerinin işçi vəziyyətdə saxlanması ilə əlaqədar sərf etdiyi vaxtın plan ölçüsüdür;
- qurulmuş avadanlıqların miqdarının plan ölçüsüdür.
- ✓ məhsul vahidinin hazırlanması və ya müəyyən həcmdə işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan iş vaxtının plan ölçüsüdür;
- müəyyən işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan müəyyən peşə-ixtisas tərkibdə işçilərin sayının plan ölçüsüdür;
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi tapşırığının plan ölçüsüdür;

425. 4P marketinq kompleksindəki paylaşdırma üsürü yenilənmiş 4C marketinq kompleksinə uyğun olaraq hansı üsürə çevrilir?

- ✓ yer-məkan
- rahatlıq
- müştəri həlli
- Bütün cavablar səhvdir
- çatdırılma

426. 4P marketinq kompleksindəki təqdimat üsürü yenilənmiş 4C marketinq kompleksinə uyğun olaraq hansı üsürə çevrilir?

- müştəri həlli
- Bütün cavablar doğrudur
- ✓ kommunikasiya
- həvəsləndirmə
- müştəri dəyəri

427. Doğru cavabı tapın

- ✓ 4C – müştəri həlli, müştərinin xərci, rahatlıq və əlaqə
- Bütün cavablar doğrudur
- 4C – məhsul, yer, qiymət və əlaqə
- 4C – məhsul, yer, qiymət və həvəsləndirmə
- 4C – məhsul, yer, qiymət və rahatlıq

428. Doğru cavabı tapın

- ✓ 4P modeli – məhsul, yer, qiymət və təqdimat
- Bütün cavablar doğrudur
- 4P modeli – müştərinin tələbatının təhlili, müştərinin xərci, rahatlıq və əlaqə
- 4P modeli – məhsul, yer, qiymət və rahatlıq
- 4P modeli – müştərinin tələbatının təhlili, müştərinin xərci, rahatlıq və təqdimat

429. Doğru cavabı tapın

- Sosial marketinq topdan və pərakəndə satış prosedurlarını özündə əks etdirir
- Bütün cavablar doğrudur
- ✓ Sosial marketinq cəmiyyətin rifahı ilə bağlı marketinq konsepsiyasıdır
- Sosial marketinq reklam kampaniyalarının təşkilidir
- Sosial marketinq alqı-satqı əməliyyatlarının həyata keçirilməsidir

430. İstehlakçı bazarının segmentasiyasının prinsipləri hansılardır?

- coğrafi, demoqrafik
- davranış və iqtisadi
- Bütün cavablar doğrudur
- iqtisadi, təbii, texnoloji və siyasi
- ✓ coğrafi, demoqrafik, psixoloji və davranış

431. Şirkətin makromühitinə təsir göstərən amillər hansılardır?

- iqtisadi, təbii, texnoloji, siyasi və mədəni
- Bütün cavablar səhvdir
- ✓ demoqrafik, iqtisadi, təbii, texnoloji, siyasi və mədəni
- demoqrafik, iqtisadi, təbii, istehlakçının ehtiyacı
- iqtisadi, təbii, texnoloji və siyasi

432. Aşağıdakılardan hansı marketinqin konsepsiyası hesab edilmir?

- ✓ Korporativ idarəetmə
- Bütün cavablar səhvdir
- Məhsul
- Satış
- İstehsal

433. Şəxsi satış texnikasının əlamətdar keyfiyyətləri hansılardır?

- ✓ Şəxsi xarakter, münasibətlərin yaranması, cavab reaksiyasına sövqetmə.
- Şəxsi xarakter, cazibədarlıq, həqiqilik
- Öyüdvermə, təsirlilik, simasızlaşma.
- Həqiqilik, geniş kütlə, nəzəri cəlbətmə.
- Cazibədarlıq, məlumatlılıq, bazarlığa dəvət.

434. Sonuncu istehlakçıya satış nədir?

- Kompüter sistemi vasitəsi ilə satışdır.
- Elektron ticarət vasitəsilə satışdır.
- Ticarət agentinin yerli mütəxəssislər arasındakı sərfəli vasitəçini tapması və onunla daimi əlaqə saxlamasıdır.
- ✓ Kommivoyajer tərəfindən birbaşa istehlakçı ilə əlaqədə həyata keçirilən satışdır.
- Ticarət agentləri vasitəsilə satışdır.

435. Aşağıdakılardan hansı doğrudur?

- sıfır səmərə-gəlir xərcdən yüksəkdir
- ✓ mənfi səmərə-gəlir xərcdən azdır
- sıfır səmərə-gəlir xərcdən azdır
- müsbət səmərə-gəlir xərcə bərabərdir
- mənfi səmərə-gəlir xərcə bərabərdir

436. 4P modeli kimin adı ilə bağlıdır?

- Cek Makkartni
- ✓ Jerom Makkarti
- Bütün cavablar doğrudur
- Filip Kotler
- Con Armstronq

437. Marketinq qərarlarının qəbul edilməsində aşağıdakı şəxslərdən hansılar daha çox məsuliyyət daşıyır?

- ✓ Marketinq direktor
- Bütün cavablar doğrudur
- Planlaşdırma şöbəsi müdiri
- Satıcı
- Alıcı

438. Doğru cavabı tapın

- ✓ Marketinq ehtiyac və tələbatlarını ödəməsi üçün sosial və idarəetmə prosesidir
- Marketinq sadəcə malların bazarda satışdır
- Bütün cavablar doğrudur

- Marketing reklamıdır
 - Marketing təqdimatdır
- 439.** Mən 10 ayda bir telefonumu dəyişirəm, hər dəfə təxminən 150 manat dəyərində bir telefon alıram, ilk telefonumu 20 yaşımda aldığımı və 65 yaşımacan telefon işlədəcəyimi nəzərə alaraq, Mobitel üçün ömür boyu müştəri dəyərini hesablayın.
- ✓ 8100 manat
- 3400 manat
 - 6750 manat
 - 12000 manat
 - 8500 manat
- 440.** Xidmət
- şirkətin daha konkret olaraq müəyyən etdiyi hədəfdir
 - Bütün cavablar doğrudur
 - bütün cavablar səhvdir
 - istehlak və ehtiyacı ödəyə bilən və bazarın diqqətinə yönələn bir şeydir
- ✓ satış üçün təklif olunan fəaliyyət, fayda və ya alıcının razı salınması, həmçinin heç bir əşyaya fiziki sahibliklə nəticələnməyən məhsullar
- 441.** Coca-Cola şirkəti üçün marketing vasitəçisi saymaq olmaz
- Bütün cavablar doğrudur
 - Topdan satış şirkəti
- ✓ Azersun şirkəti
- Neptun supermarketi
 - McDonalds restoranı
- 442.** Beynəlxalq reklamın hüquqi uyğunlaşması nədir?
- Standartlaşmış reklamın mənfə qəbul edilməsinə görə tətbiq olunan hüquqi uyğunlaşmadır.
 - Beynəlxalq bazarda reklama görə cavabdehliyi yerli şirkətin öz üzərinə götürməsidir.
- ✓ Həm milli, həm də xarici reklamverənlərə aid olan reklam təcrübəsinə münasibətdə qanunverici tələblərə əməl olunmasıdır.
- Cəmiyyətin iqtisadi inkişafının xüsusiyyətləri və səviyyəsidir.
 - TV çarxlarının davamiyyətinə, nümayiş vaxtına hüquqi yanaşmadır.
- 443.** Beynəlxalq reklam hansı formada həyata keçirilir?
- ✓ Reklamı tamamilə standartlaşdırılır, hissə-hissə standartlaşdırılır, milli şəraitə uyğunlaşmış formada.
- İkiqat uyğunlaşdırılmış, hüquqi uyğunlaşmış
 - Qismən uyğunlaşmış, ikiqat uyğunlaşmış.
 - Tamamilə uyğunlaşmış, hüquqi uyğunlaşmış
 - Tam standartlaşmış, yerli uyğunlaşmış, ikiqat uyğunlaşmış.
- 444.** Standartlaşmış reklam nə vaxt effektivdir?
- ✓ Universal tələbat malları üçün effektivdir.
- Əmtəənin üstünlüyü istənilən ölkədə eyni ilə qarşılanmadığı halda.
 - İstifadəsi adət halını almamış əmtəələri reklam etmək üçün.
 - İşsizlik xüsusiyyətli əmtəələr üçün.
 - Milli xüsusiyyətlərə çox bağlı əmtəələr üçün.
- 445.** Beynəlxalq reklamın aktual problemi nədir?
- İstehlakçının bir ölkədən digərinə hərəkəti və KİV-də məlumatın qarışdırılmasından kənar qaçmaq.
 - Əmtəənin beynəlxalq imicinin yaradılması.
 - Müxtəlif ölkə bazarlarına sinxron çıxışı tezləşdirmək.
- ✓ Reklamın standartlaşması və uyğunlaşması arasındakı seçimdir.
- Reklamın istehsalına xərclərin azaldılması.

446.	Beynəlxalq bazarda KİV-in istifadə məhdudiyyətləri hansılardır? - Ödənilmə şərtləri, yerləşmə şərtləri, beynəlxalq nəşrlərin məhdudiyyətləri. - Əldə olunmuş gəlirlərin xərclənməsi problemi. - Əhatə olunma haqqında məlumatların düzgünlüyünün yoxlanması mümkünlüyü problemi ✓ Reklamın reqlamentləşmə, proteksionizm, monopolizasiya. - Xərclərin səviyyəsi, məqsədli auditoriyanın seçilməsi.
447.	Məqsədli bazar segmentində 800 min ailənin televizoru var. Amma reklam yerləşdirmək istədiyimiz proqrama 160 min ailə baxır. Radio və televiziya reklam auditoriyasının əhatə olunması kriteriyası hansıdır? ✓ 60 30 40 50 20
448.	Maliyyə sabitliyi nece müəyyən olunur? - şəxsi, borc vəsaiti və kreditor borclarının cəmi - şəxsi vəsaitlərlə borc vəsaitinin nisbəti - kreditor borclarla borc vəsaitinin cəmi - şəxsi vəsaitlərin kreditor borclarına nisbəti ✓ şəxsi vəsaitlərin borc vəsaitləri və kreditor borclarının cəminə nisbəti
449.	Vasitəçi-ticarət vasitələrinin ümumi nəticələri əks edilmir: ✓ xidmətin səviyyəsi - çəşid strukturu - əməyin məhsuldarlığı - tədavülün ümumi xərcləri - reallaşdırılmış məhsulun həcmi
450.	Vasitəçi fəaliyyətin bütöv göstəriciləri neçə qrupa bölünür? ✓ 2 5 4 6 3
451.	Planlaşdırılan məsrəflərə aiddir: ✓ respublika və yerli büdcələrə ödənən vergilər - malların normadan artıq əskik gəlməsi - cərimələrin ödənilməsi - təbii fəlakət nəticəsində maddi vəsaitin yararsız hala düşməsi - debitor borcların silinməsi
452.	Şirkətin mikromühiti ibarətdir ✓ şəxs, təşkilat, şirkət və qurumlar - idarəçilər, işçilər, məsləhətçilər - sosial ünsürlər - Bütün cavablar doğrudur - faktorlar
453.	Psixoloji segmentasiyaya aiddir: ✓ ictimai təbəqə, həyat tərzı və şəxsiyyətin tipi

- alıcılar məhsulu almaq bəzədə fikirə gəlməyi, doğurdan da onu almağı düşünməsi
- bütün cavablar səhvdir
- Bütün cavablar doğrudur
- həkimlər, müəllimlər, fermerlər, iqtisadçılar

454. Davranışa görə seqmentasiyaya aiddir:

- ✓ həkimlər, müəllimlər, fermerlər, iqtisadçılar
- Avstriya, İtaliya, AFR, Braziliyada yaşayan alıcılara görə qruplaşdırılır
- bütün cavablar səhvdir
- Bütün cavablar doğrudur
- alıcılar məhsulu almaq bəzədə fikirə gəlməyi, doğurdan da onu almağı düşünür

455. Məhsul

- ✓ istehlak və ehtiyacı ödəyə bilən və bazarın diqqətinə yönələn bir şeydir
- satış üçün təklif olunan fəaliyyətdir
- bütün cavablar səhvdir
- Bütün cavablar doğrudur
- şirkətin daha konkret olaraq müəyyən etdiyi hədəfdir

456. Şirkətin məqsədi -

- ✓ şirkətin cəmiyyətdə hansı vəzifələrə nail olmaq istədiyini bildirir
- şirkətin cəmiyyətdə hansı məqsədlərə nail olmaq istədiyini bildirir
- bütün cavablar səhvdir
- Bütün cavablar doğrudur
- şirkətin daha konkret olaraq müəyyən etdiyi hədəfdir

457. Missiya

- ✓ şirkətin daha konkret olaraq müəyyən etdiyi hədəfdir
- şirkətin cəmiyyətdə hansı məqsədlərə nail olmaq istədiyini bildirir
- bütün cavablar səhvdir
- Bütün cavablar doğrudur
- şirkətin cəmiyyətə baxışını bildirir

458. Bunlardan hansı makromühit elementidir

- ✓ Mədəniyyət
- Rəqiblər
- İctimaiyyət
- Bütün cavablar doğrudur
- Şirkət

459. Şirkət mikromühit elementi nəyi ifadə edir?

- ✓ Digər departamentləri
- Şirkətin marketinq işçilərini
- Heç birini
- Bütün cavablar doğrudur
- Şirkətin satış gücünü

460. Azercell şirkətinin fəaliyyətinin bazar yönümlü təsviri necə olacaq?

- ✓ Biz insanlar arasında ünsiyyət vasitəçisiyik
- Biz rabitə şirkətiyik
- Biz insanlara telefon satırıq
- Bütün cavablar doğrudur
- Biz GSM operatoruyuq

461. Ümumi əmək bölgüsü nədir?

- ✓ iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir;
- istehsal proseslərində müasir texnika və texnologiyanın tətbiq edilməsidir;
- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir;
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır
- ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır;

462. Fərdi əmək bölgüsü nədir?

- ✓ müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə - ayrılmasıdır;
- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir;
- ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır;
- müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanmasıdır.
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir;

463. İctimai əmək bölgüsünün formaları hansılardır?

- fiziki, mexaniki, texnoloji.
- fərdi, texniki, texnoloji;
- mütləq, nisbi, inteqrallaşdırılmış;
- fərdi, seriyalı, kütləvi;
- ✓ ümumi, xüsusi, fərdi;

464. Ticarət vasitəçilərinə aid deyil:

- ✓ konsaltinq təşkilatı.
- dilerlər;
- distributerlər;
- kommivoyajerlər;
- agentlər;

465. Müəssisənin marketinq sistemi aşağıdakı məsələlərin həllində iştirak etmir:

- ✓ plan üzrə işin yerinə yetirilməsi üçün zərur olan işçilərə tələbatın hesablanması;
- bazarın kompleks öyrənilməsində (tədqiqində);
- potensial (real) tələbatın və ödənilməyən ehtiyacların müəyyən edilməsində;
- bazarda mövcud olan tələbatın mümkün qədər çox ödənilməsinə nail olmaq məqsədilə tədbirlər sisteminin işlənilib hazırlanmasında.
- məhsul (xidmət) çeşidi və qiymətinin planlaşdırılmasında;

466. Marketinq nədir?

- ✓ bazarın kompleks təhlili və proqnozlaşdırılması prosesidir;
- müəssisənin xammal və materiallarla təminatı prosesidir;
- bazarda məhsulun satışı ilə əlaqədar kontraktların bağlanması prosesidir;
- idarəetmənin metodlarından biridir.
- müəssisənin istehsal fəaliyyətini səmərəli maliyyələşdirilməsi mexanizmidir;

467. Aşağıdakı əlamətlərin hansından bazar segmentinin öyrənilməsində istifadə olunur?

- ✓ psixoxrafik əlamətlər.
- texniki əlamətlər;
- texniki əlamətlər;
- iqtisadi əlamətlər;
- texnoloji əlamətlər;

468. Dairəvi reyslər sxemində sexlərin xammal və materiallarla təminatı necə həyata keçirilir?

- ✓ eyni zonada yerləşən bir neçə istehlakçı sex xammal və materiallarla bir reyslə təchiz edilir;
- anbar bir deyil, bir neçə sexlə fərdi şəkildə əlaqə saxlayır və onları ayrı-ayrılıqda xammal və materiallarla təchiz edilir;
- müxtəlif zonalarda yerləşən istehlakçı sexlər xammal və materiallarla ayrı-ayrı reyslərlə təchiz edilir;
- anbar bir deyil, bir neçə sexlə fərdi şəkildə əlaqə saxlayır və onlar xammal və materiallarla müxtəlif reyslərlə təchiz edilir.
- nəqliyyatın hər bir sexə doğru səfəri yüklə, anbara qayıdanda boş, yaxud tara ilə olur;

469. İqtisadi səmərə nədir?

- ✓ Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan mütləq ölçüdə iqtisadi nəticə.
- Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyəti ilə əlaqədar çəkilən xərclərin mütləq ölçüdə cəmi.
- Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan nisbi ölçüdə iqtisadi nəticə
- Ölkə iqtisadiyyatının hər bir sahəsində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə il ərzində həyata keçirilən fəaliyyətlərin sayı.
- Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyətə cəlb edilən resursların dəyər ifadəsində cəmi.

470. Əməyin ödənişinin vaxtamuzd formasına aiddir:

- ✓ mükafatlı vaxtamuzd.
- dolaylı vaxtamuzd;
- mütərəqqi vaxtamuzd;
- akord sistemi;
- birbaşa vaxtamuzd;

471. Əməyin ödənilməsinin tarif sisteminə daxildir:

- ✓ tarif cədvəli, tarif dərəcəsi, tarif ixtisas məlumat (sorgu) kitabı;
- iş yerlərinin təşkilinə qoyulan tələblər, işçilərin ixtisasına qoyulan tələblər, işçinin əmək haqqı ;
- əməyin ödənilməsi qaydası və əmək şəratinə qoyulan tələblər;
- intensiv işə muzd;
- tarif ixtisas məlumat (sorgu) kitabı, əmək haqqı təlimatı, əmək məcəlləsi;

472. Əmək haqqı nədir?

- işəgötürənin işçi ilə bağladığı müqaviləyə görə onun işdən çıxdığı halda ödədiyi vəsait;
- ✓ iş qüvvəsinin kəmiyyəti və keyfiyyətinə görə işçiyə müəssisə tərəfindən ödənilən pul vəsaitidir;
- vaxtilə müəssisədə işləyib, lakin indi təqaüddə olan işçilərə müəssisələrin ödədiyi vəsait;
- işçinin ixtisas dərəcəsi əsasında ödənilən vəsait;
- müəssisədə işçilərə yaxşı işlədirlərinə görə ödənilən mükafatlar

473. Müəssisələrdə kadrların strukturu necə müəyyən edilir?

- ✓ heyətin orta siyahı sayında müxtəlif kateqoriyalı işçilərin xüsusi çəkisinə görə
- köməkçi fəhlələrin sayının əsas fəhlələrin sayına nisbətinə görə
- heyətin orta siyahı sayının rəhbər və mütəxəssislərin sayına nisbətinə görə
- mühafizə işçilərinin sayının əsas və köməkçi fəhlələrin ümumi sayında xüsusi çəkisinə görə
- əsas fəhlələrin sayında heyətin orta siyahı sayının xüsusi çəkisinə görə

474. Müəssisənin tərkibinə daxil olan struktur bölmələr aşağıdakı hansı vəhdətliyə malik olurlar?

- ✓ texnoloji;
- pıxoloji;
- təşkilati;
- fiziki.
- sosial;

475. İxrac firmaları hansı firmalardır?

- ✓ Öz hesabına daxili bazarda əmttələri alıb sonra öz adından xaricdə satan ticarət müəssisələridir
- Öz ölkəsinin istehsalçıları və topdan satış tacirlərindən malı alıb xaricdə və xaricdən mal alıb sənaye istehlakçılarına satan firmalardır
- Hər hansı bir əmtəə və ya çeşid üzrə oxşar əmtəələrin xaricdə satışı ilə məşğul olan firmalardır
- Geniş çeşiddə, əsasən istehlak mallarının satışı ilə məşğul olan və bir neçə sahənin məhsulunu xaricə ixrac edən firmalardır
- Öz ölkəsinin istehsalçıları və topdan satış tacirlərindən malı alıb xaricdə və xaricdən mal alıb yerli topdansatış və pərakəndə satış tacirlərinə, sənaye istehlakçılarına satan firmalardır

476. İdxal- ixrac əməliyyatları nədir?

- ✓ Əmtəələrin alqı-satqısı ilə əlaqədar olan kommersiya fəaliyyətidir
- Öz ölkəsinin daxili bazarında sonradan satmaq üçün xarici əmtəələrin alınması və ölkəyə gətirilməsi üzrə fəaliyyətdir
- Müəssisələrin fəaliyyəti ilə əlaqədar avadanlıqların ölkəyə gətirilməsidir
- Ərzaq məhsullarının xarici ölkədə satılması üzrə fəaliyyətdir
- Əmtəənin xarici ölkəyə satışı və onun üzərində sahibkarlıq hüququnun xarici kontragentə verilməsi ilə əlaqədar olan fəaliyyətdir

477. Kreditlə ödəmə nədir?

- ✓ Hesablaşmanın ixracçı tərəfindən idxalçıya verdiyi kommersiya krediti əsasında həyata keçirilməsidir
- Əmtəənin dəyərinin eyni dəyərdə digər əmtəə ilə ödənilməsidir
- Hesablaşmanın dövlət təminatı verilməklə ödənilməsidir
- Hesablaşmanın digər firmadan aldığı borc hesabına ödənilməsidir
- Əmtəənin dəyərinin hissə-hissə ödənilməsidir

478. İxtisalaşmış ixrac firmaları

- ✓ Hər hansı bir əmtəə və ya çeşid üzrə oxşar əmtəələrin xaricdə satışı ilə məşğul olan firmalardır
- Öz hesabına daxili bazarda əmttələri alıb sonra öz adından xaricdə satan ticarət müəssisələridir
- Geniş çeşiddə, əsasən istehlak mallarının satışı ilə məşğul olan və bir neçə sahənin məhsulunu xaricə ixrac edən firmalardır
- Öz adından və öz hesabına əmtəələrin alqı- satqısı əməliyyatlarını həyata keçirən firmalardır
- Öz ölkəsinin istehsalçıları və topdan satış tacirlərindən malı alıb xaricdə və xaricdən mal alıb yerli topdansatış və pərakəndə satış tacirlərinə, sənaye istehlakçılarına satan firmalardır

479. Müqavilədə qəti qiymət (firm, fixed):

- ✓ Müqavilə imzalanan anda müəyyənləşdirilən və müqavilənin qüvvədə olduğu müddətdə dəyişilməyən qiymətdir
- Müqavilə bağlanarkən müəyyən edilən, lakin əmtəənin göndərildiyi vaxt onun vazar qiymətinin dəyişməsindən asılı olaraq yenidən baxılan qiymətdir
- Dünya qiymətləri səviyyəsini əks etdirən və xüsusi məlumat mənbələrində əks etdirilən qiymətlərdir
- Azad şəkildə konvertasiya olunan valyuta ilə ödənilməklə iri idxal və ixrac əməliyyatlarının həyata keçirildiyi qiymətdir
- Əmtəənin hazırlanmasına çəkilən xərclərin dəyişməsindən asılı olaraq, əmtəənin göndərildiyi anda hesablanan qiymətdir

480. Gömrük ittifaqının məqsədi nədir?

- ✓ İttifaqa üzv olan ölkələrin arasında gömrük tarifləri və miqdar məhdudiyyətlərinin ləğv olunması, əmtə və xidmətlərin vahid bazarının yaradılmasıdır
- Üzv ölkələr arasında sərhədlərin şərti ləğv olunması və gömrük rüsumları alınmasının aradan qaldırılmasıdır
- Sərhədyani ölkələrin ərazisində gömrük anbarlarının yaradılmasıdır
- Üzv ölkələr arasında əmtəə və xidmətlərin hərəkəti zamanı gömrük rüsumlarının aradan qaldırılmasıdır
- Ölkələr arasında gömrük tarifləri və xarici ticarət sahəsində mövcud olan manelərin aradan qaldırılması yolu ilə ümumi bazar yaradılmasıdır

481. Haaqa konvensiyası neçənci ildə qəbul olunub və neçənci ildə qüvvəyə minib?

- ✓ 1951- də qəbul olunub; 1955- də qüvvəyə minib
- 1970- də qəbul olunub; 1975- də qüvvəyə minib
- 1980- də qəbul olunub; 1992- də qüvvəyə minib
- 1990- də qəbul olunub; 1990- də qüvvəyə minib
- 1980- də qəbul olunub; 1988- də qüvvəyə minib

482. Universal ixrac firmaları

- ✓ Geniş çeşiddə, əsasən istehlak mallarının satışı ilə məşğul olan və bir neçə sahənin məhsulunu xaricə ixrac edən firmalardır
- Öz adından və öz hesabına əmtəələrin alqı- satqısı əməliyyatlarını həyata keçirən firmalardır
- Hər hansı bir əmtəə və ya çeşid üzrə oxşar əmtəələrin xaricdə satışı ilə məşğul olan firmalardır
- Öz hesabına daxili bazarda əmtələri alıb sonra öz adından xaricdə satan ticarət müəssisələridir
- Öz ölkəsinin istehsalçıları və topdan satış tacirlərindən malı alıb xaricdə və xaricdən mal alıb yerli topdansatış və pərakəndə satış tacirlərinə, sənaye istehlakçılarına satan firmalardır

483. Çıkaqo əmtəə birjası nə vaxt yaradılıb?

- 1980- ci ildə
- 1986- cı ildə
- ✓ 1919- cu ildə
- 1997- c ildə
- 1877- ci ildə

484. Müəssisədə idarəetmə prosesinin mərhələləri hansıdır?

- ✓ planlaşdırma, planların reallaşdırılması və nəzarət;
- təşkil etmə, stimullaşdırma, nəzarət.
- planlaşdırma, proqnozlaşdırma, tənzimləmə
- təşkil, idarəetmə, tənzimləmə;
- proqnozlaşdırma, təşkil etmə, tənzimləmə;

485. Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin prinsiplərinə aiddir?

- ✓ səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi;
- paralellik prinsipi.
- ahəngdarlıq prinsipi;
- düzxətlik prinsipi;
- avtomatlaşdırma və mexanikləşdirmə prinsipi;

486. Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin prinsiplərinə aid deyil?

- ədalət prinsipi;
- istiqamətlərin vəhdəti prinsipi.
- ✓ ahəngdarlıq prinsipi;
- intizam prinsipi;
- qayda prinsipi;

487. İdarəetmənin funksiyası olan planlaşdırmanın mərhələlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- matris sxemi;
- Təşəbbüskarlıq;
- lisenziyalaşdırma.
- koordinasiya;
- ✓ məqsədlərin müəyyən edilməsi;

488. İdarəetmə prinsiplərinə aid deyil:

- Ədalət prinsipi;
- Təşəbbüskarlıq;
- ✓ koordinasiya.
- İdarəetmədə əmək bölgüsü;
- Təkbəşinəçilik;

489. İdarəetmənin metodları hansılardır?

- ✓ inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji;
- iqtisadi; texnoloji, operativ;
- maddi-texniki, təşkilati, iqtisadi;

- iqtisadi, təşkilatı, sosial-psixoloji;
- inzibati, psixoloji, təşkilatı;

490. Müəssisələrdə idarəetmə funksiyaları hansılardır?

- ✓ planlaşdırma, təşkilətmə, koordinasiya;
- xətti, funksional, xətti-funksional.
- inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji;
- idarəetmədə əmək bölgüsü, təkbəşməçilik, korporativ əhval-ruhiyyəsi;
- istehsal, mübadilə, istehlak;

491. Müəssisədə idarəetmə nədir?

- qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş tədbirlərin qiymətləndirilməsi sistemidir;
- qarşıya qoyulan məqsədlərə yönəldilən lisenziyalasdırma sistemidir.
- qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş dövlət idarəetmə orqanlarının birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir;
- ✓ qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş idarəetmə subyekti ilə istehsal heyətinin birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir.
- qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş dövlət tənzimləmə orqanlarının birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir;

492. Anbarın quruluşuna texnoloji tələblər

- iri ixtisaslaşdırılmış anbarların tikintisi
- ən təzə texnoloji avadanlıqlarla təmin edilməsi
- sökülüb-yığılan dəmir-beton elementlərin tətbiq edilməsi
- ✓ anbar tikililərinin sahəsinin və tutumunun əməliyyatların həcminə uyğun gəlməsi
- mal dövriyyəsinin və mal ehtiyatlarının həcminə və strukturuna uyğun gəlməsi

493. Funksional əlamətə görə planlar hansı növlərə ayrılır?

- ✓ satış, istehsal, maddi-texniki təminat planlar;
- strateji, taktiki, operativ planlar;
- plan, proqram, proqnoz;
- qısamüddətli, ortamüddətli, uzunmüddətli planlar inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar;
- inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar

494. Planlaşdırmanın iyerarxiyası əlaməti üzrə planlar hansı növlərə ayrılır?

- ✓ strateji, taktiki, operativ planlar;
- inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar;
- qısamüddətli, ortamüddətli, uzunmüddətli planlar.
- satış, istehsal, maddi-texniki təminat planlar;
- plan, proqram, proqnoz;

495. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin fəaliyyətinin planlaşdırılması prinsiplərinə aid olunmur?

- qənaətlilik prinsipi;
- prioritetlərin müəyyən olunması prinsipi;
- ✓ paralellik prinsipi;
- komplekslik prinsipi;
- sabillik prinsipi;

496. Proqnoz nədir?

- idarə olunan obyektin qarşısında duran vəzifələrin müəyyən edilmiş müddətə və ehtiyatlardan səmərəli istifadə etməklə yerinə yetirilməsinə yönəldilmiş idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması, qəbul edilməsi və icrasının təşkili məqsədilə qarşılıqlı əlaqədə və müəyyən ardıcılıqla yerinə yetirilən müxtəlif xarakterli əmək və maşın əməliyyatlarının məcmusudur;
- istehsal müəssisəsinin öz gücünü və bazarda baş verən tələb və təklifi tam şəkildə hesablayaraq, öz qarşısına elmi əsaslı olan məqsəd qoyub və buna məqsədə nail olma mərhələlərini müəyyənləşdirməklə onların nə vaxt və necə yerinə yetirilməsinin sənədləşdirilməsidir;

- idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur.
- yalnız sənaye müəssisələrinə aid olan idarəetmə funksiyası olmaqla, sexlərin istehsal etməli olduğu məhsulların adları və natural göstəricilərinin məcmusudur;
- ✓ perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, üstünlük veriləcək sahələrin inkişaf istiqamətlərinə, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur;

497. Proqram nədir?

- ✓ dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusudur;
- məqsədlərin müəyyən edilməsi, problemin təhlili, proqnozlaşdırma, alternativ variantların müəyyən olunması, qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi, investisiya qoyuluşlarının həyata keçirilməsi mərhələlərini əhatə edən fəaliyyət növüdür.
- strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur;
- proqramda öz əksini tapan tədbirlərin rəvan, bir qaydada realizə olunması məqsədilə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan konkret və kompleks tədbirlər sistemidir;
- elmi cəhətdən formalaşdırılan biliklər sistemi və habelə ictimai həyatın bütün sahələrinin şüurlu nizamlanmasına yönəldilmiş fəaliyyət növüdür;

498. Plan nədir?

- ✓ məqsədi, məzmunu, həcmi, metodları, ardıcılığı, icra olunma vaxtı göstərilməklə müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məcmusunu özündə əks etdirən sənəddir;
- müəssisənin inkişafı üçün zəruri olan sənədlərin məjmusudur;
- perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur.
- dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin, icra sənədlərinin məcmusudur;
- uzun müddət üçün müəyyən edilmiş, rəqabət üstünlüklərinin və səmərəliliyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilərə və bu göstəricilərin artımına nail olmağa imkan verən istiqamətlərin, fəaliyyət qaydaları və normalarının, idarəetmə funksiyalarının məcmusudur;

499. İdarəetmə sistemi nədir?

- müəssisədə idarəetmənin təşkilati quruluşunu xarakterizə edir, kadrların tərkibini göstərir;
- idarə aparatında çalışan işçilərin məcmusudur.
- idarəetmə məqsədlərinin məcmusu, investisiya qoyuluşu prosesidir;
- ✓ idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur;
- idarəetmə metodları və funksiyalarının məjmusu, istehsalın təşkili prinsipləridir;

500. FAS şərti daxilində satıcı öz öhdəliyini nə vaxt yerinə yetirmiş hesab olunur?

- ✓ Əmtəəni öz hesabına alıcının göstərdiyi limanda icarəyə götürdüüyü gəminin bortu boyunca yerləşdirdikdən sonra
- Əmtəəni öz binasında vaxtında alıcının öhdəsinə vermiş olsun
- Əmtəəni daşıyıcıya verib, təyinat yerinədək daşıma haqqını ödəmiş olsun
- Əmtəəni alıcının göstərdiyi daşıyıcıya çatdırmış olsun
- Öz hesabına gəmi icarəyə götürüb icarə haqqını ödəsin, sazişdə göstərilən vaxtda əmtəəni gəmiyə yükləmiş olsun